

Analyser av dagens tjenesteprofil og framtidig behov for tjenester som utgangspunkt for en presis dialog om ny helse- og velferdsplan

Helse- og velferdstjenestene i Brønnøy kommune

Vedlegg til Helse og velferdsplanen 2018-2028

Innhold

1. Prinsipper for ny tjenesteutvikling
2. Overordnede analyser og metode - oppdatert
3. Analyser pleie og omsorg - oppdatert
4. Analyser helse
5. Analyser barnevern
6. Analyser sosial
7. Analyser av legetjenesten
8. Demografi og framskrivninger - oppdatert
9. Framskrivning av behov og forekomst av demens
10. Boligtrappen i Brønnøy - ny

Prinsipper for ny tjenesteutvikling

Hvorfor utvikle og omstille?

- ▶ Endringer i samfunnet
- ▶ Endringer i oppgaver og forventninger
- ▶ Endringer i demografien
- ▶ Sikre kostnadseffektive tjenester - god ressursutnyttelse
- ▶ Helhetlige tjeneste-/brukerforløp inkludert *En dør inn*

«Omsorgskrisen skapes ikke av eldrebølgen, men av forestillingen om at omsorg ikke kan gjøres annerledes enn i dag.»

Kilde: Kåre Hagen

Nytenkning i helse og omsorg er nødvendig for å møte framtidenes behov

- økt satsing på mestring og hjemmebasert omsorg kan bidra til å redusere behovet for stedlig bemanning og heldøgns tilbud for alle brukergruppene

- Modellen illustrerer at den enkelte innbygger selv har hovedansvaret for å mestre eget liv, ved hjelp av egne ressurser, familie og nettverk. Kommunen har et ansvar for å legge til rette for at dette kan skje
- Tjenestekontoret er «døren inn» til kommunen
- Modellen kan ved behov tilpasses til Brønnøy av Agenda Kaupang

Omsorgstrappen for Brønnøy kommune

BEON-prinsippet (Beste Effektive Omsorgsnivå)

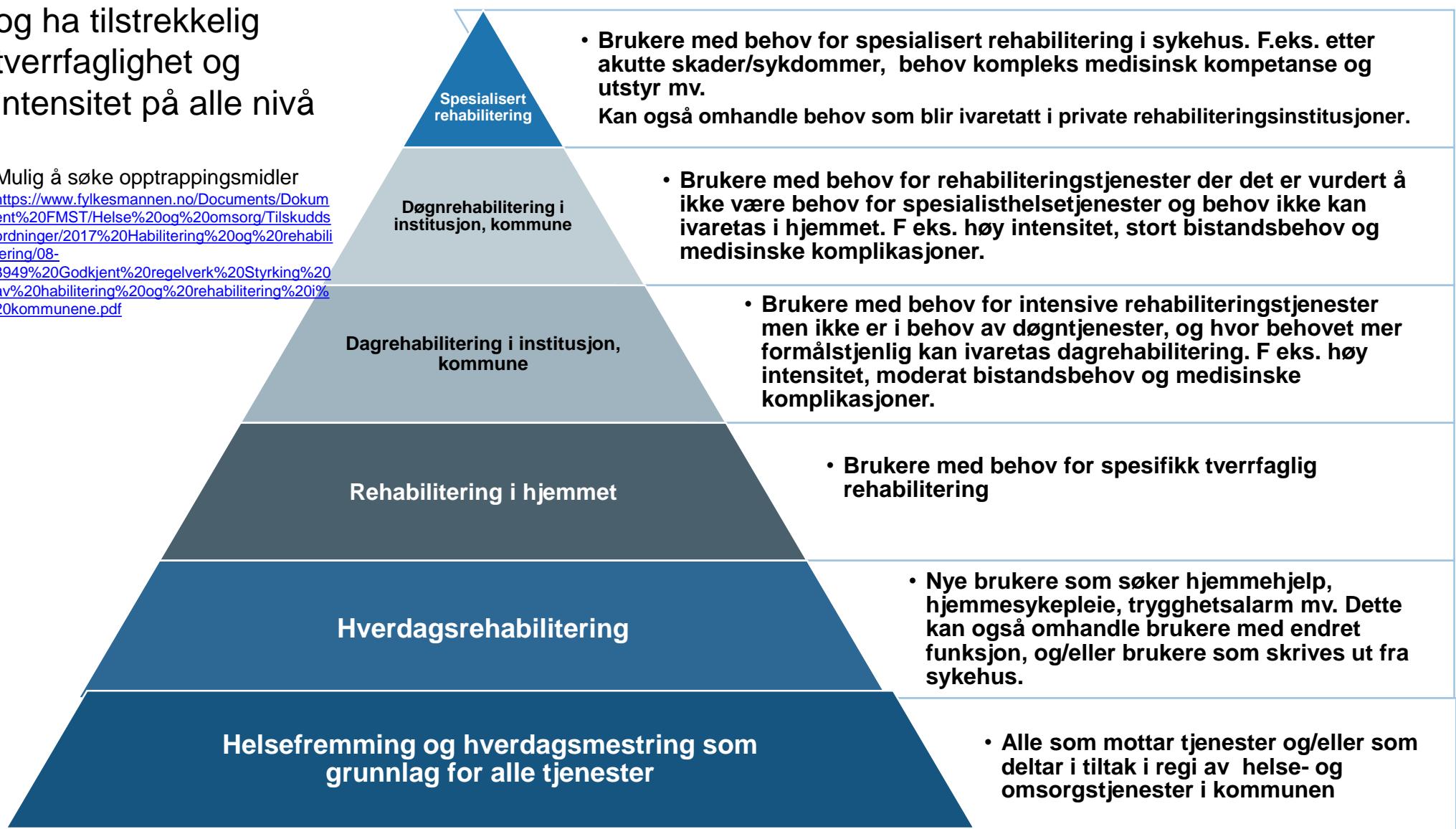

Forslag fra Agenda Kaupang pr 26. oktober 2017 basert på IPLOS-benevnelsene (kan redigeres), ikke avklart rekkefølgen på trinnene, kan ved behov spesifiseres pr. brukergruppe; eldre, psykisk helse og rus og psykisk utviklingshemmede

Rehabilitering må skje på alle nivå

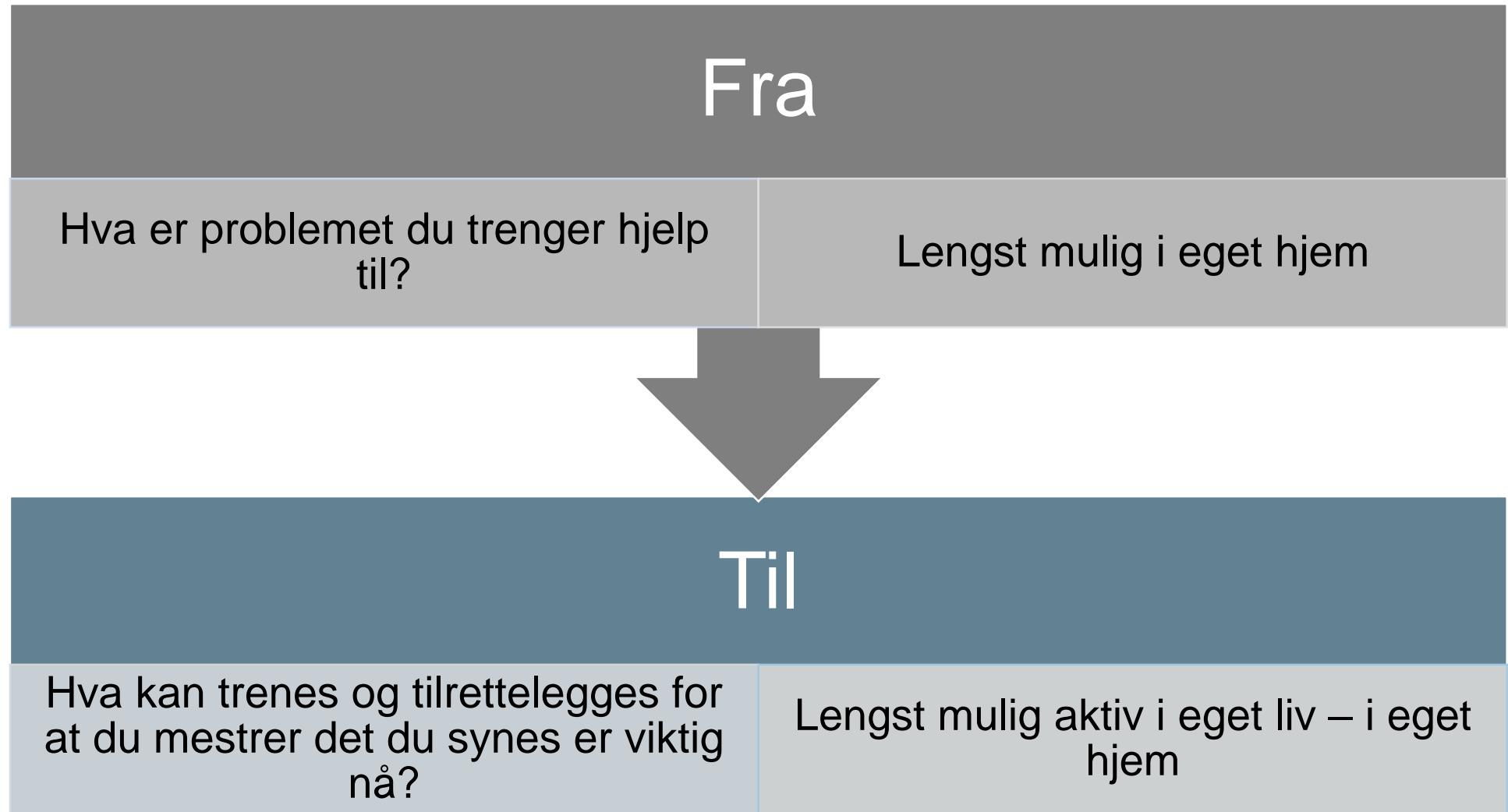
og ha tilstrekkelig
tverrfaglighet og
intensitet på alle nivå

Mulig å søke opptrappingsmidler
<https://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMST/Helse%20og%20omsorg/Tilskuddsordninger/2017%20Habilitering%20og%20rehabilitering/08-3949%20Godkjent%20regelverk%20Styrking%20av%20habilitering%20og%20rehabilitering%20i%20kommunene.pdf>

Behov for endringer

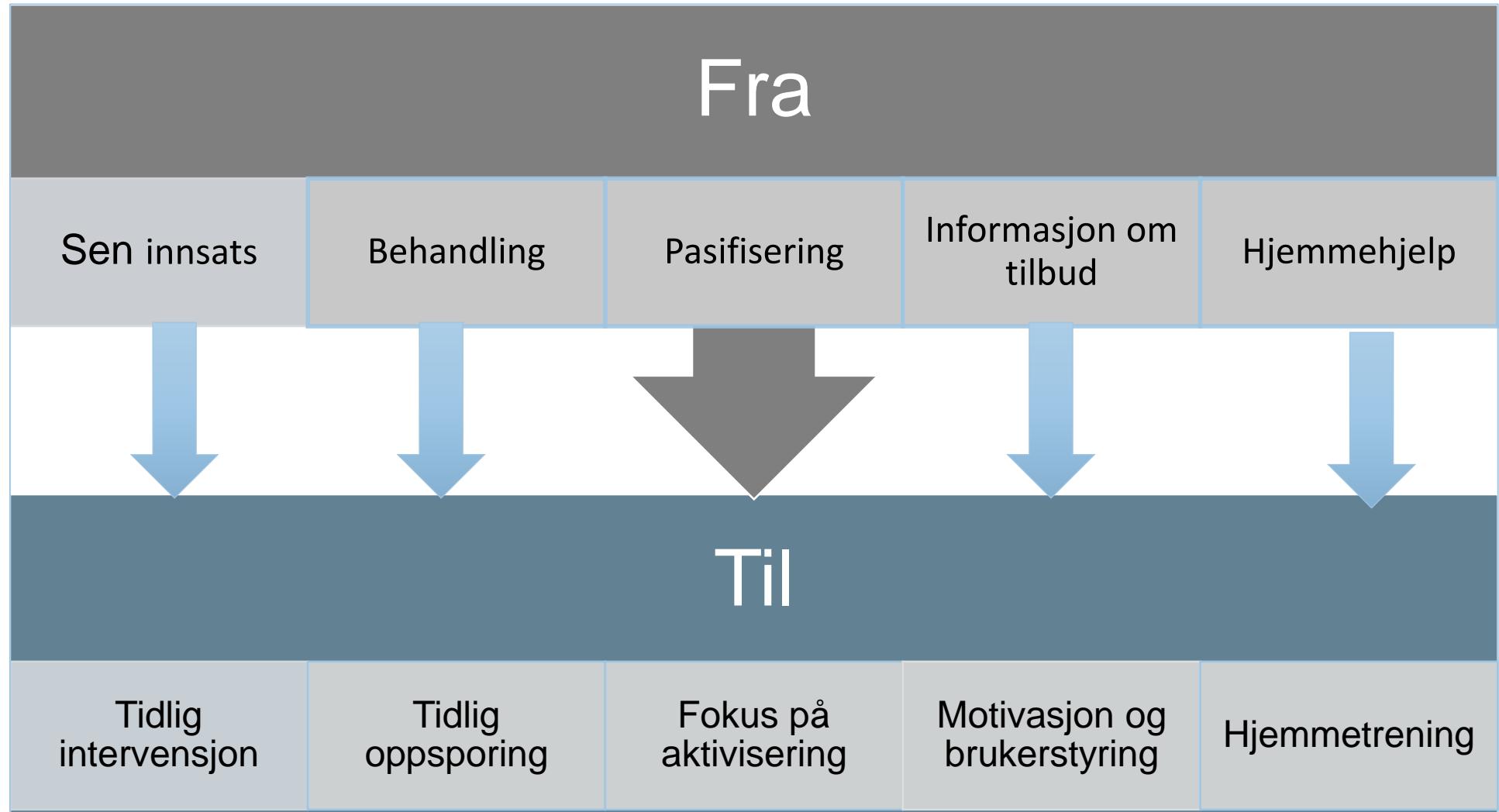
---

* Illustrasjon av kursendringen fra innovasjon i omsorg, NoU 2011:11

...endringer i holdninger og arbeidsformer

---

* Illustrasjon av kursendringen fra innovasjon i omsorg, NoU 2011:11

Framskrivning av nye behov og demografiske endringer medfører behov for omstilling. Vi kan ikke løse fremtidens utfordringer med gårsdagens løsninger.

Da Dagsavisen

bekymringsfull i mange kommuner. Økonomiproblemer, budsjettkutt og beinhård rasjonering av tildeling av tjenester og plasser er veldig utbredt. Bildet er preget av så stor ulikhet mellom kommunene at det kan gi grunn for «velferdsmigrasjon», sier Vetvik.

Les også: [Bemanningskrise rammer de eldste](#)

Bemanningskrise

For en uke siden skrev Dagsavisen om sykepleiermangelen ved sykehjemmene i norske kommuner. Sykepleierforbundet mener situasjonen blir mer og mer prekær.

- Personellmangel er ett av de store problemene i kommunene både i dag og i et beredskapsperspektiv. Det gjelder ikke bare sykepleiere, men også hjelpepleiere, ergoterapeuter, fysioterapeuter og andre, sier Vetvik.

Vetvik mener avstanden mellom hva politikerne kommuniserer om tilstanden i eldremosorgen og de faktiske forhold er urovekkende stor. I rapporten skriver forskerne at klassekillene mellom eldre vil øke. De begrunner det med at det vil skje en større overføring av oppgaver fra det offentlige til markedet og sivilsamfunnet.

- Vi mener at manglende behovsdekning i det offentlige systemet er den viktigste grunnen til at det vil skje. Når folk får avslag på søknader eller får knapt tilmalte ytelsjer, vil de med stor kjøpekraft og gode ressurser i familien etterspørre tjenester fra annet hold. Det vil skape et økende behov for markedsbaserte tilbud. I de store byene vil dette markedet bli stort nok til å gi økt lønnsomhet, sier Vetvik og legger til:

- Gjennom våre analyser har vi funnet at det er grunn til å anta at denne utviklingen vil skyte fart etter 2020 når eldrebølgen øker i omfang. Hvilken kommune du bor i og hvor mye penger du eller din familie har til å kjøpe privat omsorg, skaper allerede i dag store forskjeller.

Forskeren mener denne utviklingen ikke kan stoppes.

- Trenden er en effekt av nyliberalismen og New public management som har gjort seg gjeldende i mer enn 20 år. Men vi tenker at trenden kan modereres og styres på en slik måte at det kommersielle innslaget blir mer begrenset, og at den ideelle og familiebaserte omsorgen får en bredere

Foto: Tore Meek/NTB scanpix (illustrasjonsfoto)

Bemanningskrise rammer

Eldrebølgen er nær – samtidig blir sykepleiermangelen mer og mer prekær.

DAGENS
Medisin

Nyheter Debatt DM Arena DMTV Om Dagen

IKKE BÆREKRAFTIG: – Fortsetter vi slik vi har gjort, er det ikke bærekraftig, sa samhandlingsdirektør Tor Åm ved St. Olavs Hospital på Nasjonal helsekonferanse i Oslo 20. januar. Foto: Vidar Sandnes

SAMHANDLINGSDIREKTØREN

– Det vanskeligste blir å bevege seg bort fra troen på at løsningen er mer ressurser

– Mange tror fortsatt at vi kan løse fremtidas utfordringer med gårsdagens løsninger, sier samhandlingsdirektør Tor Åm ved St. Olavs Hospital

Skal Brønnøy kommune klare å møte
de framtidige utfordringene på en bærekraftig måte, må
kommunen **vri innsatsen** ytterligere til mer
forebygging og hjemmebasert omsorg, samt ha
tilstrekkelig **kapasitet** i hele **omsorgskjeden**

For Brønnøy betyr dette økt satsing på hjemmebaserte tjenester,
dag- og aktivitetstilbud og flere tilrettelagte boliger med mulighet for
heldøgns bemanning

Overordnede analyser

Samlet utgiftsnivå og utfordringer – november 2017
Oppdatert med analyser fra KOSTRA 2017

Metode og sammenligningsgrunnlag

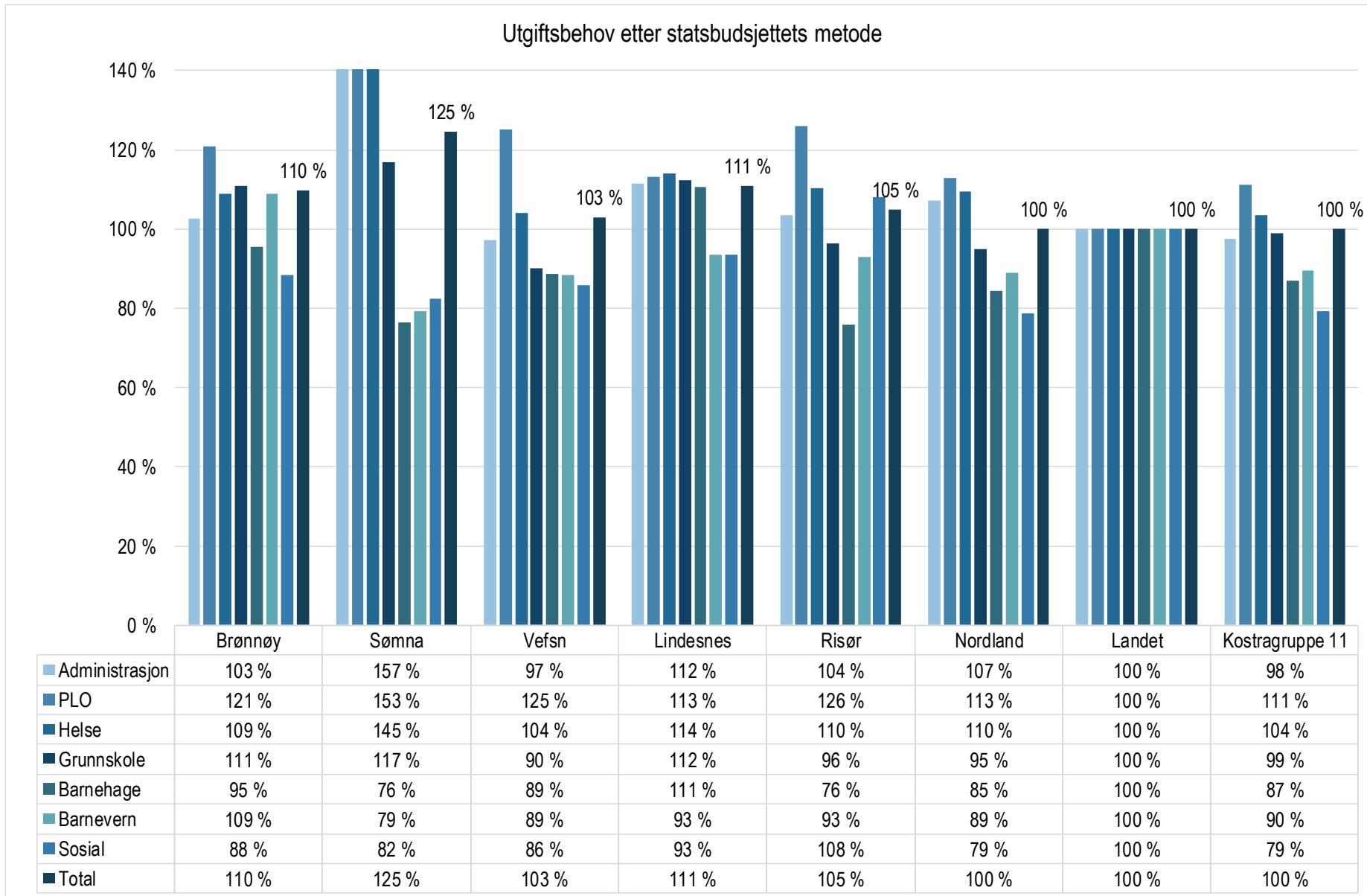
- Datauttrekk pr. 15. juni 2017 med kriteriesettet i inntektssystemet for 2018 tilpasset ny kommune
- Vi er mest opptatt av netto utgifter pr. relevant innbygger i ulike tjenester, korrigert for behov. Vi må korrigere for forskjeller i demografi, sosiale forhold og geografi. Dette gjøres etter modellen fra statsbudsjettet. I inntektssystemet for kommunene har KMD beregnet utgiftsbehovet i ulike tjenester og samlet for hver kommune
- I analysen har vi benyttet nærliggende kommuner som Sømna, Vefsn, kommuner som Agenda Kaupang kjenner godt og kan ha noe å lære bort som Lindesnes og Risør, KOSTRA gruppe 11, gjennomsnittet i Nordland fylke og i landet utenom Oslo.
- Brønnøy tilhører i 2017 kommunegruppe 11 som er «mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter» og består av rundt 50 kommuner
- Brønnøy har ca. 2,5% lavere behovskorrigerte frie inntekter og eiendomsskatt per innbygger enn landsgjennomsnittet

Kommuner	Innbyggere 1.1.2013	Innbyggere 1.1.2017	Vekst i folketallet siste 5 år %	Areal km ²	Innbyggere pr. km ²	Kommune- gruppe	Behovskorrigerte frie inntekter pr. innb. % av landsgjennomsnitt
Brønnøy	7 897	7 948	1 %	1 046	8	EKG11	97,5 %
Sømna	2 047	2 020	-1 %	195	10	EKG03	101,6 %
Vefsn	13 286	13 448	1 %	1 929	7	EKG12	98,4 %
Lindesnes	4 853	4 938	2 %	316	16	EKG02	95,5 %
Risør	6 899	6 882	0 %	193	36	EKG11	95,7 %
Nordland	240 877	243 335	1 %	38 481	6	0	105,0 %
Landet	5 109 056	5 295 619	4 %	323 772	16	0	100,0 %
Kostragruppe 11	423 304	429 843	2 %	43 069	10	EKG11	100,6 %

- Kostnadsanalysen står og faller på kvaliteten i det kommunale regnskapet. Ved å sammenligne med en stor gruppe kommuner (KOSTRA gruppe) blir analysen mindre utsatt for tilfeldige feil. Vår erfaring er at det en del feil i KOSTRA-regnskapene i mange kommuner.
- Utvalgte nøkkeltall som kan si noe om utgiftsnivå, prioriteringer, kvalitet mv.
  - KOSTRA har lite data knyttet til kvalitet, vi supplerer derfor med noen data fra kommunebarometeret
  - Vi tar også med sentrale opplysninger fra Folkehelseprofilene som Folkehelseinstituttet utarbeider

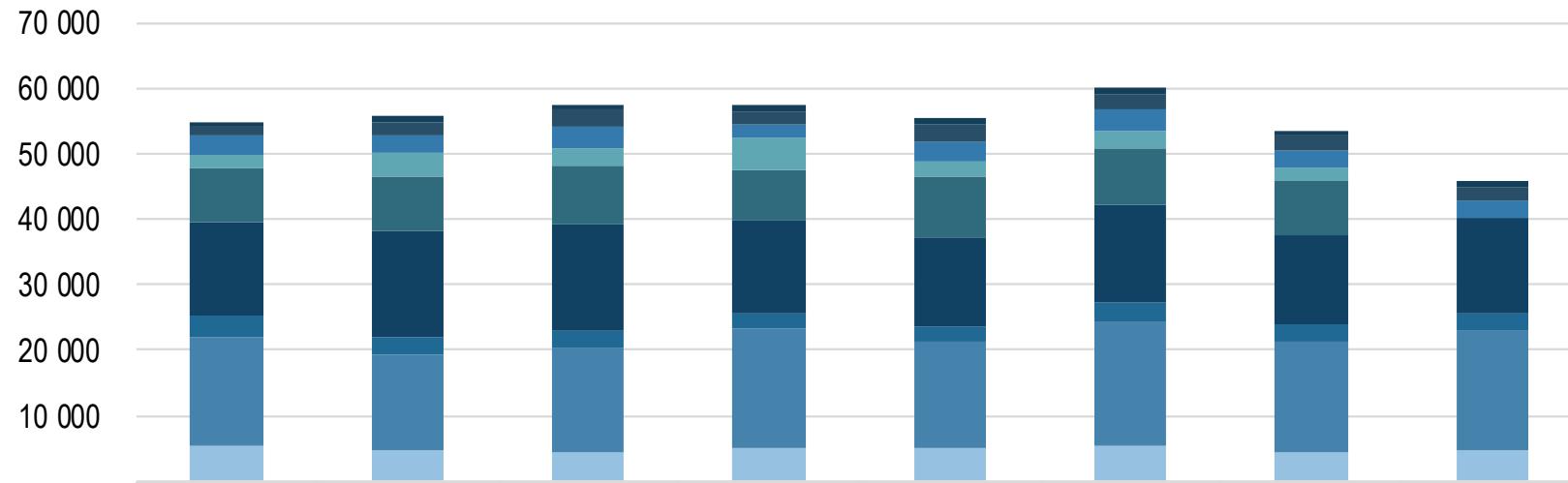
Utgiftsbehov etter statsbudsjettets metode, - bakgrunn for behovskorrigeringen

- Brønnøy har 10% (høyere behov enn landsgjennomsnittet totalt 7 % i 2016), Sømna 26 % høyere, Pleie og omsorg og skole gir økt behov, delvis også helse og barnevern

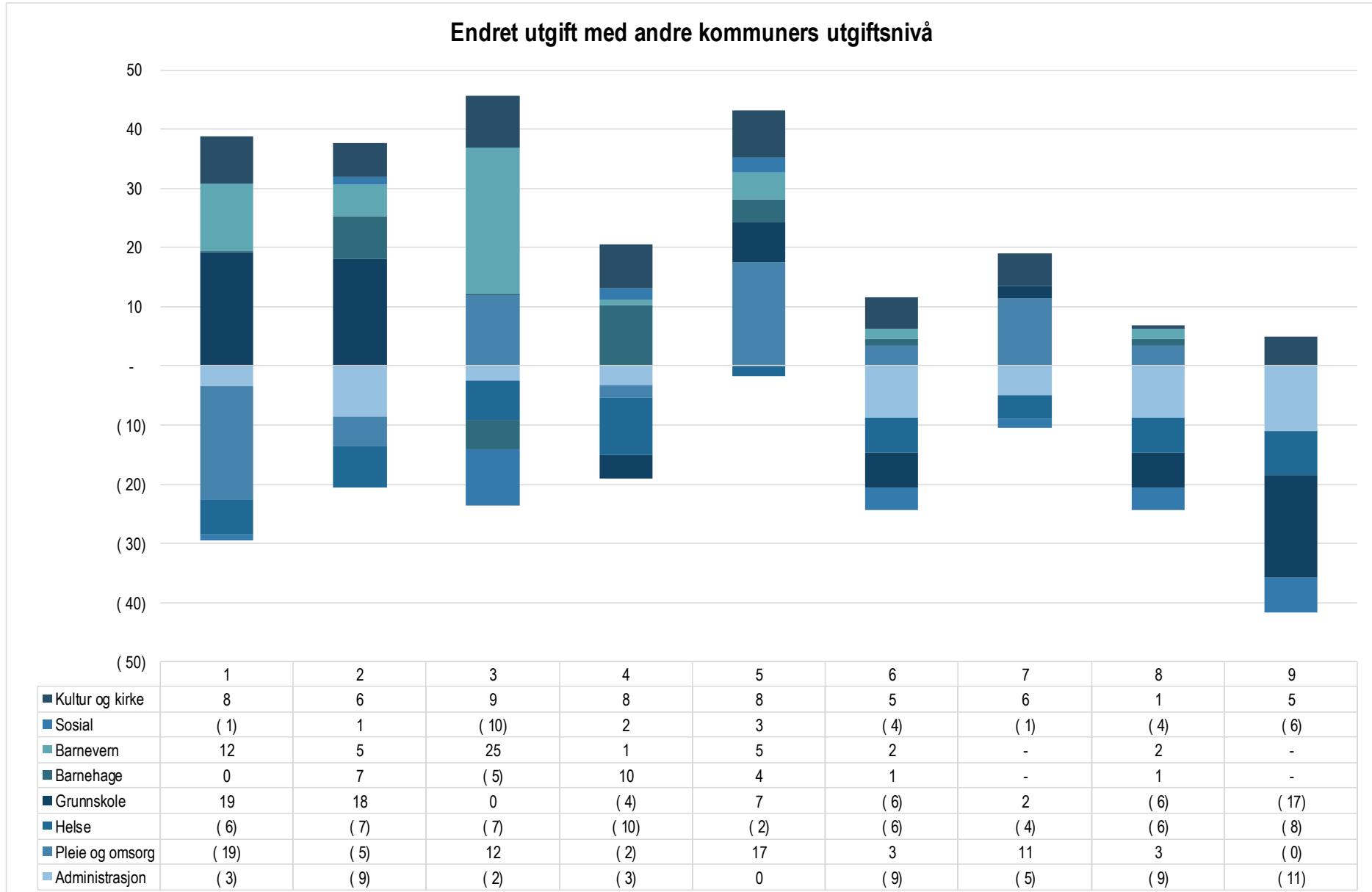
**Netto driftsutgifter per innbygger korrigert for behov i 2017 fordelt på ulike sektorer:
Brønnøy har høye netto driftsutgifter pr innbygger, korrigert for behov, innen pleie og
omsorg, helse, sosial og administrasjon**

Netto driftsutgift per innbygger korrigert for behov

	Brønnøy	Sømna	Vefsn	Lindesnes	Risør	Nordland	Landet	Kostragruppe 11
Kirke	586	1 177	558	988	754	772	643	724
Kultur	1 501	1 887	2 835	2 132	2 657	2 450	2 292	2 104
Sosial	2 995	2 878	3 158	1 821	3 231	3 311	2 522	2 816
Barnevern	1 985	3 399	2 637	5 021	2 102	2 538	2 190	-
Barnehage	8 215	8 218	9 085	7 618	9 464	8 682	8 360	-
Grunnskole	14 066	16 427	16 286	14 091	13 557	14 890	13 349	14 304
Helse	3 320	2 600	2 454	2 494	2 133	3 121	2 603	2 818
Pleie og omsorg	16 784	14 441	16 179	18 241	16 545	18 912	17 198	18 192
Administrasjon	5 331	4 904	4 290	5 038	4 928	5 353	4 255	4 727

Endrede utgifter i Brønnøy dersom kommunen kopierer utgiftsnivået i noen av sammenlikningskommunene - størst potensial innen pleie og omsorg, helse, og administrasjon

Kommunebarometeret 2018 - Kvalitet: Mye bra og utvikling i riktig retning, men innen sosial, kultur og økonomi er kommunen i den nedre delen av skalaen - positiv utvikling fra 2017 innenfor skole, helse, pleie og omsorg og sosial

---

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	318	26	197	186	330	263	320	268	222
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	217	47	181	174	274	214	278	291	242
Grunnskole				111	172	164	229	318	227
Pleie og omsorg	33	77	116	80	182	113	155	218	148
Barnevern				351	334	127	177	159	189
Barnehage	14	31	70	93	98	138	58	59	208
Helse		321	243	225	172	143	155	172	149
Sosial	263	225	247	307	389	359	336	339	242
Kultur	323		211		221	308	287	307	319
Økonomi			268	301	382	421	418	301	281
Kostnadsnivå				168	183	226	278	150	185
Miljø og ressurser	32	275	318	185	178	217		133	97
Saksbehandling		102			127	305	126	159	
Vann, avløp og renovasjon			161	178			133		

Kilde Kommunebarometeret 2018

Enhetskostnader 5 % vekt i barometeret	185 .plass						Andel nøkkeltall som har blitt bedre		
	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
GRUNNSKOLE: Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (30 %)	13 990	13 433	14 150	220	13 342	11 999	4,0	4,5	4,0
PLEIE OG OMSORG: Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (35 %)	15 682	15 632	16 760	155	17 024	13 965	4,7	4,9	4,2
BARNEHAGE: Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (15 %)	9 729	8 139	8 165	124	8 360	7 471	2,8	4,9	5,0
BARNEVERN: Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	2 287	1 914	2 001	161	2 189	1 171	3,7	4,6	4,7
SOSIALTJENESTE: Netto utgifter til sosialtjeneste per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	3 625	3 943	2 987	315	2 522	929	2,2	2,7	3,3
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	3 659	3 519	3 327	344	2 603	1 938	1,9	2,5	2,8
ADMINISTRASJON: Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	3 949	4 749	4 798	283	3 789	2 795	4,3	3,2	3,4

Har kommunen potensial for å kutte kostnadene?

	Komm.	Snitt landet	Snitt fylke	Snitt gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	14 150	13 342	13 605	13 304	13 023	12 350	12 773
Pleie og omsorg	16 760	17 024	16 986	16 710	15 986	14 885	15 459
Barnehage	8 165	8 360	8 039	8 230	8 033	7 073	7 551
Barnevern	2 001	2 189	2 156	2 092	1 768	1 071	1 585
Sosialtjeneste	2 987	2 522	2 856	2 463	1 872	1 450	1 633
Kommunehelse	3 327	2 603	2 860	2 581	2 318	1 985	2 079
Administrasjon	4 798	3 789	4 528	3 915	3 648	3 476	2 883

Tallene er oppgitt i kroner per innbygger

► Kilde
Kommunebarometret
2018

Tabellen under viser hvor stor prosentvis forskjell det er fra kommunens eget kostnadsnivå og opp eller ned til de ulike målestokkene. Minus: Kommunen er billigere enn målestokken.

	Snitt landet	Snitt fylke	Snitt gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	6	4	6	9	15	11
Pleie og omsorg	-2	-1	0	5	13	8
Barnehage	-2	2	-1	2	15	8
Barnevern	-9	-7	-4	13	87	26
Sosialtjeneste	18	5	21	60	106	83
Kommunehelse	28	16	29	44	68	60
Administrasjon	27	6	23	32	38	66

Teoretisk skal forskjellene mellom kommunene være utjevnet ved at vi korrigerer for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet.

Hvem kan Brønnøy sammenligne seg med?

Det ti beste i fylket

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Sortland	123	203	29	124	106	357	136	313	202
Bodø	135	61	158	321	220	199	121	316	179
Vågan	136	213	54	222	324	323	62	153	257
Vestvågøy	137	366	18	214	67	224	55	278	64
Saltdal	149	189	68	211	219	23	325		
Sømna	156	356	247	96	3	47	38	217	187
Vefsn	157	313	190	130	63	238	39	152	265
Grane	197	194	360	97	7	71		63	193
Røst	234		390	373	13	43	117	33	164
Brønnøy	242	227	148	189	208	149	242	281	185

► Kilde
Kommunebarometeret
2018

Det ti beste i kommunegruppa

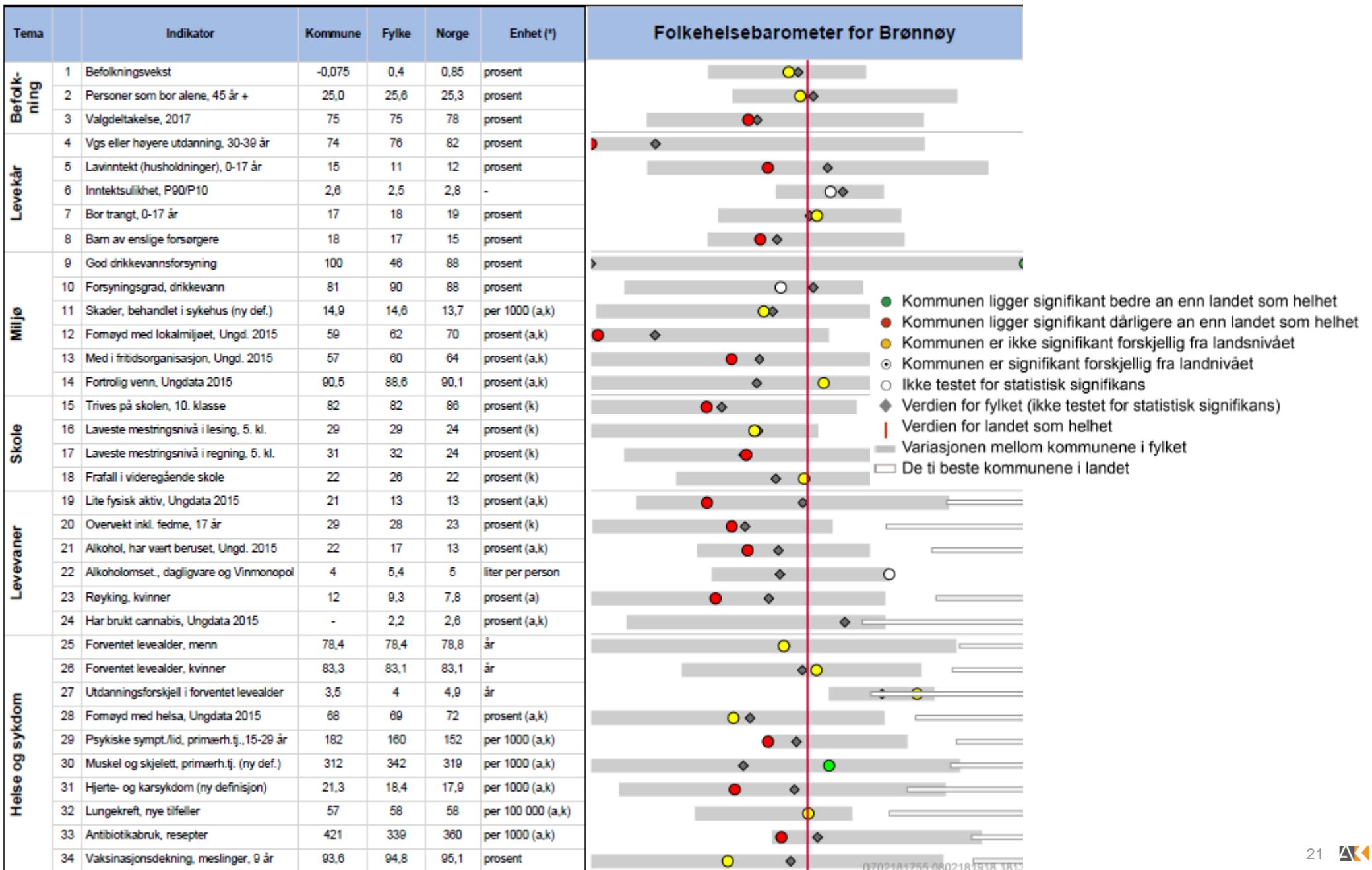
KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Gloppen	8	22	100	16	62	80	128	403	207
Eid	17	13	185	15	164	60	174	390	190
Oppdal	19	35	226	31	30	34	145	105	143
Volda	42	181	207	248	9	123	148	142	241
Ulstein	59	54	132	331	120	239	207		
Lyngdal	60	236	1	225	352	299	186	258	262
Lillesand	71	98	116	157	218	139	24	326	293
Vågsøy	80	51	214	68	231	35	159	394	253
Sveio	81	296	202	175	235	104	301	36	48
Namsos	82	263	43	337	42	258	109	125	139

Brønnøy målt mot egne naboer

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Sømna	156	356	247	96	3	47	38	217	187
Vefsn	157	313	190	130	63	238	39	152	265
Grane	197	194	360	97	7	71		63	193
Brønnøy	242	227	148	189	208	149	242	281	185
Bindal	267	311	211	21	155	33	74	40	398
Vega	365	397	251	290	393	6	29		
Vevelstad	402		355	306	371		296	115	228

Brønnøy kommune har folkehelseutfordringer på mange områder

Kilde: Folkehelsebarometeret 2018

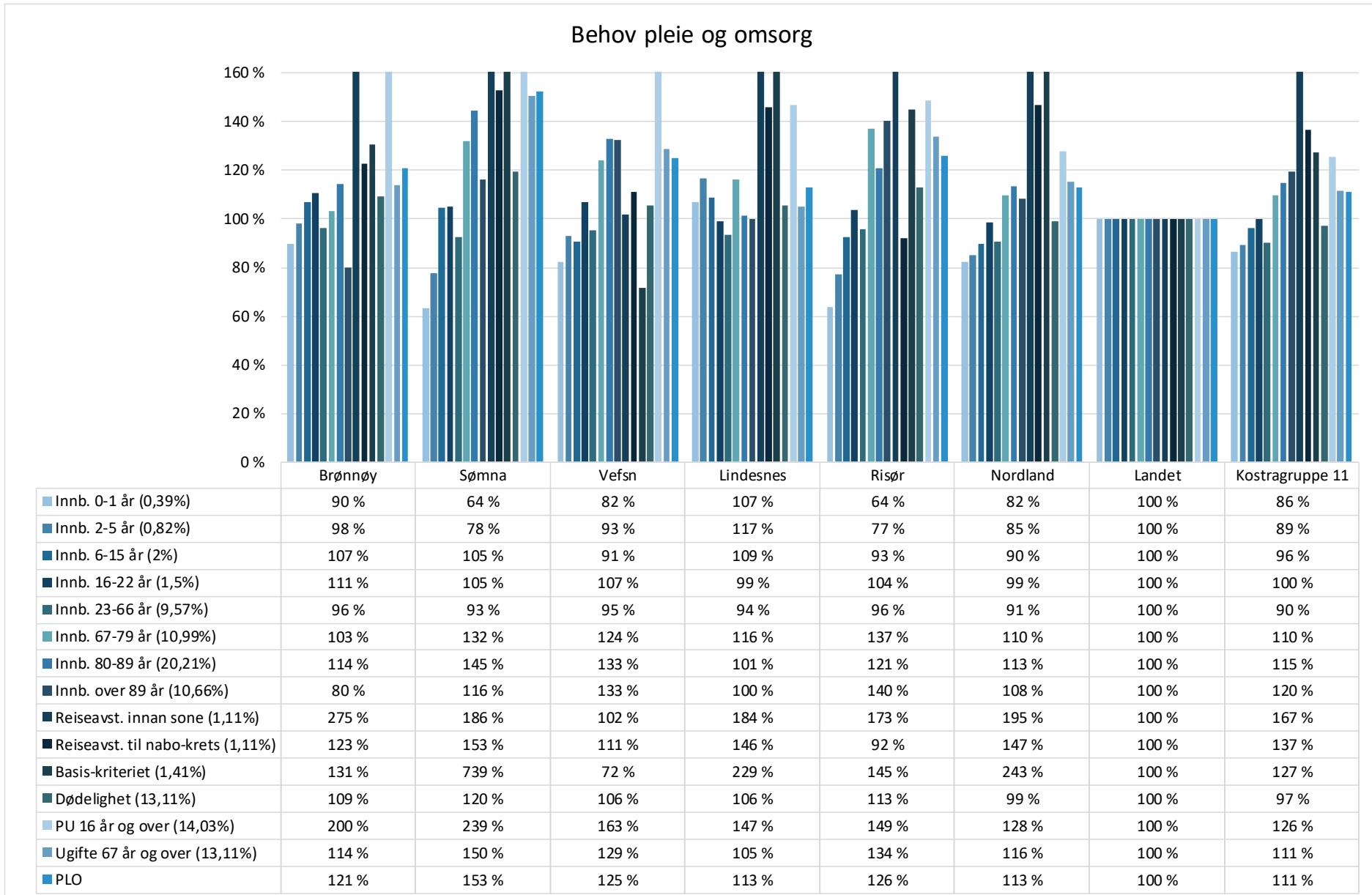

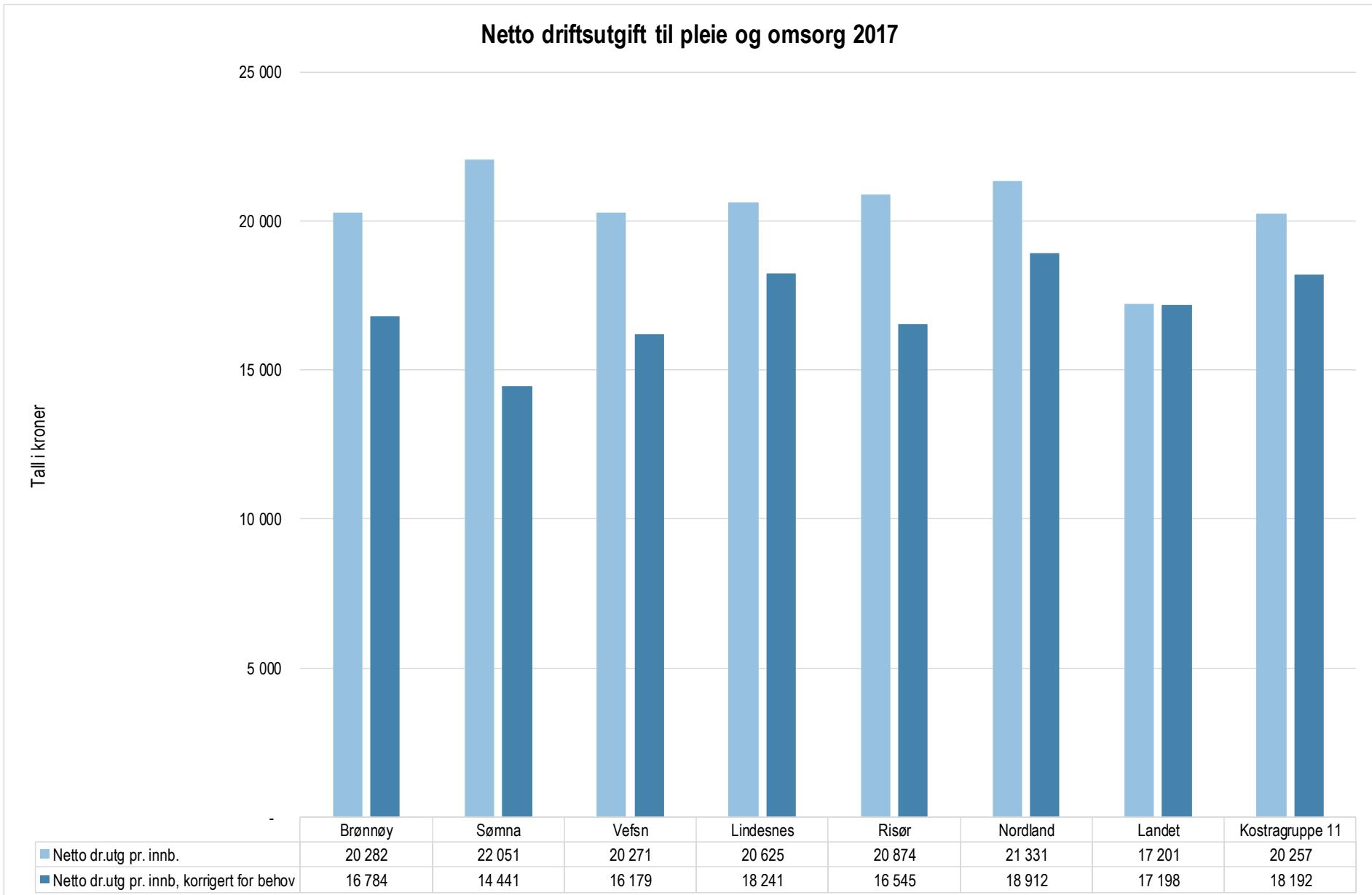
Pleie og omsorg

Analyser for Brønnøy kommune, KOSTRA 2017

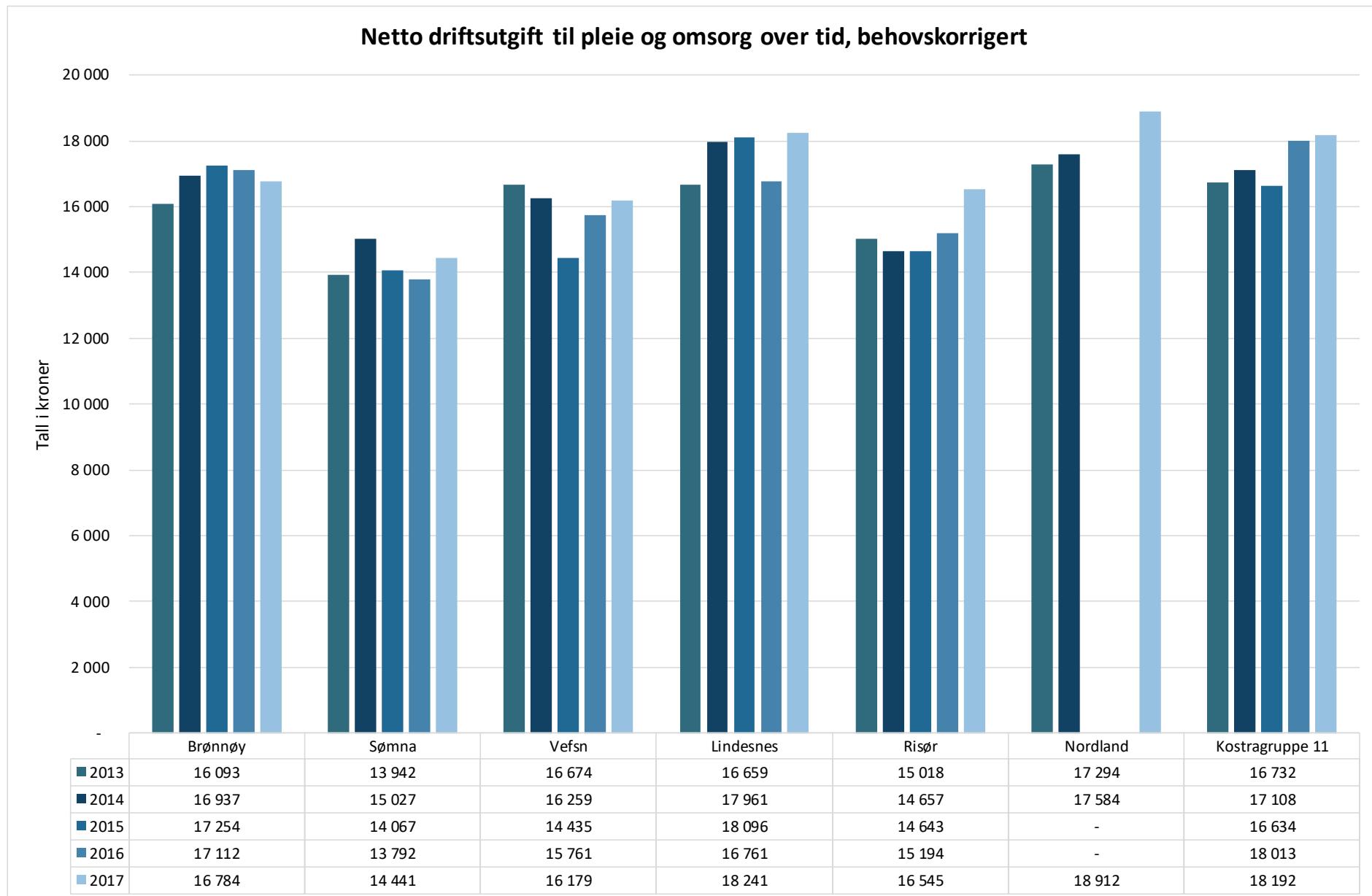
Utgiftsbehov 21% høyere enn landsgjennomsnittet (14% i 2016), høyere enn kostragruppen og Nordland. Antall psykisk utviklingshemmede over 16 år, innbyggere 67-89 år og ugifte over 67 år trekker opp, samt reiseavstandene og dødelighet

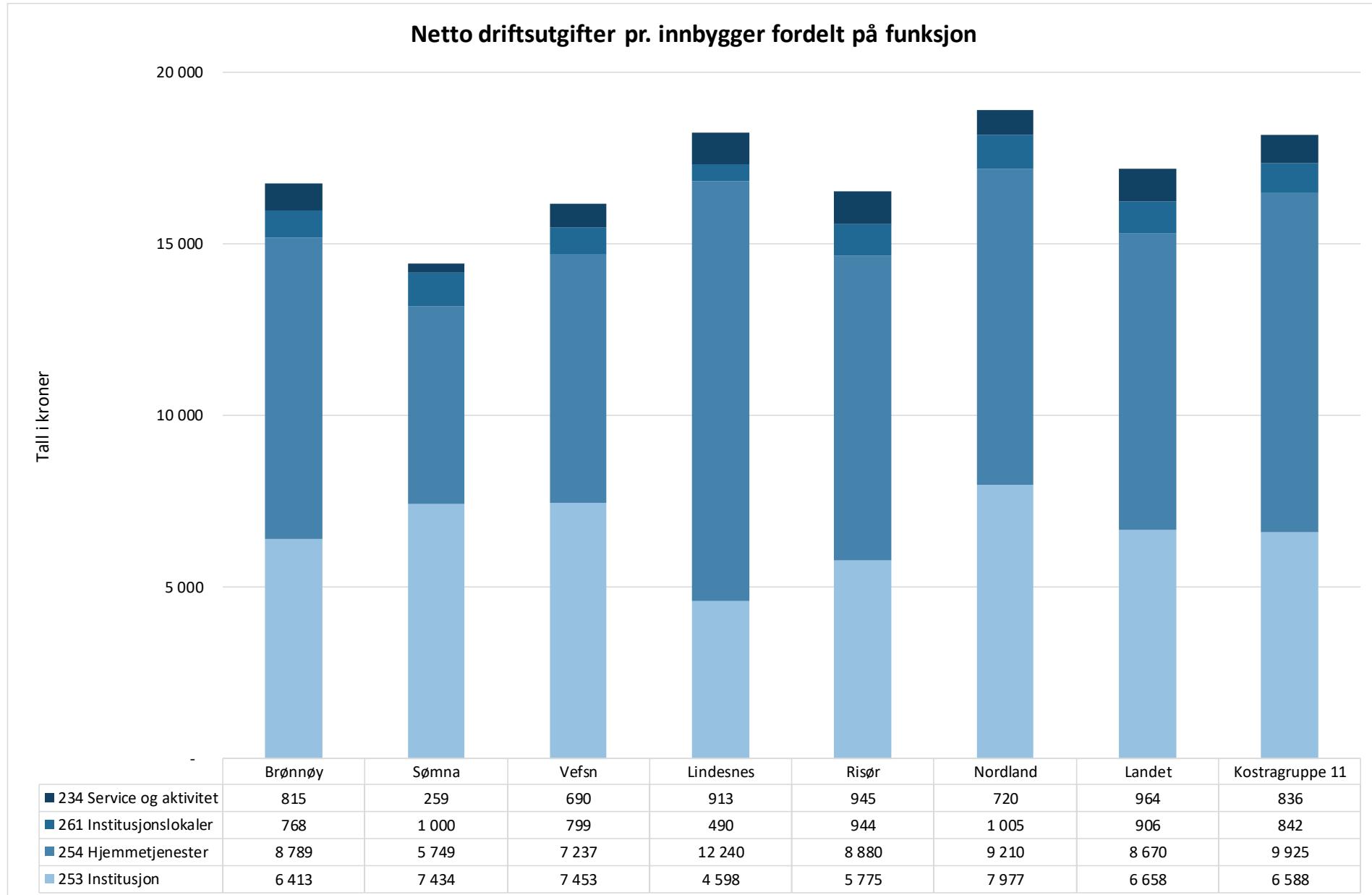
Netto driftsutgift til pleie og omsorg 2017

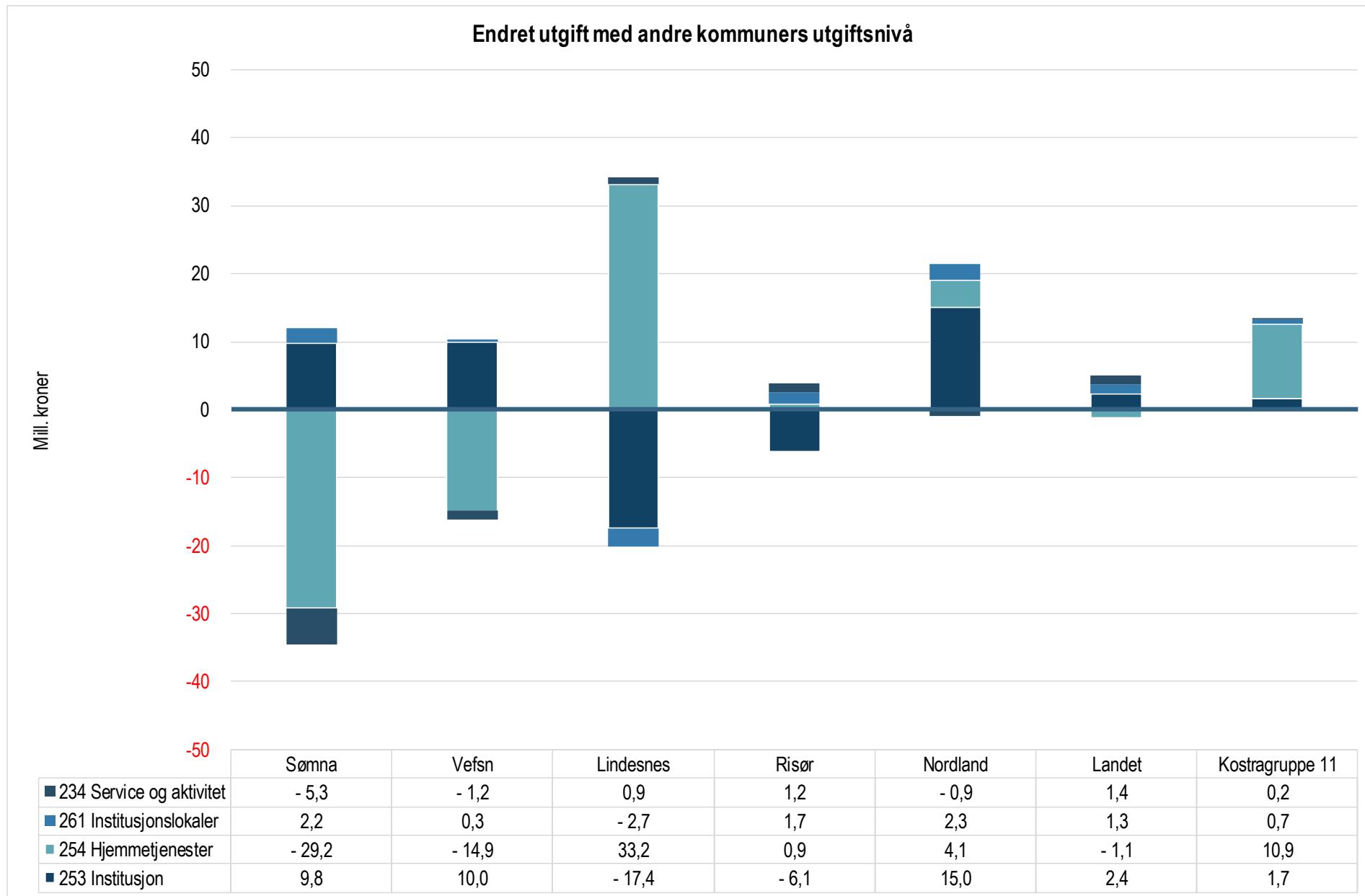
Økende utgifter siden 2013, svak reduksjon fra 2015

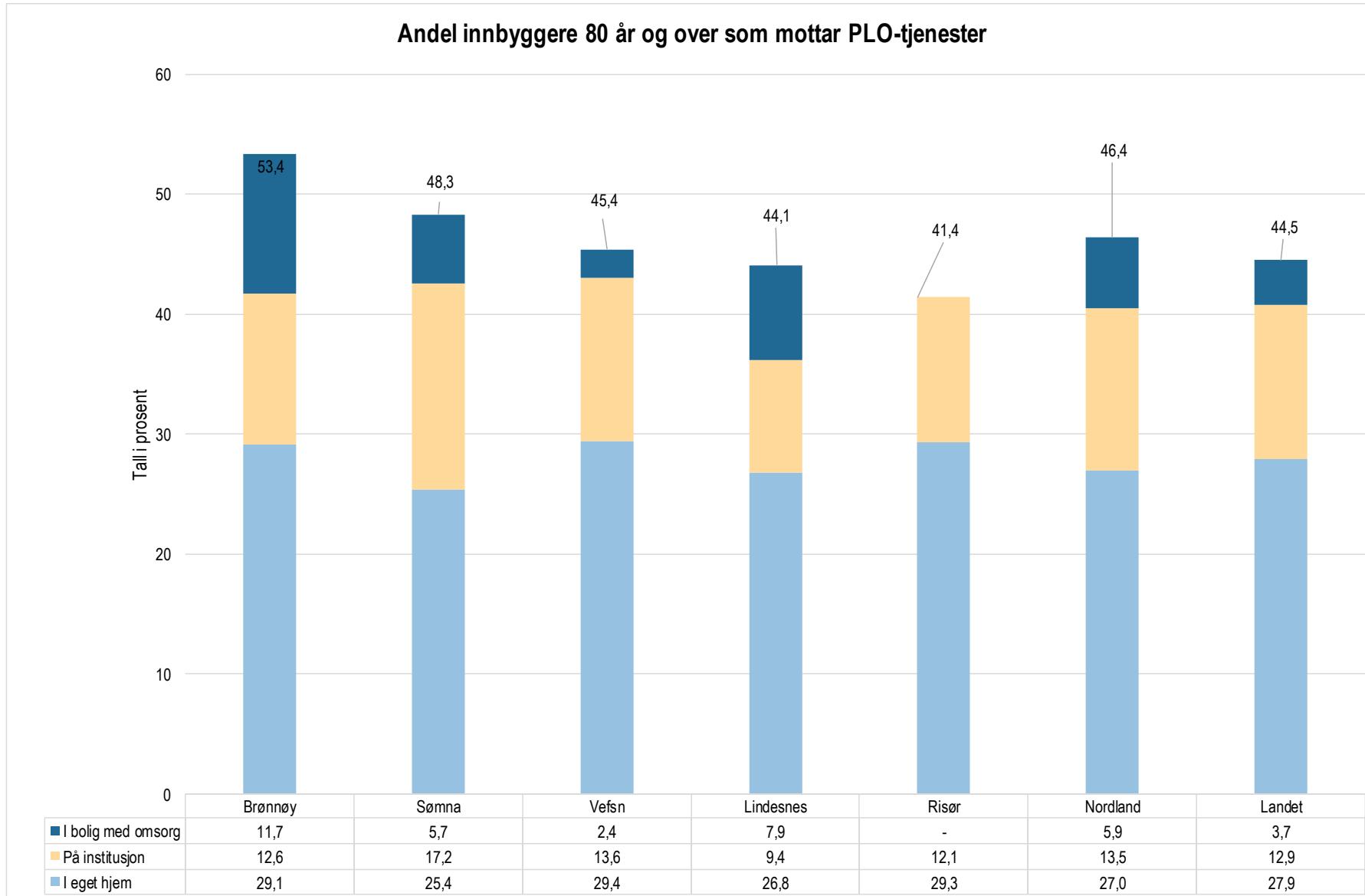
**Driftsutgiftene til institusjonsbasert omsorg er som landsgjennomsnittet.
Utgifter til aktivitetstilbud og støttekontakt er lavere enn landsgjennomsnittet.
Lindesnes og Risør har en helt annen profil**

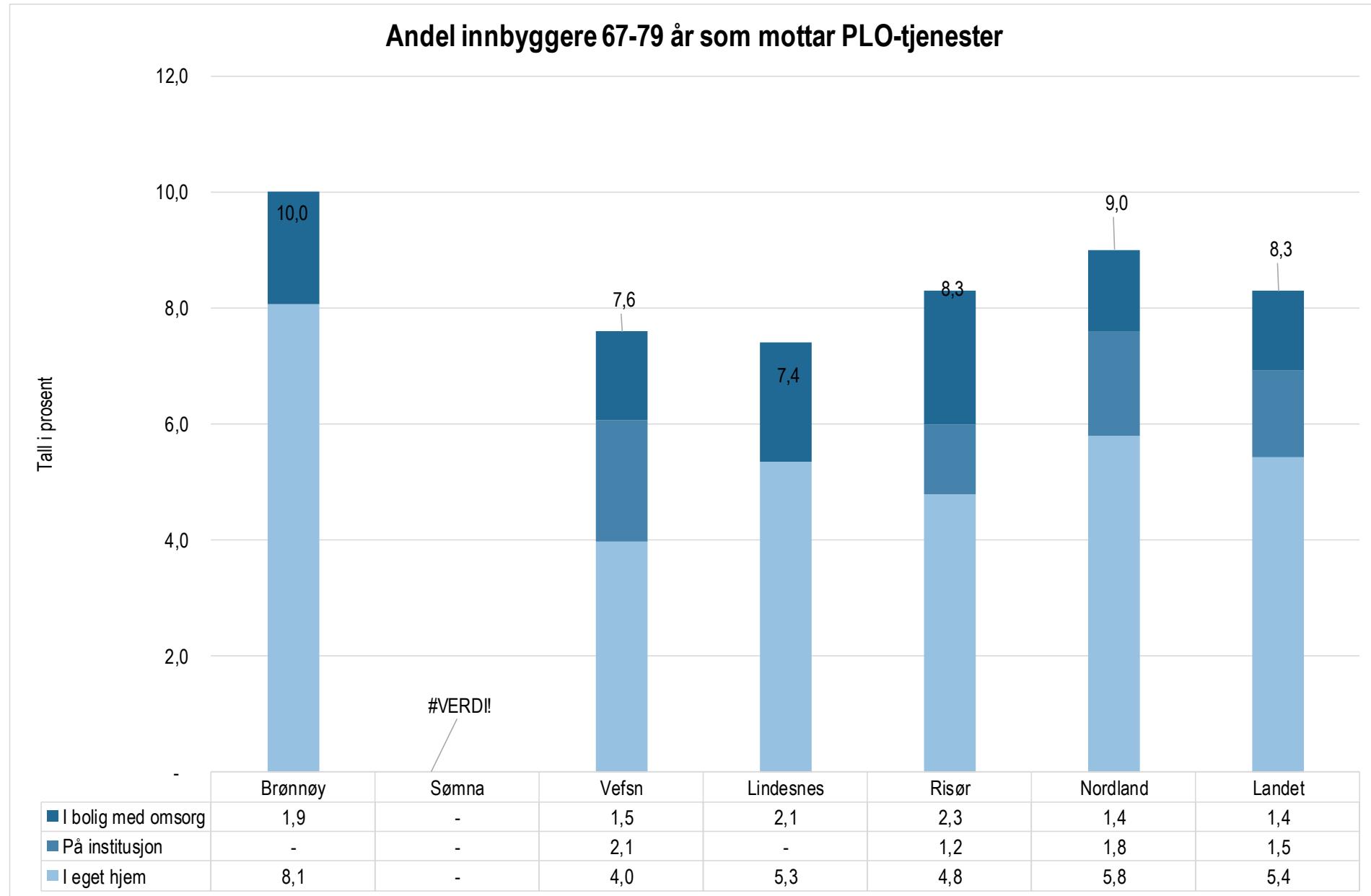
Teoretisk innsparingspotensial innen pleie og omsorg

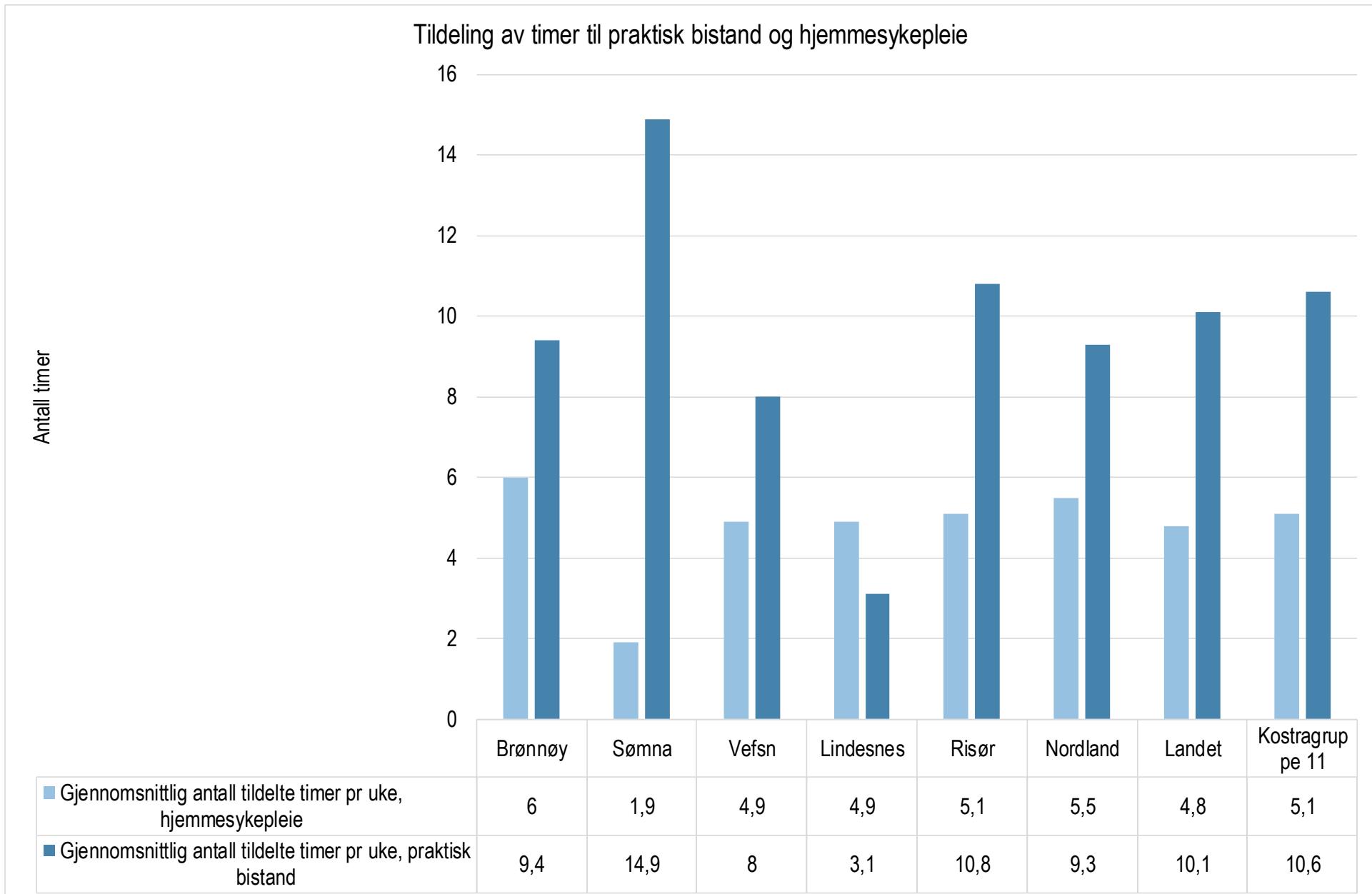
Generell høy andel over 80 år får pleie- og omsorgstjenester, mange på institusjon

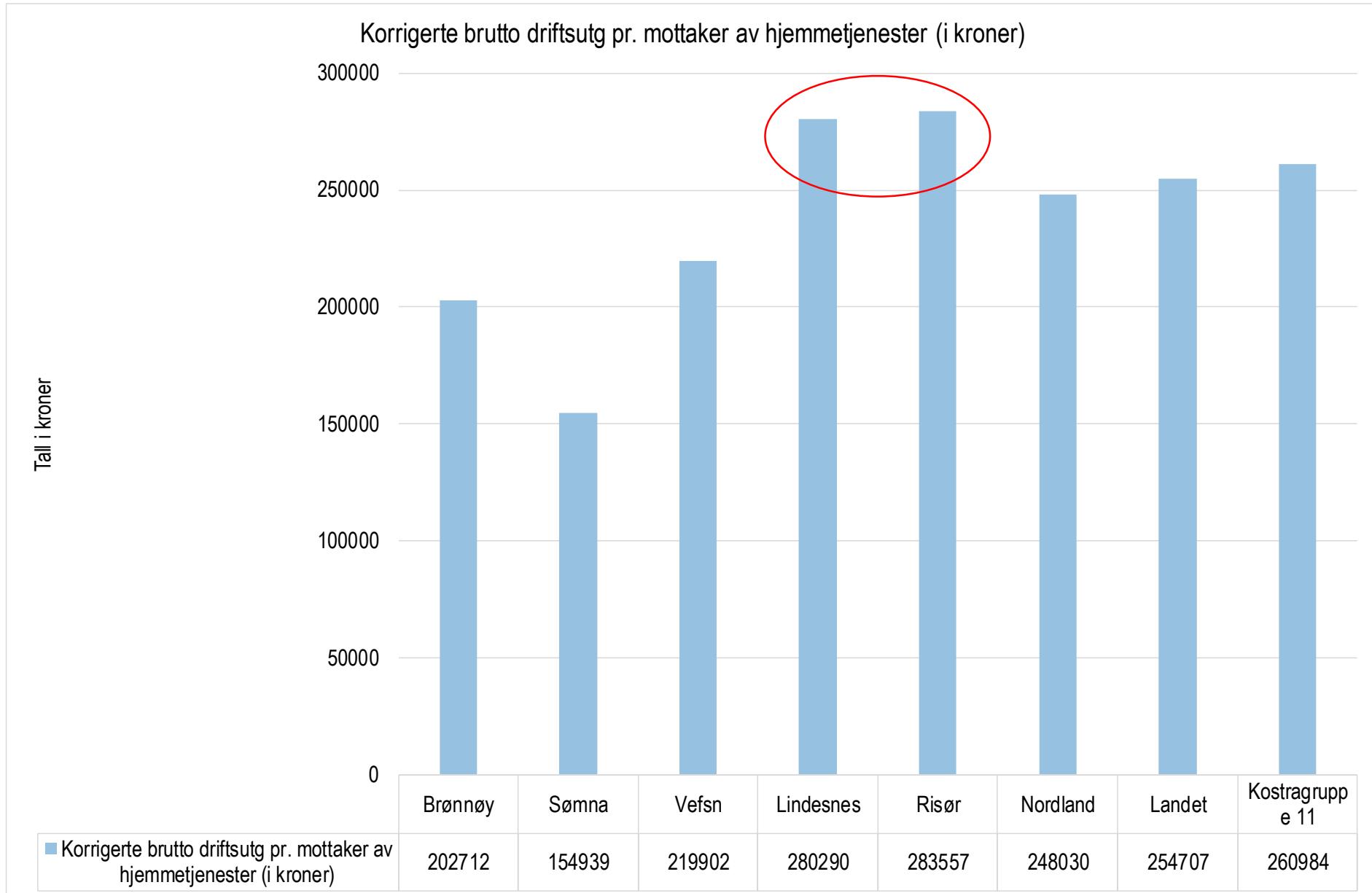
Høy dekningsgrad pleie- og omsorgstjenester i aldersgruppen 67-79 år, men ingen på institusjon

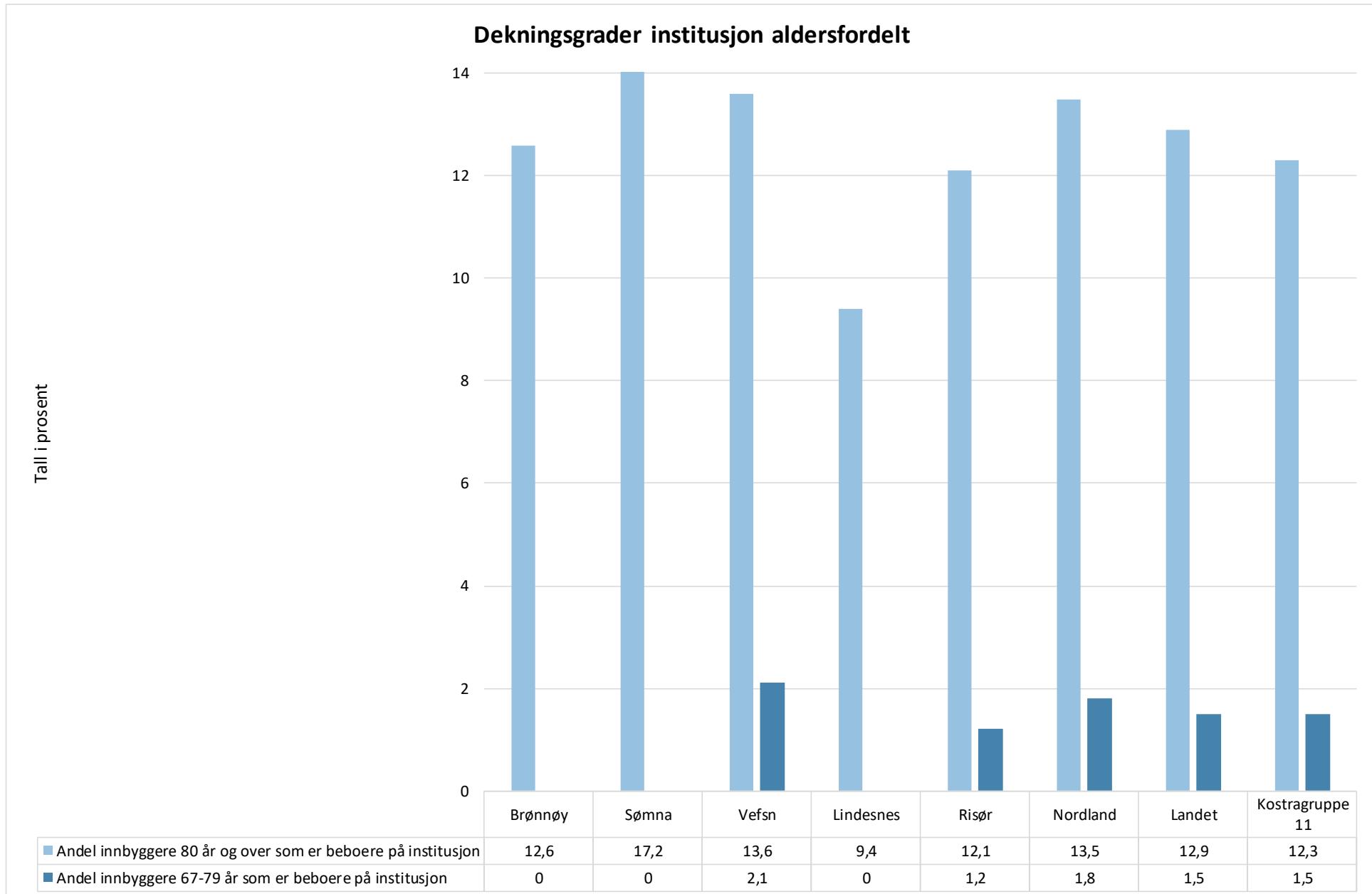
Brønnøy gir noe flere timer hjemmesykepleie pr uke enn sammenligningskommunene

Forholdsvis lave enhetskostnader pr. hjemmetjenestemottaker

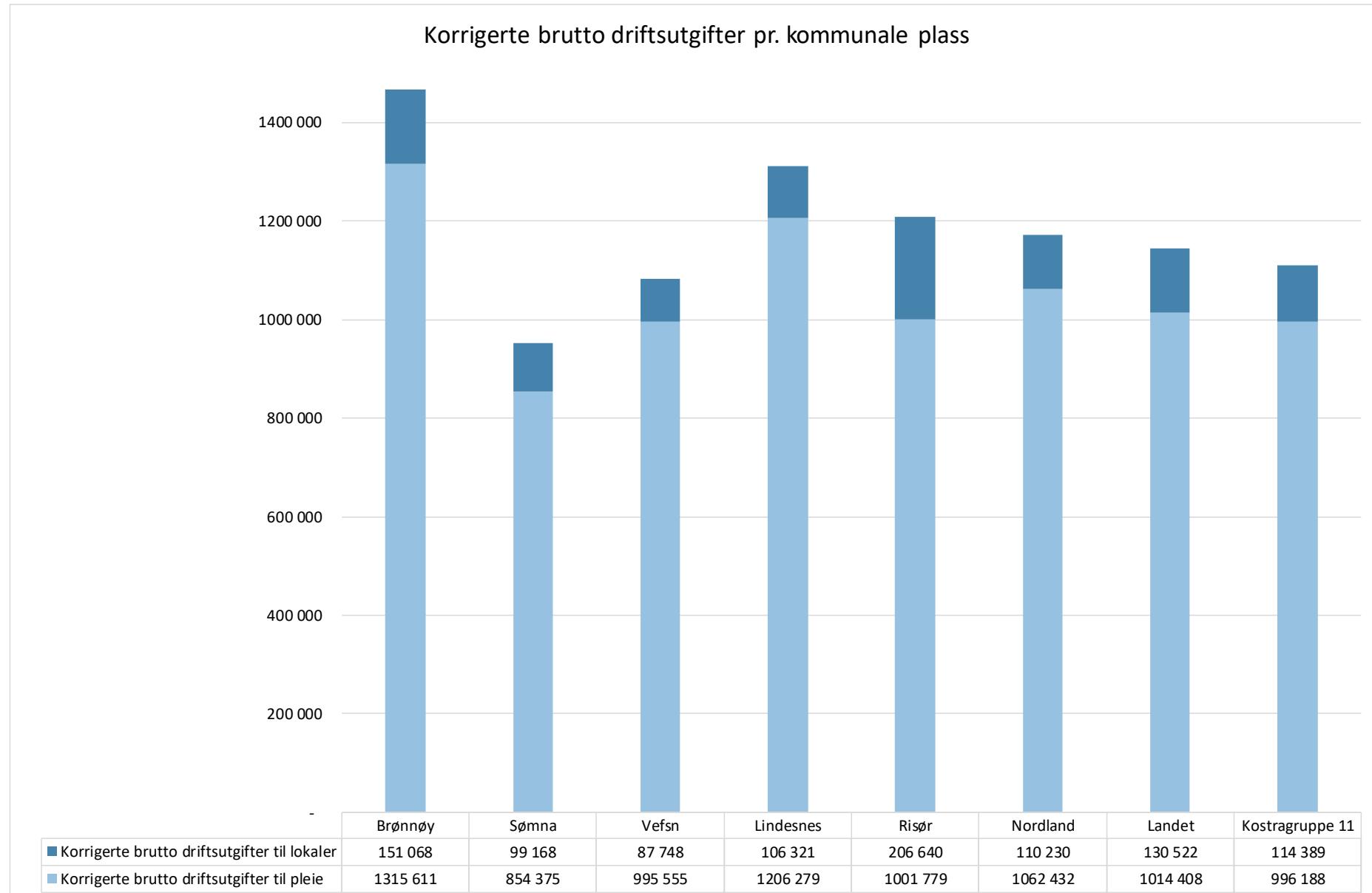

Dekningsgraden for beboere på institusjon >80 år er som landsgjennomsnittet

Relativt høye enhetspriser på institusjon, gjelder både utgifter til pleie og til lokaler

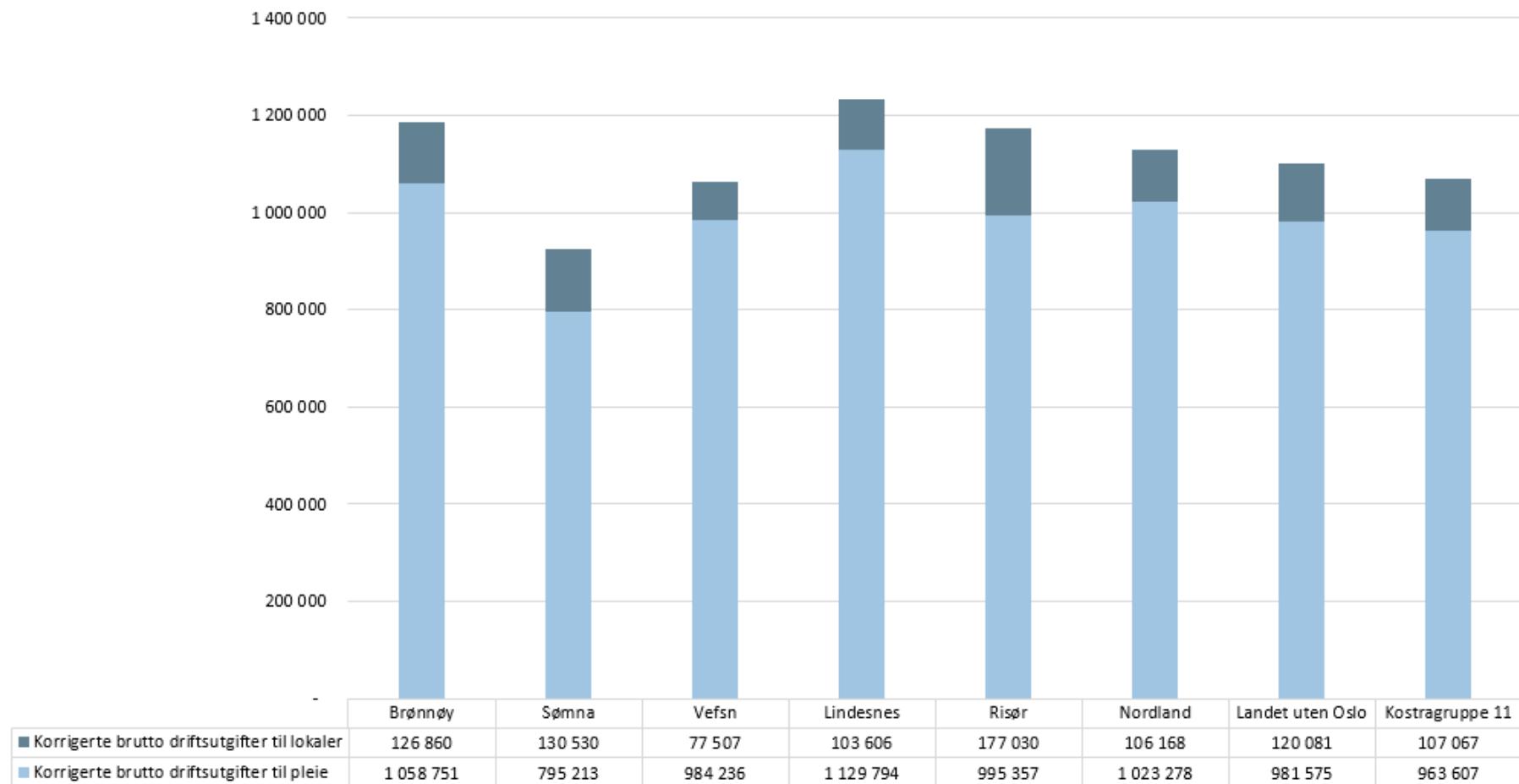
Tallene må kvalitetssikres av kommunen, er sannsynligvis for høye – se tilsvarende analyser for 2016 og analyse av plasser i bruk på de neste lysarkene

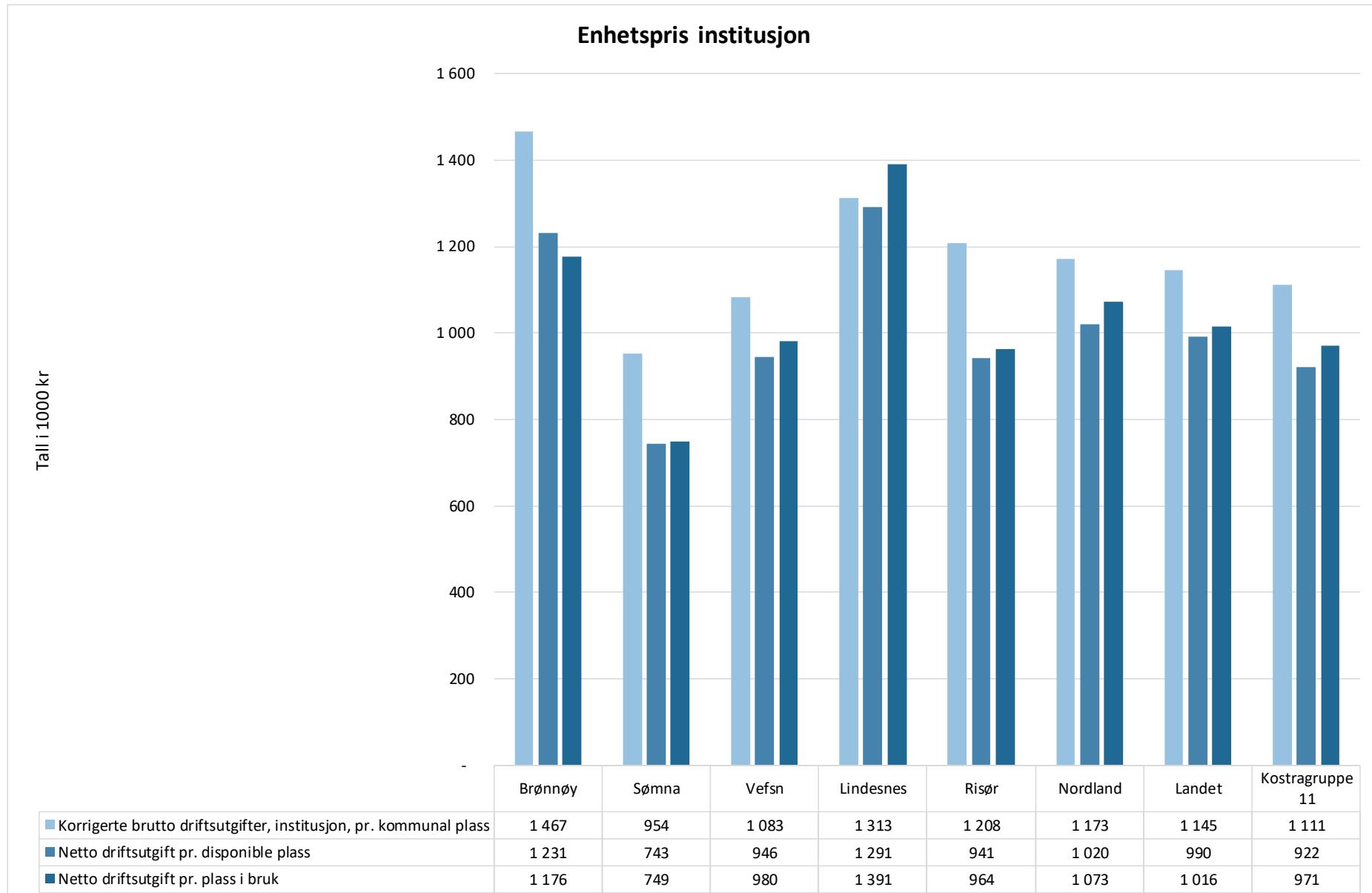
2016: Relativt høye enhetspriser på institusjon, gjelder både utgifter til pleie og til lokaler

---

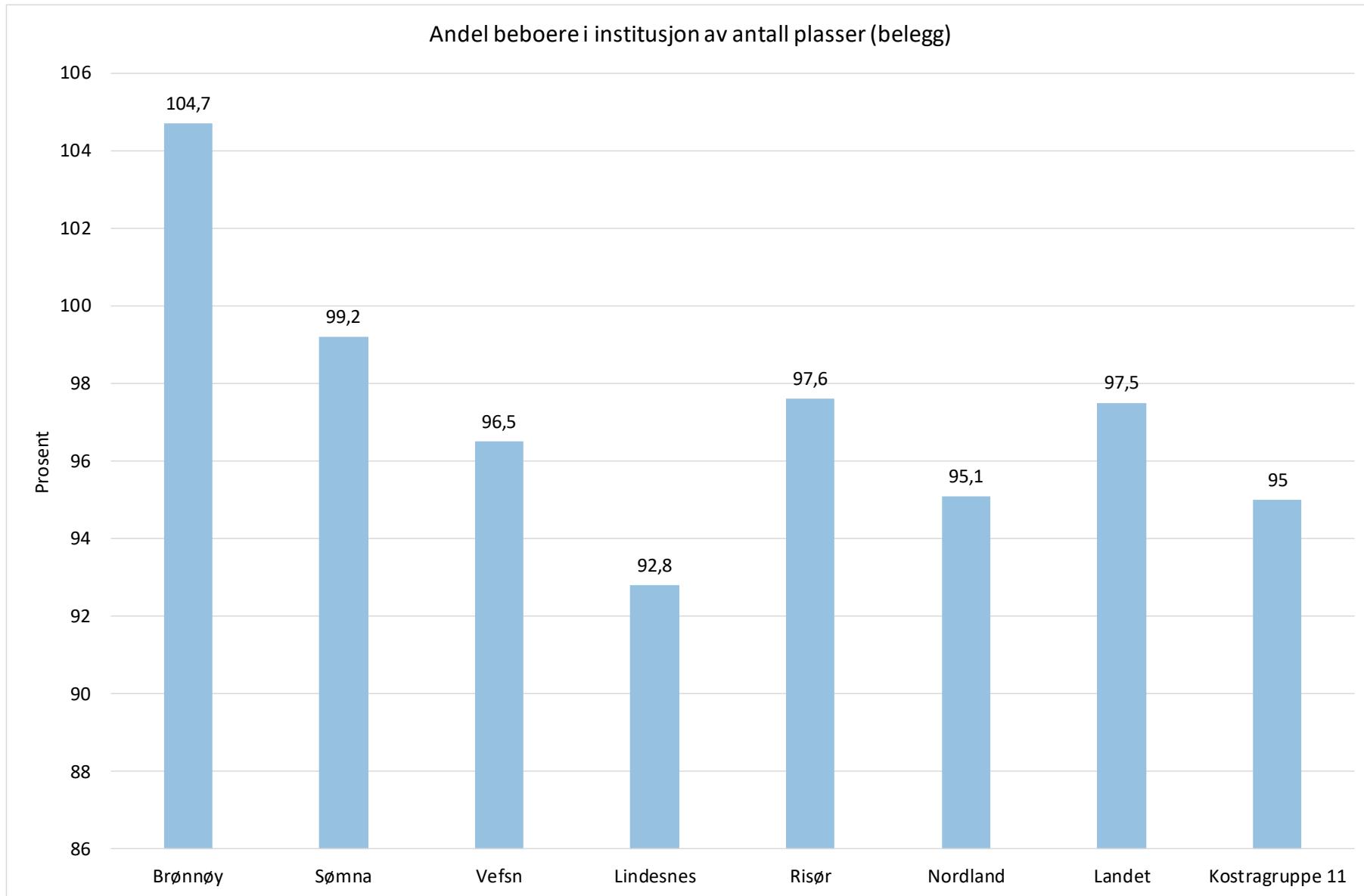
Korrigerte brutto driftsutgifter pr. kommunale plass

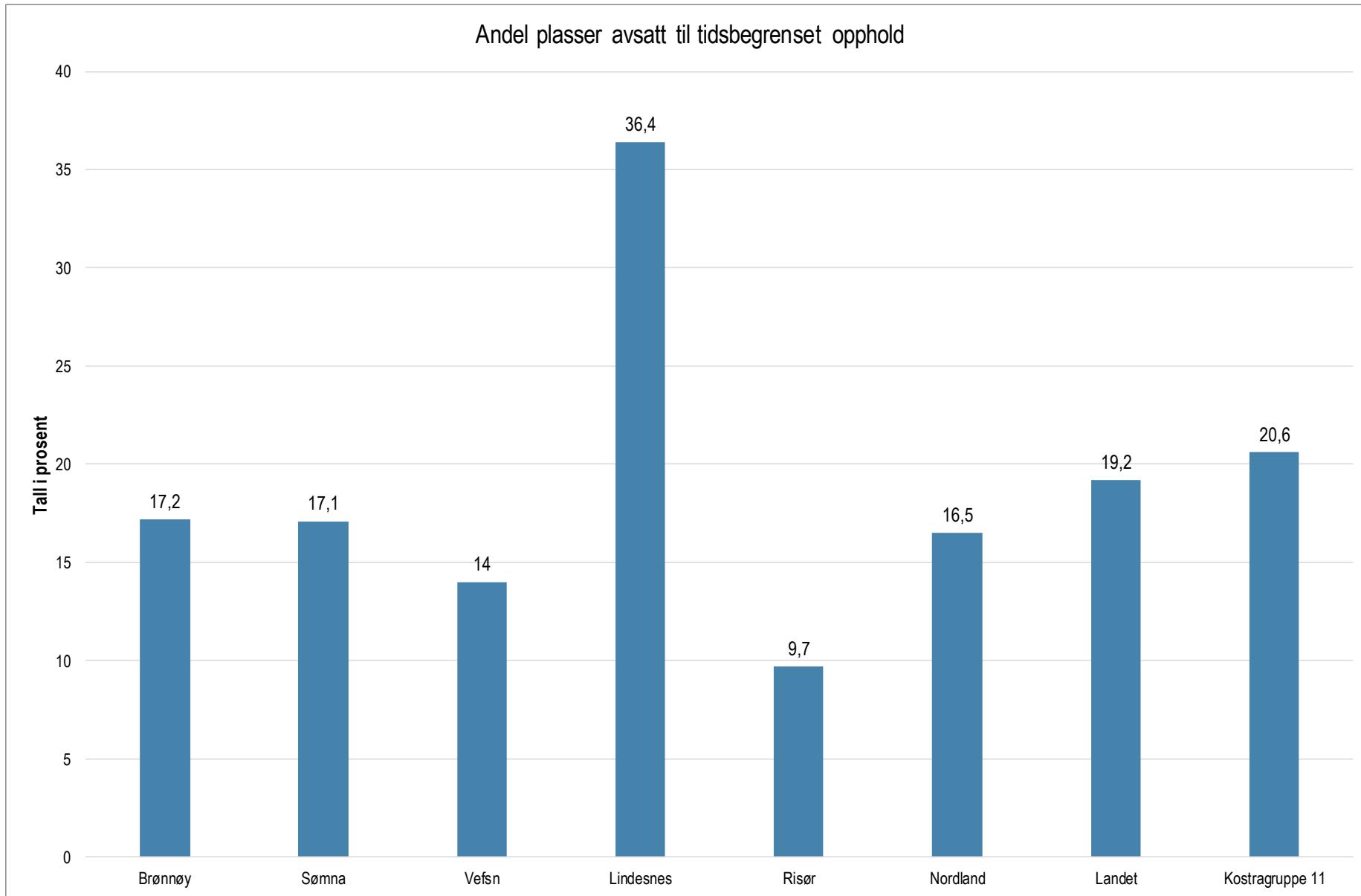
Relativt høye enhetspriser på institusjon, gjelder både utgifter til pleie og til lokaler

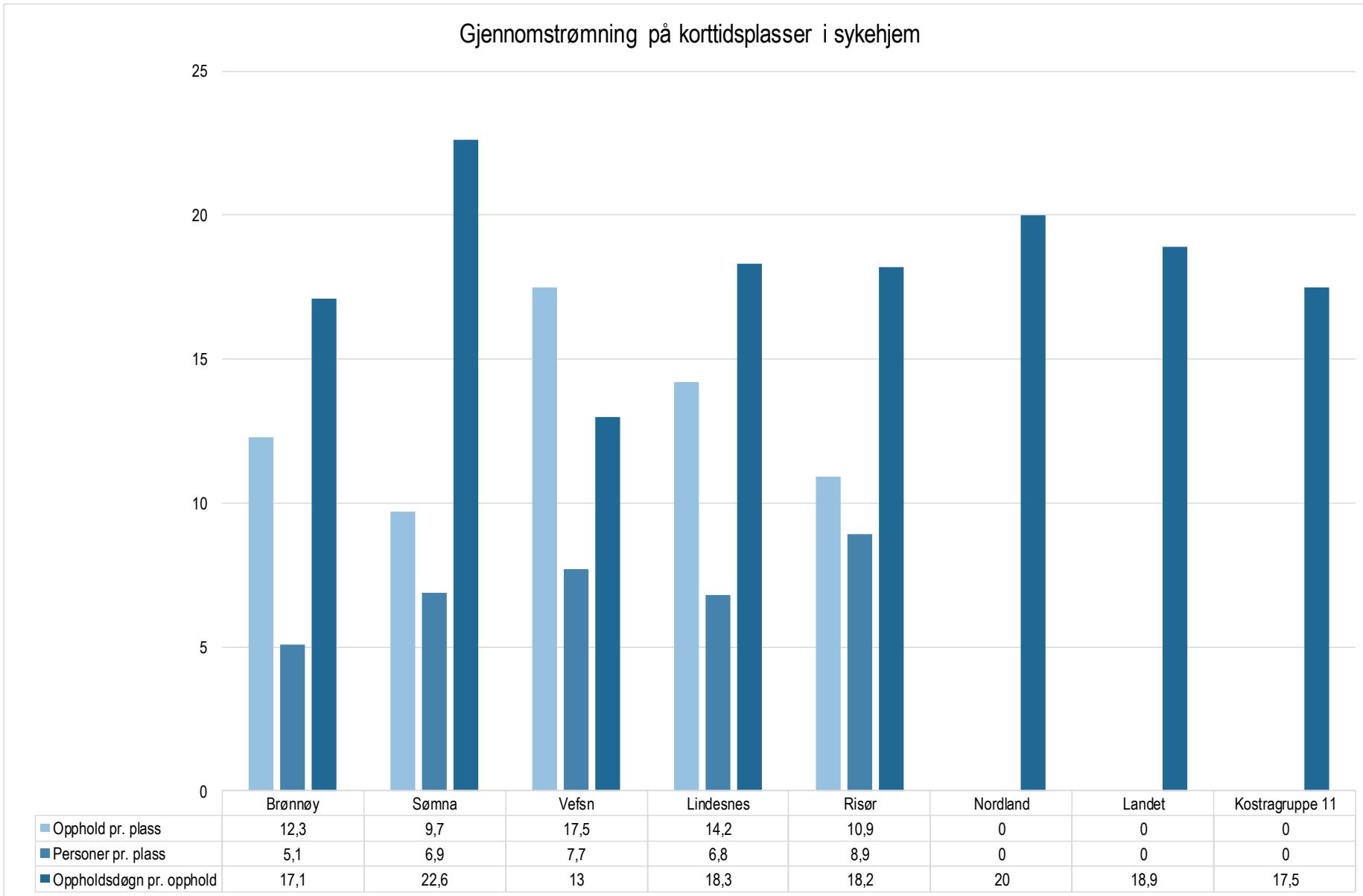
Veldig høyt belegg på institusjon i 2017

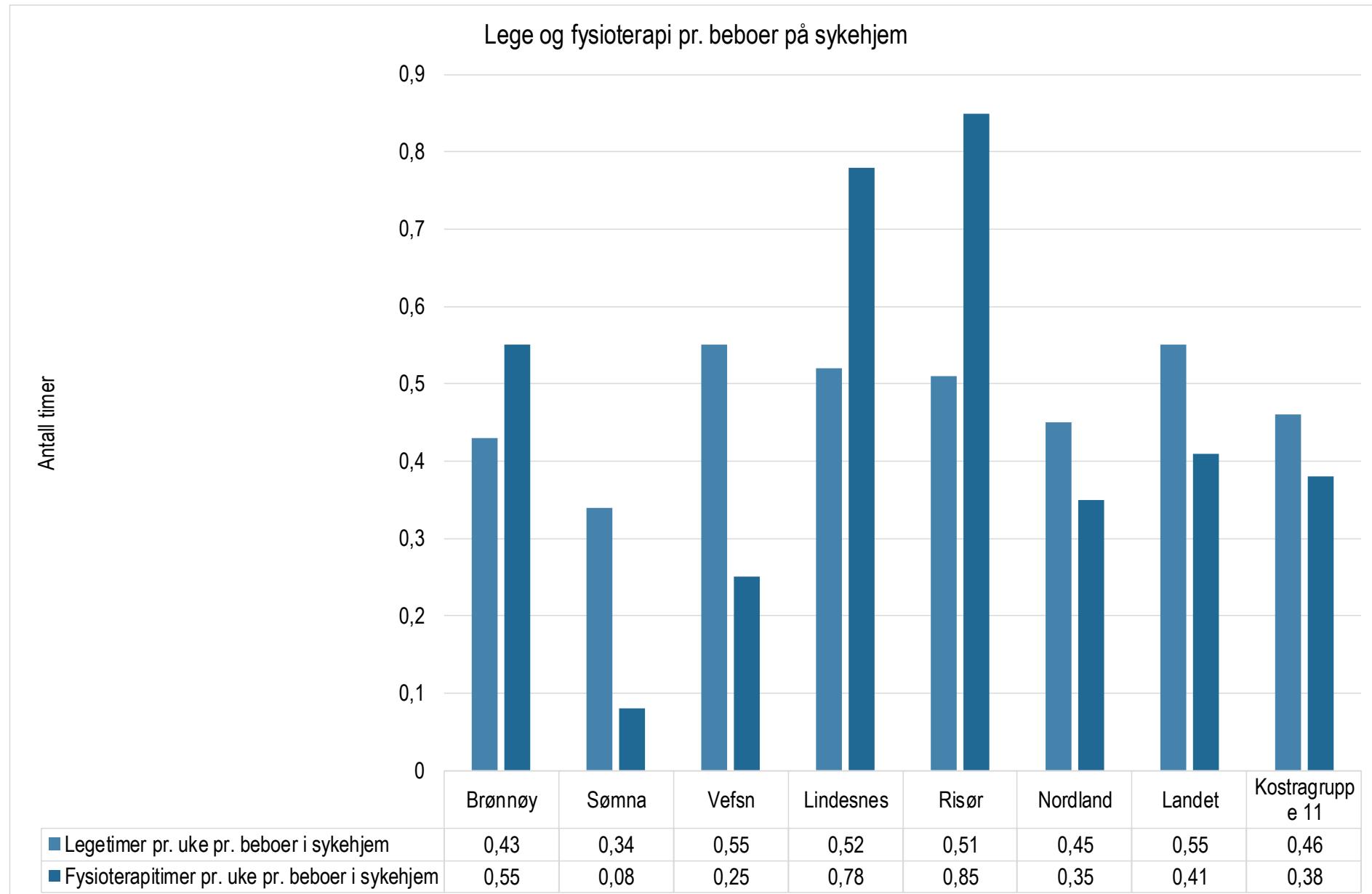
Relativt liten andel institusjonsplasser avsatt til korttidsopphold

Ganske dårlig gjennomstrømning på korttidsplassene med lange korttidsopphold og få personer pr plass

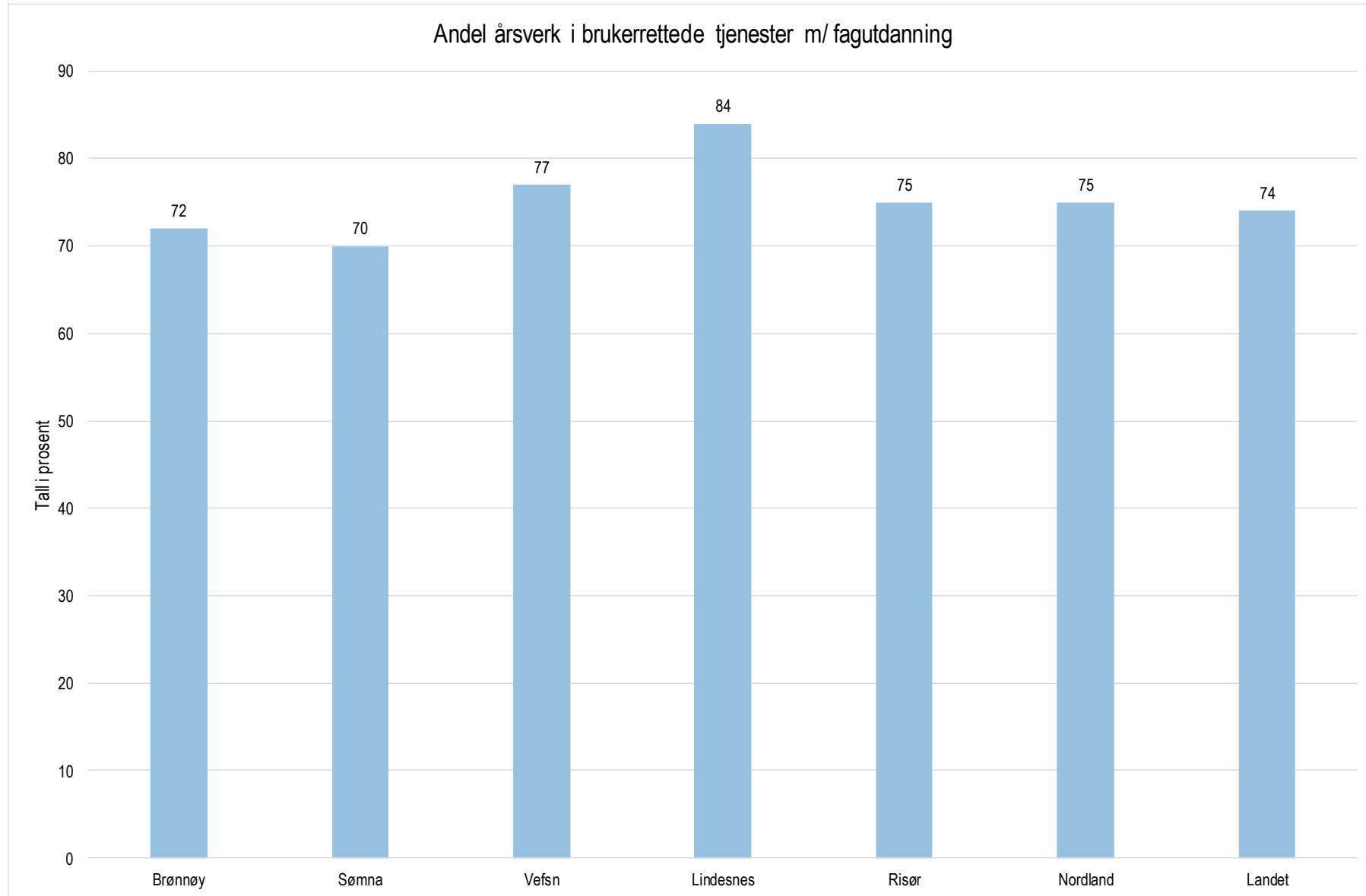

Høy dekning med fysioterapi – vanlig legedekning på sykehjem

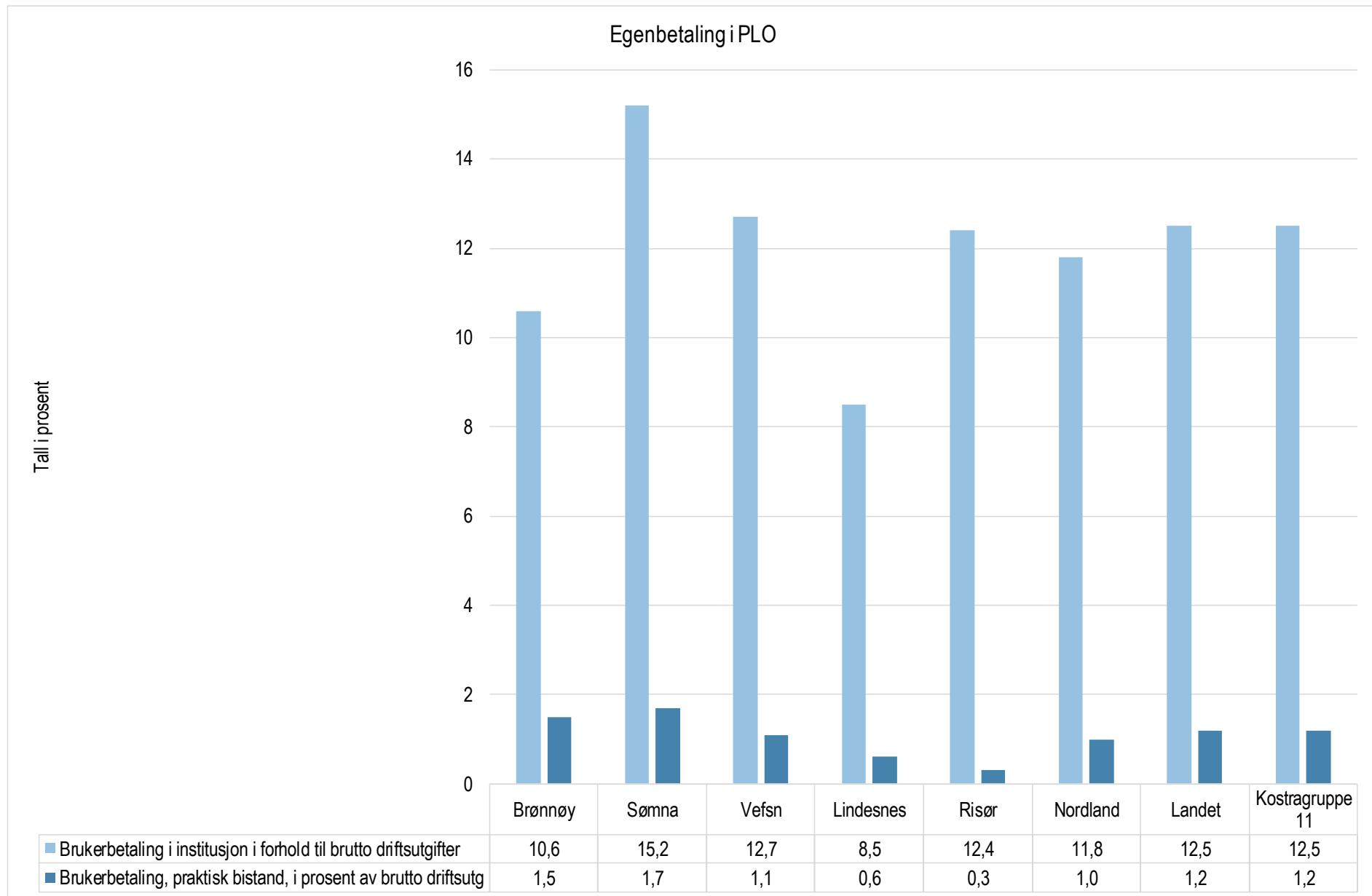

Lavere andel årsverk med fagutdanning enn sammenligningsgrunnlaget. Dette er en sentral kvalitetsindikator for pleie- og omsorgstjenestene

---

Lavere brukerbetaling enn nabokommunene

Kvalitet pleie og omsorg: God sykehjemsdekning, scorer lavt på bemanning med fagutdanning og plasser avsatt til personer med demens og dagaktivitet

Kilde: Kommunebarometeret 2018

Pleie og omsorg						148 .plass	Andel nøkkeltall som har blitt bedre		67
20 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning (10 %)	74	69	72	311	74	84	3,8	2,2	2,8
SYKEHJEM: Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov (10 %)	79	85	90	29	76	91	4,2	5,0	5,8
DEMENTE: Andel plasser til demente, mot antall over 80 år på sykehjem (10 %)	30	29	36	247	38	88	2,9	2,8	3,0
KORTTIDSPLASSER: Andel korttidsplasser av alle totalt antall plasser med heldøgns omsorg (5 %)	17	17	18	231	20	60	2,9	2,8	2,5
BEMANNING: Tid med lege på sykehjem (5 %)	37	26	26	235	1	58	3,8	2,3	2,4
BEMANNING: Tid med fysioterapeut på sykehjem (5 %)	17	16	33	93	0	58	2,3	2,0	3,7
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc (5 %)	92	95	97	189	84	100	5,3	5,5	5,7
DAGTILBUD: Antall vedtak om dagaktivitet, målt mot andel over 80 år som ikke bor på institusjon (5 %)	0	0	0	261	10	28	1,0	1,0	1,0
REHABILITERING: Plasser avsatt til rehabilitering i institusjon per 1.000 innbyggere over 67 år (5 %)	5	5	3	252	4	14	2,8	2,7	2,2

Kvalitet pleie og omsorg: Utskrivningsklare pasienter blir liggende for lenge på sykehuset, og lite aktivitet for funksjonshemmede

Kilde: Kommunebarometeret 2018

Pleie og omsorg 20 % vekt i barometeret					148 .plass		Andel nøkkeltall som har blitt bedre			67	
	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter				
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018		
PROFIL: Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie (5 %)	5,2	5,3	6,0	105	4,8	10,3	2,9	3,1	3,4		
HJEMMETJENESTE: Andel vedtak om hjemmetjenester som iversettes innen 15 dager (5 %)	98	99	98	198	95	100	4,9	5,5	5,3		
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	15	74	17	159	0	0	5,8	5,0	5,8		
TRYGGHET: Antall trygghetsalarmer, målt som andel av hjemmeboende eldre over 80 år (2,5 %)	44	43	40	186	40	58	4,2	4,2	3,8		
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut per 1.000 innb. over 80 år (2,5 %)			1,7	224	5,3	13,6			1,3		
BEMANNING: Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1.000 innb over 80 år (2,5 %)	24,0	22,7	23,5	23	8,9	23,6	5,8	5,6	6,0		
HJEMMETJENESTE: Mottakere av matombringning, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon (2,5 %)	25	28	31	83	12	43	3,6	4,0	4,4		
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemminger som får bistand til å delta i arbeid og studier (5 %)	69	70	66	365	77	96	2,0	2,3	1,6		
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemminger som får bistand til å delta i organisasjonsarbeid, kultur eller fritidsaktiviteter (5 %)	53	53	52	291	60	85	3,0	3,0	3,1		
FUNKSJONSHEMMETE: Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere (5 %)	23	25	27	3	9	21	6,0	6,0	6,0		

Oppsummering av analysen innen pleie og omsorg

Kilde: KOSTRA 2016, Kommunebarometeret og Folkehelseprofilen for 2017

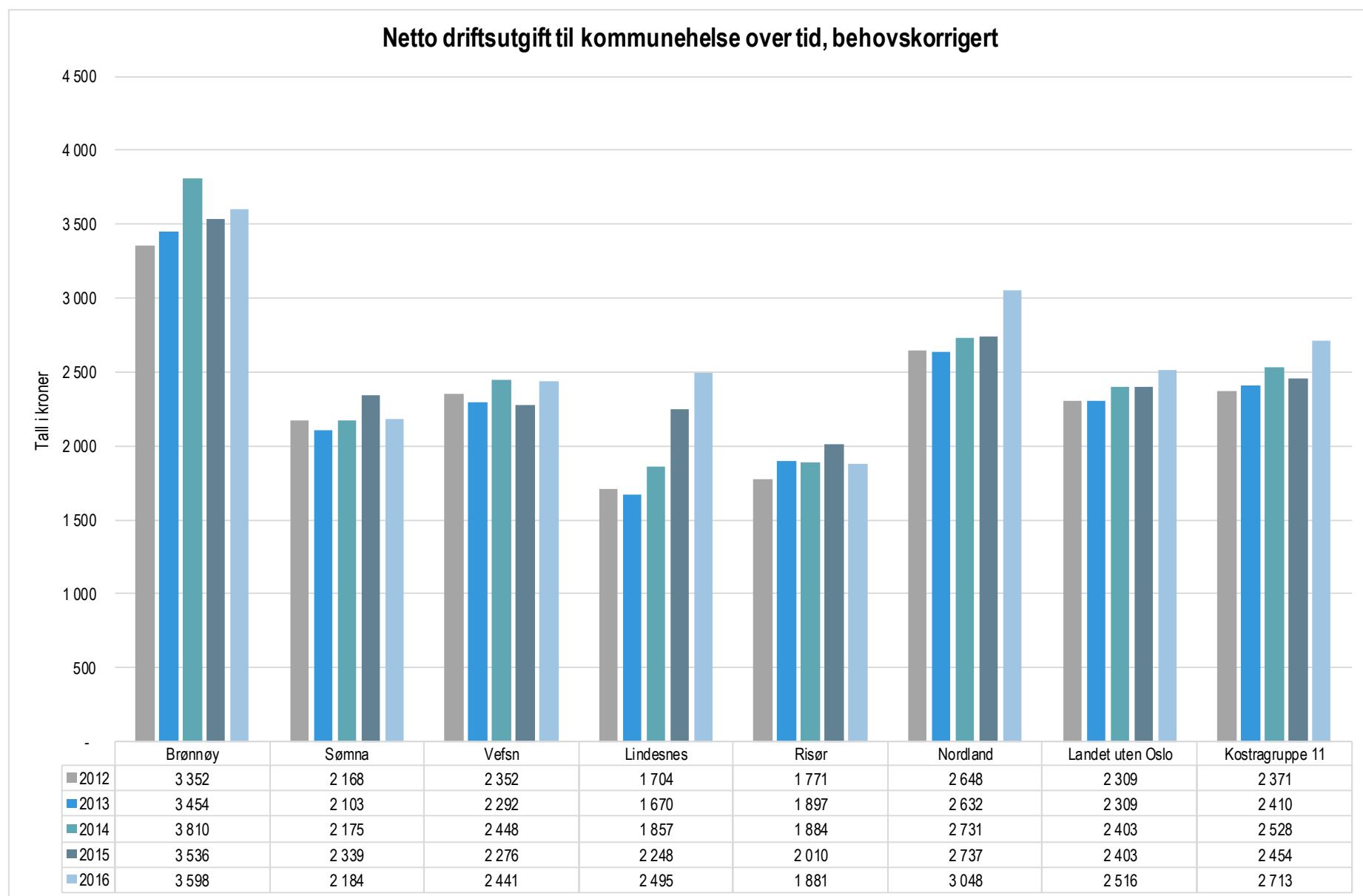
- Brønnøy har et betydelig høyere behov for pleie- og omsorgstjenester enn resten av landet (21% høyere), basert på kriteriene i inntektssystemet. Men korrigert for dette, finner vi likevel:
  - Høye netto driftsutgifter, men en svak nedgang de siste årene
  - Høy dekningsgrad både på institusjon og hjemmebaserte tjenester
  - Veldig høye enhetskostnader på institusjon, lave i hjemmetjenesten
- Ingen omsorgsboliger til personer over 80 år registrert i KOSTRA
- Færre korttidsplasser av totalt antall plasser enn anbefalt
- Høy andel av innbyggere over 80 år får tjenester
- Lavere andel årsverk med fagutdanning enn landsgjennomsnittet
- Høy dekning av fysioterapeut på institusjon, gjennomsnittlig dekning med legetjenester
- Har hatt mange, og økende antall, utskrivningsklare pasienter liggende på sykehus i 2016
- Ingen registrerte vedtak om dagaktivitet til innbyggere over 80 år som ikke bor på institusjon
- Få plasser avsatt til personer med demens av totalt antall sykehjemsplasser

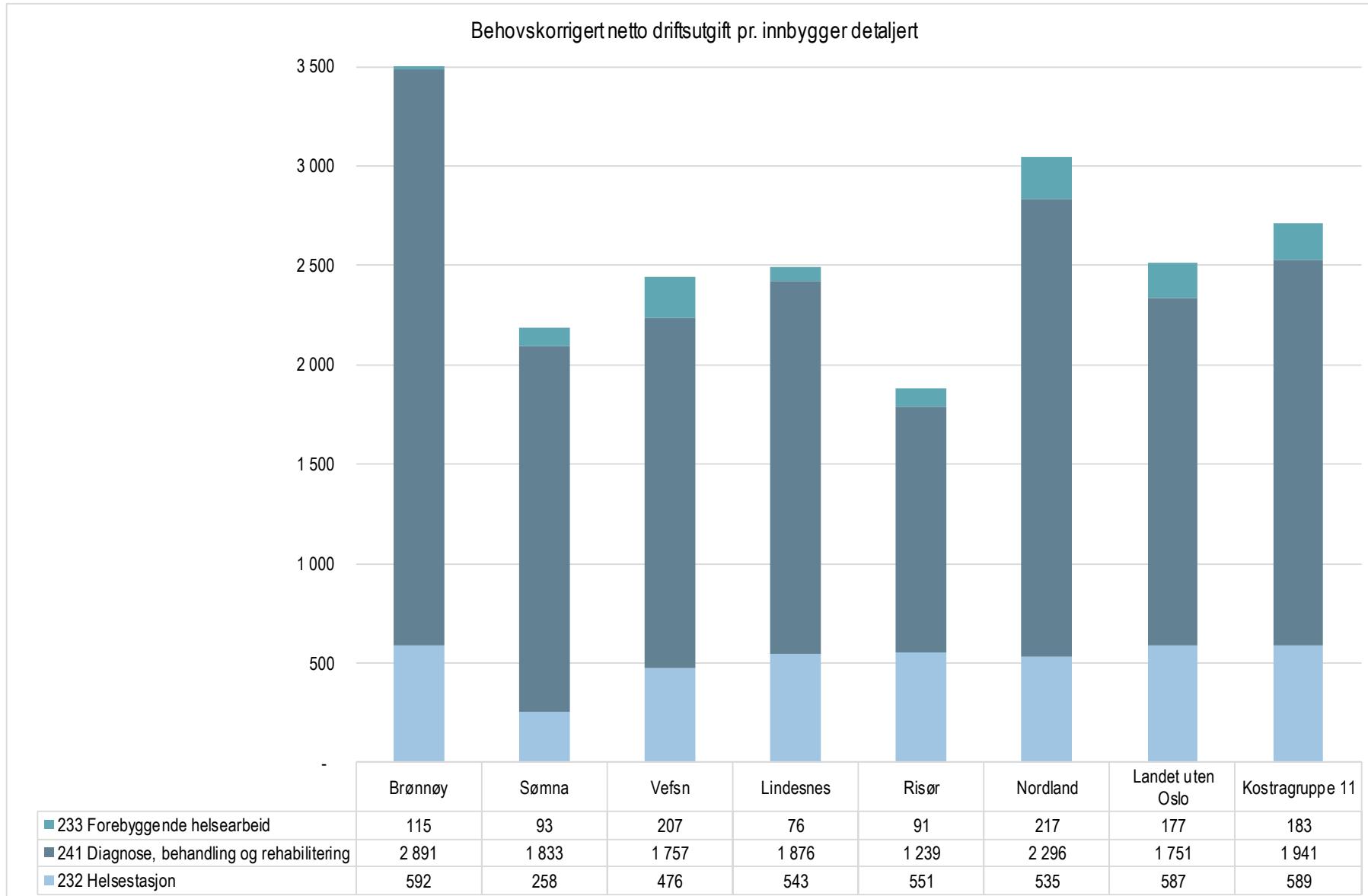
Helse

Analyser for Brønnøy kommune
KOSTRA 2016

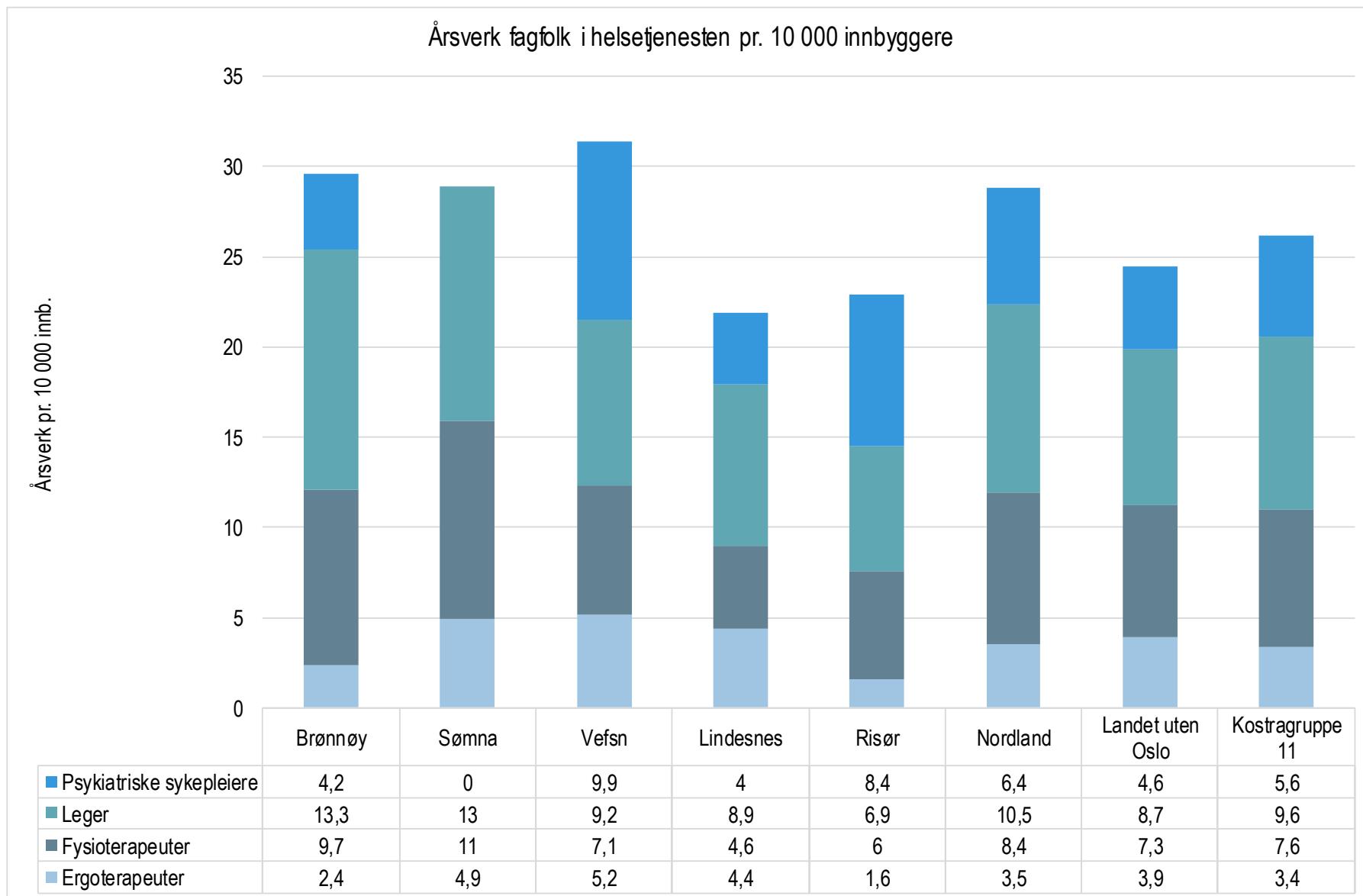
.. og utgiftene til helse har vært høye over tid

Det er særlig høye utgifter til diagnose, behandling og rehabilitering. Utgifter til helsestasjon ligger på et mellomnivå, mens utgifter til forebygging ligger lavt

God legedekning, ganske bra fysioterapidekning, men lav ergoterapidekning og ganske lav dekning av psykiatriske sykepleiere i helsetjenesten

En viktig feilkilde er at disse analysene dreier seg om ansatte med fagutdanningen i kommunen uavhengig om de jobber som fagperson eller ikke. Kilde Pai-registeret

Kvalitet: Få årsverk med videreutdanning innen psykisk helsearbeid, mange innleggelser og høyt medisinbruk

Helse 7,5 % vekt i barometeret	149 .plass						Andel nøkkeltall som har blitt bedre			63	
	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter				
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018		
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	16,3	15,1	16,4	94	11,0	22,9	3,8	3,4	3,8		
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som er åpne (5 %)	40	27	33	269	36	100	3,0	1,8	2,1		
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som mangler lege (5 %)	10	18	0	1	1	0	4,0	3,3	6,0		
FASTLEGE: Andel ledige listeplatser (5 %)	6	24	4	214	5	35	1,9	4,4	1,7		
HELSESØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (10 %)	85	101	105	127	78	185	2,5	3,1	3,2		
PSYKISK HELSEARBEID: Antall med videreutdanning innen psykisk helsearbeid, per 10.000 innbyggere (5 %)	12,6	10,1	12,6	144	8,9	25,5	3,6	2,7	3,2		
JORDMOR: Antall årsverk per 10.000 fødte (5 %)					671						
INNLEGGELSER: Antall innleggelser på sykehus per 1.000 innbyggere (5 %)	251	258	171	240		126	3,3	2,7	3,7		
SKOLEHELSE: Andel barn med fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn (10 %)	100	100	100	1	87	100	6,0	6,0	6,0		
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst (10 %)	100	96	89	267	86	100	6,0	5,5	4,9		
VAKSINE: Andel 2-åringar som er med i vaksinasjonsprogrammet (10 %)	90	93	94	205	95	98	3,9	4,7	4,9		
VAKSINE: Andel 9-åringar som er vaksinert mot meslinger (10 %)	93	92	94	242	95	98	4,1	3,5	4,1		
MEDISINBRUK: Total medisinbruk, per 10.000 innbyggere (5 %)	679	679	680	296	671	582	2,0	2,0	2,0		
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innb - snitt fire år (5 %)	273	230	119	263	178	599	3,5	3,0	2,0		

► Kilde:
Kommunebarometeret 2018, Kommunal Rapport

Oppsummering av analysen innen helseområdet

Kilde: KOSTRA 2016, Kommunebarometeret og Folkehelseprofilen for 2017

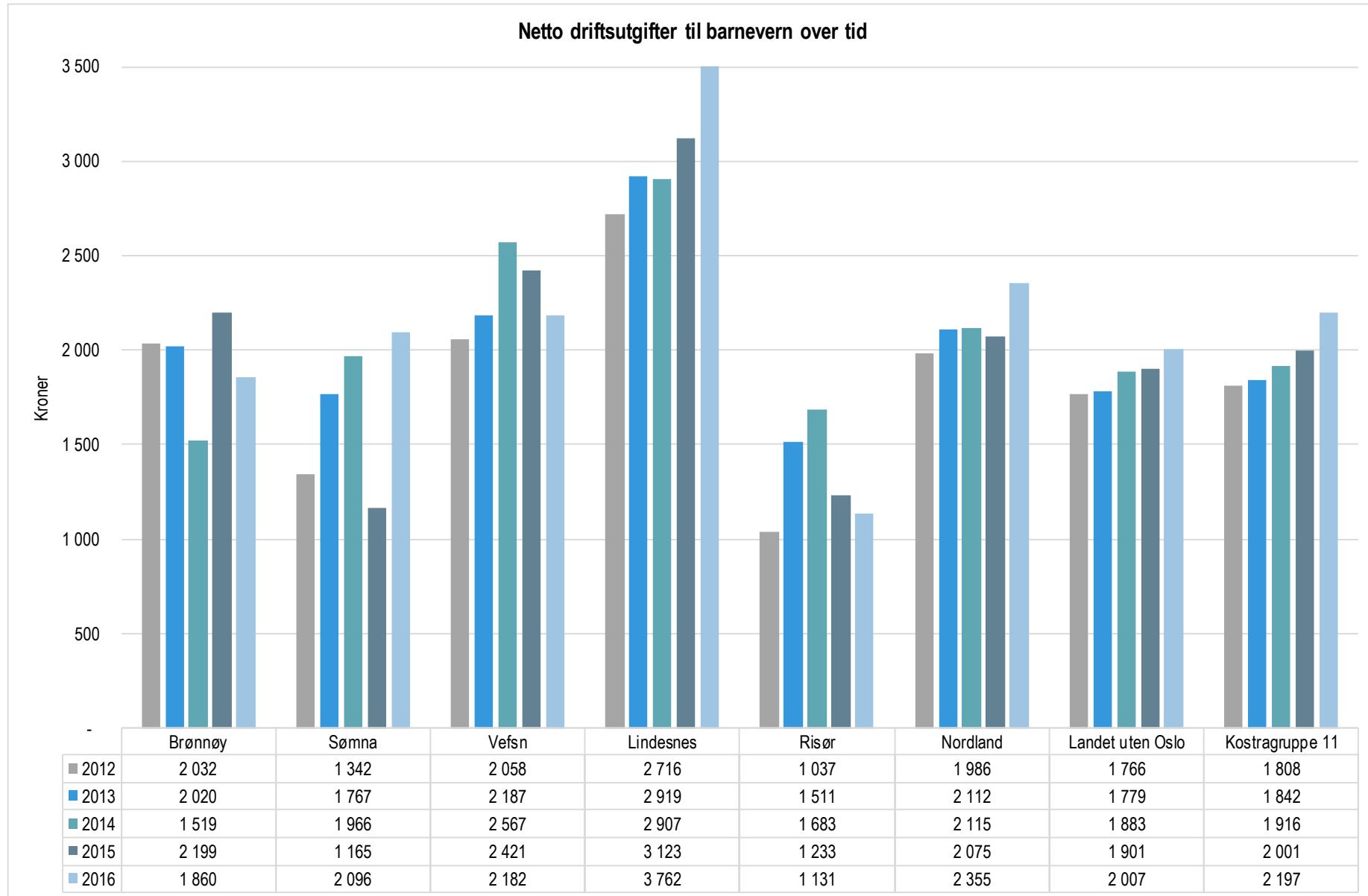
- ▶ Korrigert for behov i inntektssystemet har Brønnøy kommune høye utgifter til helse, og de har vært høye over tid
- ▶ Det er særlig innen diagnose, behandling og rehabilitering det er høyt
  - ▶ Det er høy dekning av leger, likevel er det mange sykehusinnleggelser og høyt medisinbruk
  - ▶ Det er ganske høy dekning av fysioterapeuter
  - ▶ Det er få psykiatriske sykepleiere tross høy forekomst av psykiske lidelser blant kommunens innbyggere
- ▶ Helsestasjonsdriften er også relativ dyr
  - ▶ Men den mangler jordmor. Dekningsgrad av helsesøstre er på et mellomnivå.
  - ▶ Alle barn får undersøkelser, og mange flere ganger.
- ▶ Det lavere utgifter til forebyggende arbeid enn landsgjennomsnittet og kostragruppa.
  - ▶ Dette på tross av at kommunen har utfordringer innen fysisk inaktivitet, overvekt røyking og alkoholbruk

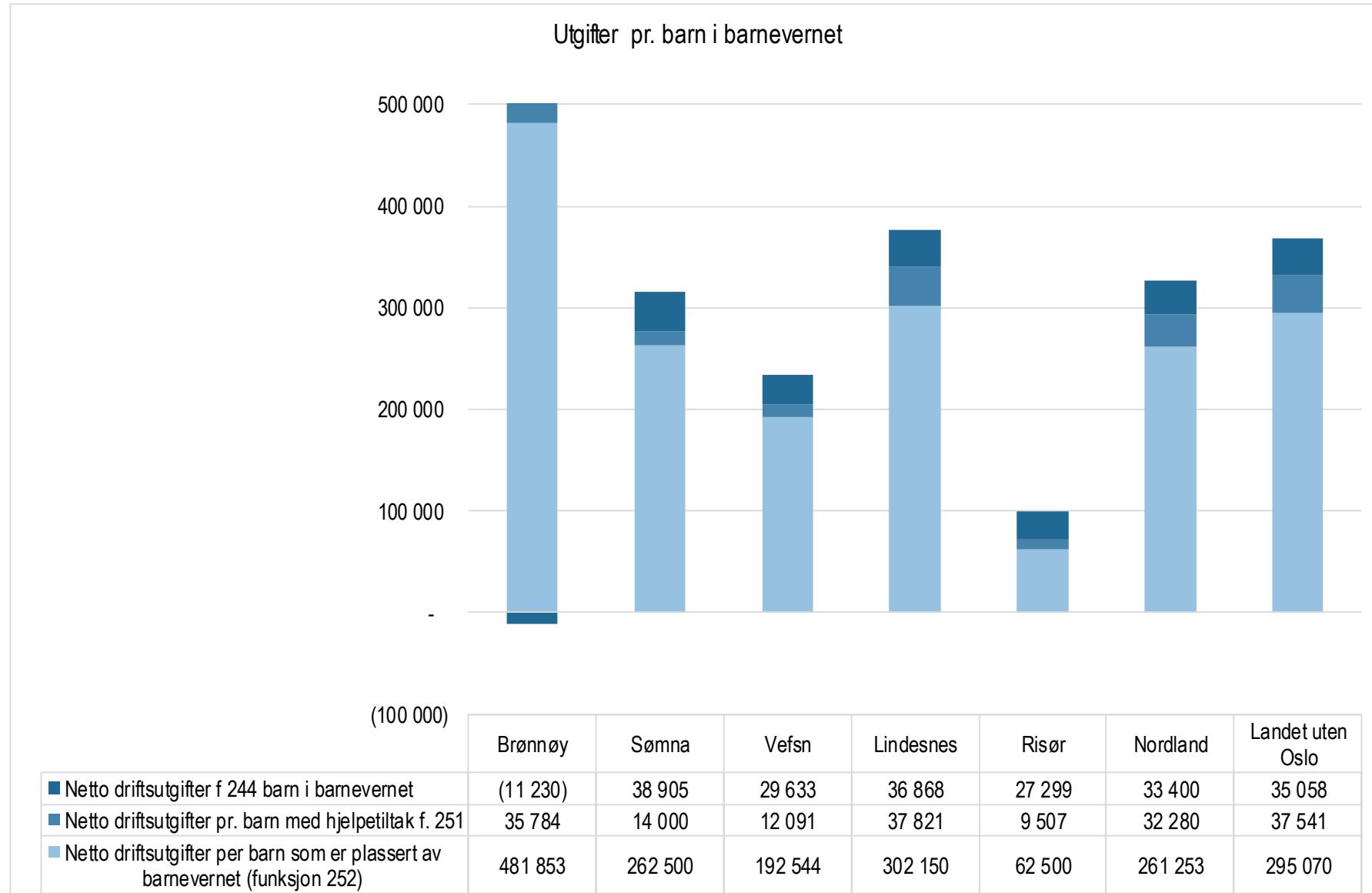
Barnevern

Analyser for Brønnøy kommune
KOSTRA 2016

Driftsutgifter til barnevernstjenesten har variert i perioden 2012-2016

Oppsummert: svært høye netto driftsutgifter til hvert barn plassert av barnevernet, og det er plasseringer utenom hjemmet som trekker utgiftene opp

Kvalitet: Barnevernet er middels rangert, men har lang saksbehandlingstid og få stillinger med fagutdanning (men bedre enn tidligere). Ikke gjennomført brukerundersøkelse de siste 4 årene

Barnevern 10 % vekt i barometeret				189 .plass		Andel nøkkeltall som har blitt bedre		58		
	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter			
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018	
OMFANG: Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet (15 %)	6,7	5,7	5,6	174	5,0	3,5	3,9	4,5	4,8	
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd (15 %)	89	83	83	264	87	100	5,0	4,4	4,4	
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd, snitt siste fire år (10 %)	62	74	84	198	84	96	2,6	3,5	4,5	
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem (10 %)			28		27	18		3,7		
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem, snitt siste fire år (10 %)	21	23	24	34	27	18	5,5	5,1	4,7	
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 mindreårige (10 %)	4,1	4,7	4,3	280	4,8	8,8	2,4	2,5	2,1	
ÅRSVERK: Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk, f244 (5 %)	22	21	23	381	15	9	2,4	2,3	1,7	
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan (5 %)	90	95	88	254	94	100	4,5	5,1	3,7	
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, siste fire år (5 %)	90	91	93	173	92	100	4,3	4,3	4,4	
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (5 %)	86	88	93	110	85	100	4,7	4,8	5,3	
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (5 %)	95	94	92	77	83	99	5,9	5,6	5,2	
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, per innb. 0-5 år (2,5 %)	8 810	9 763	10 842	187	9 064	19 919	2,3	2,4	2,8	
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (2,5 %)	0	0	0	215	0	3	1,0	1,0	1,0	

► Kilde:
Kommune-
barometeret
2018,
Kommunal
Rapport

2016: Kvalitet: Barnevernet er middels rangert, men har lang saksbehandlingstid og få stillinger med fagutdanning (men bedre enn tidligere). Ikke gjennomført brukerundersøkelse de siste 4 årene

Barnevern 10 % vekt i barometeret				197 .plass		Andel nøkkeltall som har blitt bedre	70	
	Kommunens nøkkeltall			Plass	Landet			
	KB 2015	KB 2016	KB 2017	KB 2017	KB 2017	KB 2015	KB 2016	KB 2017
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 mindreårige (20 %)	4,4	4,1	4,7	200	4,6	2,7	2,3	2,5
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd (20 %)	83	89	83	257	86	4,6	5,0	4,4
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd, snitt siste fire år (15 %)	50	62	74	279	81	1,3	2,3	3,5
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (5 %)	99	86	88	138	84	5,9	4,7	4,8
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (5 %)		95	94	38	81		5,9	5,6
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan (5 %)	100	90	95	181	93	6,0	4,5	5,1
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, siste fire år (5 %)		90	91	149	90		4,3	4,4
TILTAK I HJEMMET: Andel saker med tiltak i hjemmet (10 %)	74	60	65	140	60	5,4	3,7	4,3
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, per innb. 0-5 år (5 %)	10 789	9 286	10 217	218	9 142	2,7	2,3	2,4
SAKSBEHANDLING: Avsluttede undersøkelser, per årsverk knyttet til saksbehandling og adm. (5 %)	14	13	15	47	10	4,6	4,1	5,1
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (5 %)	0	0	0	195	0	1,0	1,0	1,0

Kilde: Kommunebarometeret 2017, Kommunal Rapport

Oppsummering av analyser innen barnevern

Kilde: KOSTRA 2016, Kommunebarometeret og Folkehelseprofilen for 2017

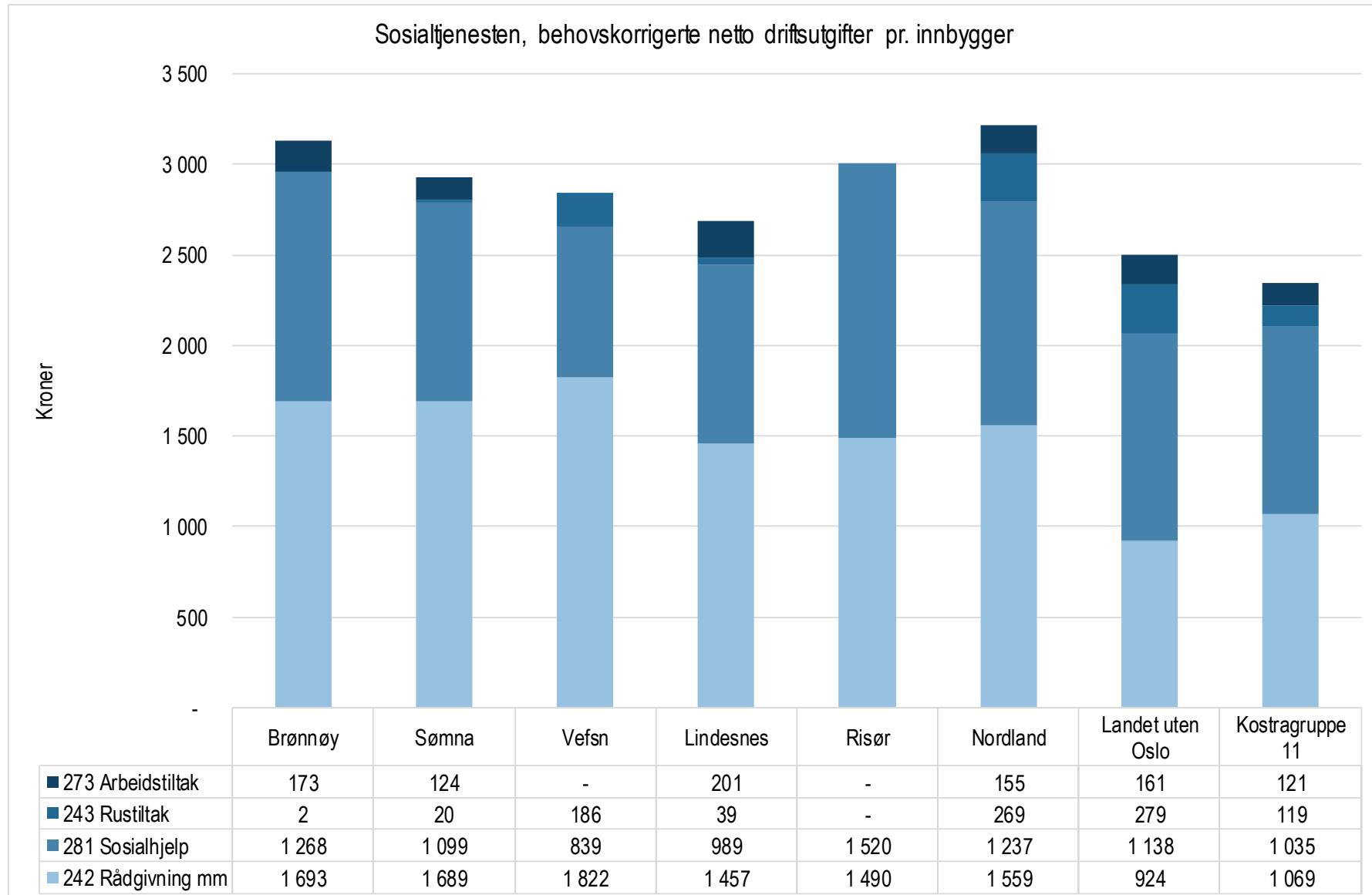
- Barnevernet har et behov på 8% høyere enn landsgjennomsnittet, ut fra KMD sin beregningsmodell
  - Antall barn enslige forsørgere viktigste faktorer
  - Folkehelsebarometeret viser at kommunen i tillegg har utfordringer med høy andel lavinntektfamilier, lav mestring på skolen og ungdom er lite fornøyd med nærmiljøet
- Kommunen har et utgiftsnivå innen barnevernet på et mellomnivå i sammenligningsgrunnlaget
  - Barn plassert utenfor familien er den største utgiften og høyere enn de fleste i sammenligningsgrunnlaget
  - Dette skyldes både høy andel plassert og høye utgifter pr barn
  - Driftsutgiftene pr barn med tiltak i familien har vært lavt, men er nå på et mellomnivå i vårt sammenligningsgrunnlag
- Barnevernet mottar relativt mange bekymringsmeldinger og tallet er økende
  - Nesten alle fører til undersøkelse, men under 50% fører til tiltak
  - Likevel har relativt mange barn i Brønnøy tiltak fra barnevernet
    - 5% av disse barna har ikke omsorgsplan
- Barnevernet blir rangert på et mellomnivå i kommunebarometeret.
  - Meldingene behandles innen fristen på 7 dager, men 15% av undersøkelsene blir ikke gjort innen 3 mnd fristen

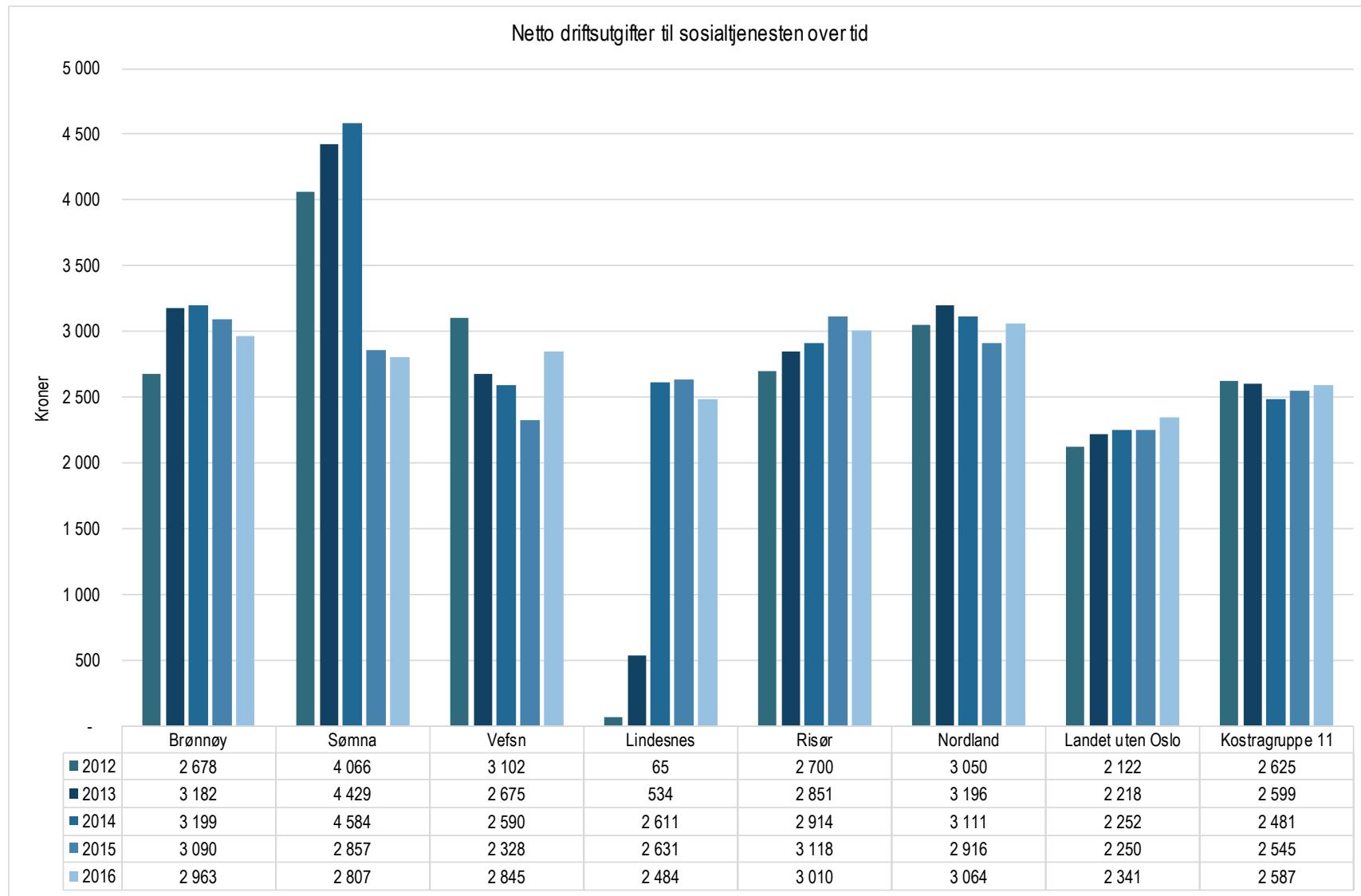
Sosial

Analyser for Brønnøy kommune KOSTRA 2016

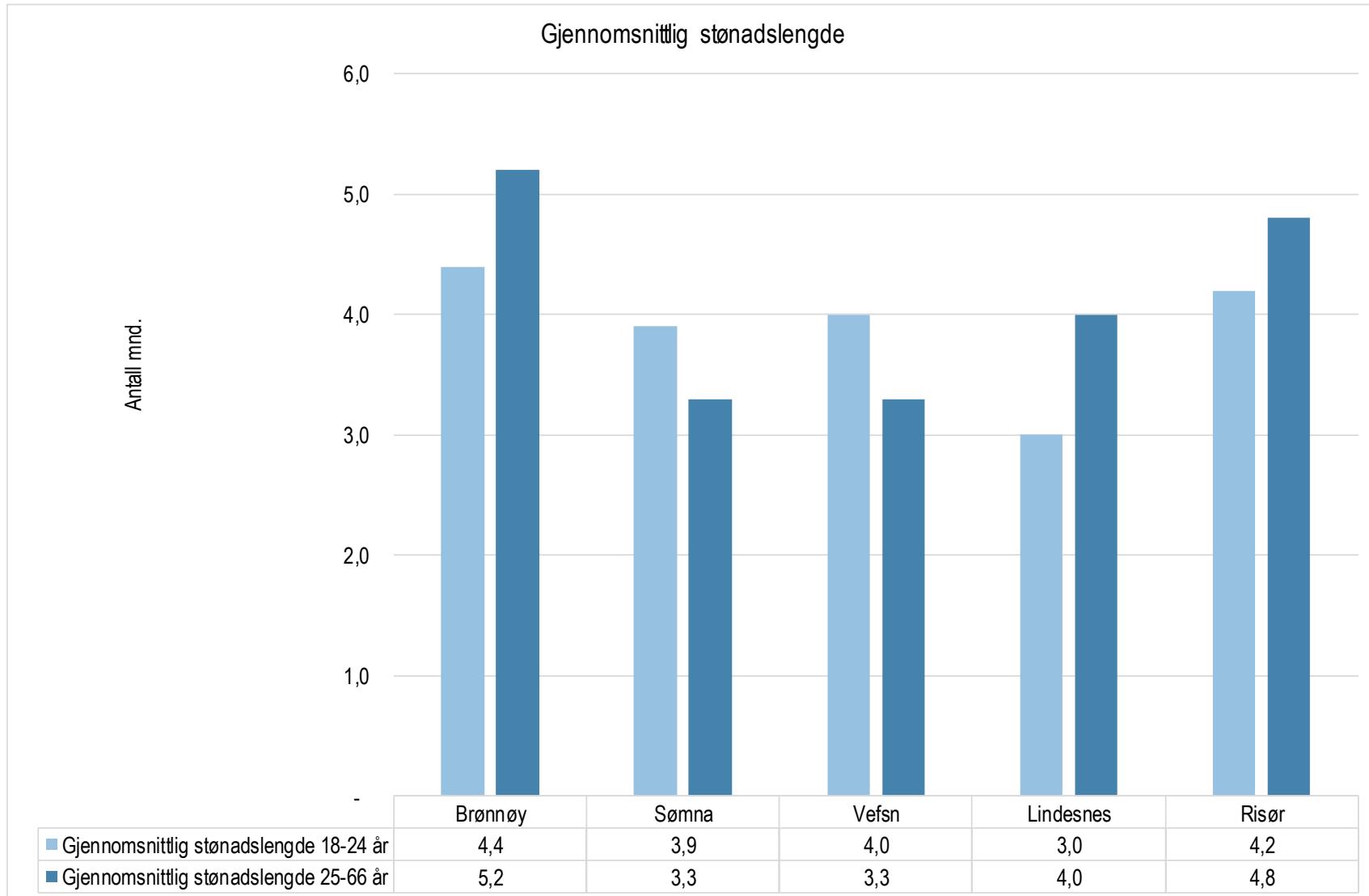
Høyere samlede utgifter enn sammenligningsgrunnlaget (med unntak av Nordland) når det er korrigert for behov. Høye utgifter til sosialhjelp

Brønnøy har hatt ganske høye utgifter over tid, men har klart å redusere utgiftsnivået noe siden 2014

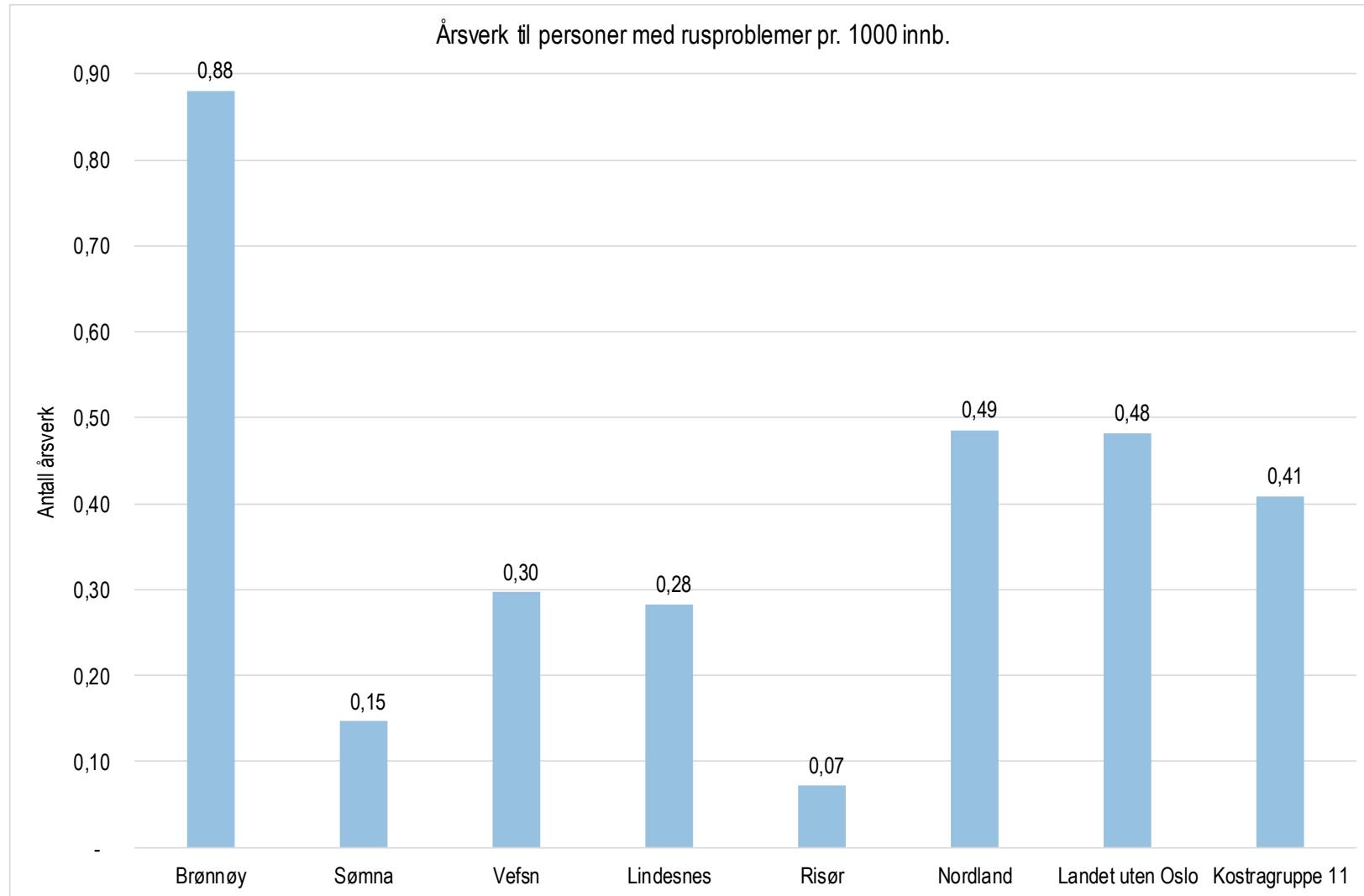

Brønnøy gir stønad til sosialhjelpsmottakere over relativt lang tid

Brønnøy har et høyt antall årsverk til personer med rusproblemer

---

Kvalitet: Sosialhjelpsmottakerne går lenge på stønad, og det er en høy andel som har sosialhjelp som hovedinntektskilde

Kilde: Kommunebarometeret 2018, Kommunal Rapport

Sosialtjeneste	7,5 % vekt i barometret	242 .plass						Andel nøkkeltall som har blitt bedre			60	
		Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter				
		KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018		
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 %)		3,6	4,4	3,8	183		2,2	3,6	2,6	3,6		
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)		4,8	5,2	5,5	344		2,5	2,6	2,2	1,9		
SOSIALHJELP: Andel mottakere 25-66 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)		11,8	11,0	7,4	183	5,9	3,9	3,2	3,4	4,2		
SOSIALHJELP: Andel mottakere 18-24 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)		5,8	6,0	5,2	294	3,7	2,4	3,6	3,6	3,4		
SOSIALHJELP: Andel som går over 6 måneder på stønad (5 %)		31	35	36	248	38	15	3,0	2,6	2,8		
SOSIALHJELP: Andel av mottakere med stønad i over 10 måneder (5 %)		14	21	21	247	20	5	4,0	2,5	2,8		
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)		57	58	36	195	41	17	1,7	1,8	3,5		
AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp (10 %)		6	7	7	175		45	1,0	1,2	1,3		
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere (10 %)		134	124	97	96	57	245	2,9	3,1	3,0		
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)		56	87	89	134	69	100	2,8	5,0	5,1		
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)		16	15	24	56	9	74	1,7	1,8	2,5		

Oppsummering av analyser innen sosial

Kilde: KOSTRA 2016, Kommunebarometeret og Folkehelseprofilen for 2017

- På tross av et høyt antall uføretrygdede, er kommunens samlede behov, beregnet ut fra statens inntektssystem, lavere enn landsgjennomsnittet
  - Korrigert for dette, er kommunens utgifter innen sosial høye og har vært det over tid
- Sosialhjelp utgjør en større andel av utgiftene enn i mange av sammenligningskommunene. Denne gis over relativt lang tid til hver mottaker
- Kommunen har en høy andel personer som har sosialhjelp som hovedinntektskilde
- Driftsutgiftene pr sosialhjelpsmottaker er lave, men kan skyldes et høyt antall mottakere
- Brønnøy har registrert et høyt antall årsverk til personer med rusproblemer
- Folkehelseprofil viser at kommunen har et lavt utdanningsnivå, mange uføretrygdede og et høyt antall lavinnteksthusholdninger

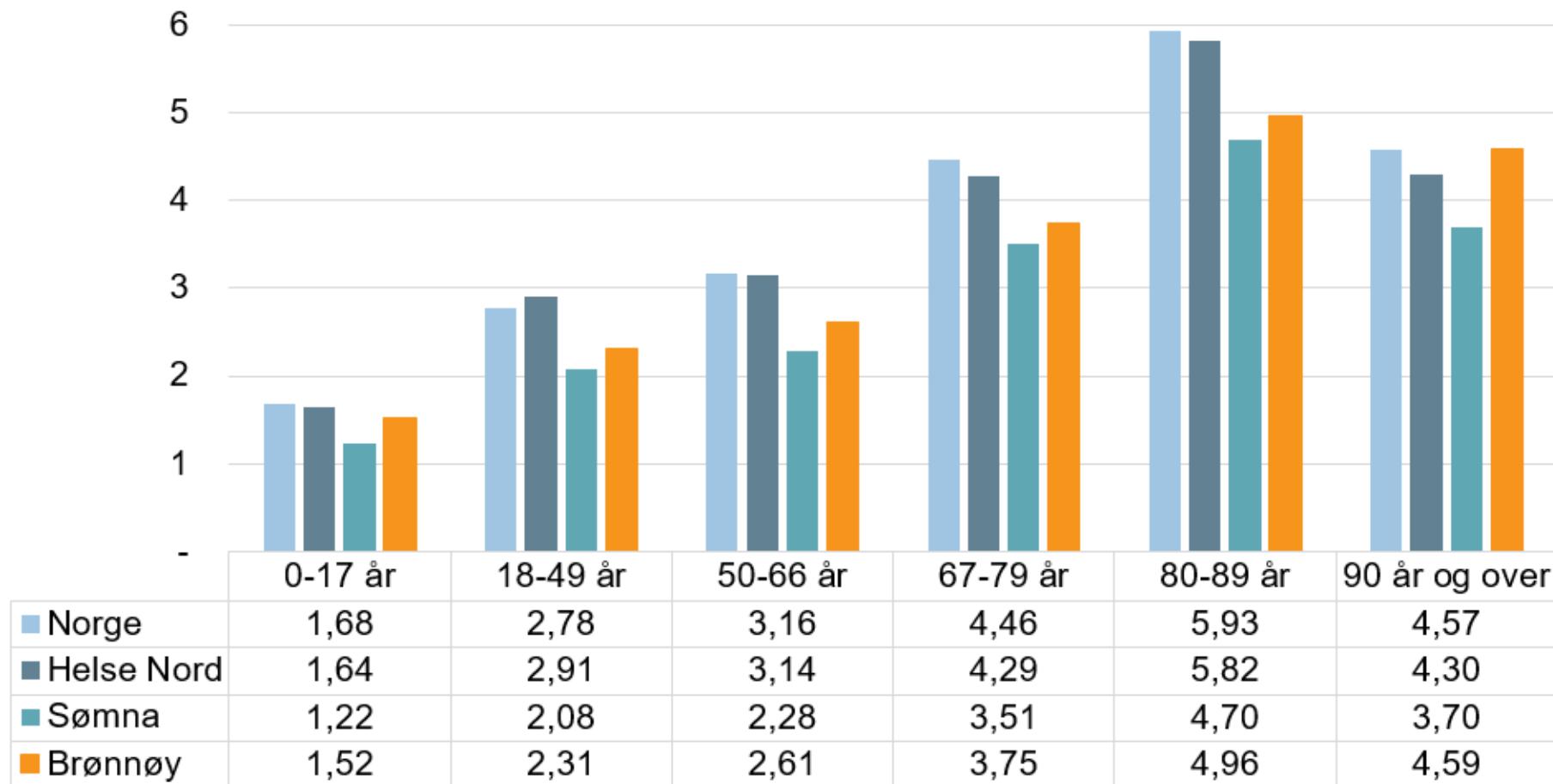
Framtidig utvikling av legetjenesten i Brønnøy kommune

Kilde: Kuhr-databasen (Helfo) 2015

Brønnøy har færre konsultasjoner pr. innbygger i 2015 enn landet i alle aldersgrupper bortsett fra 90+

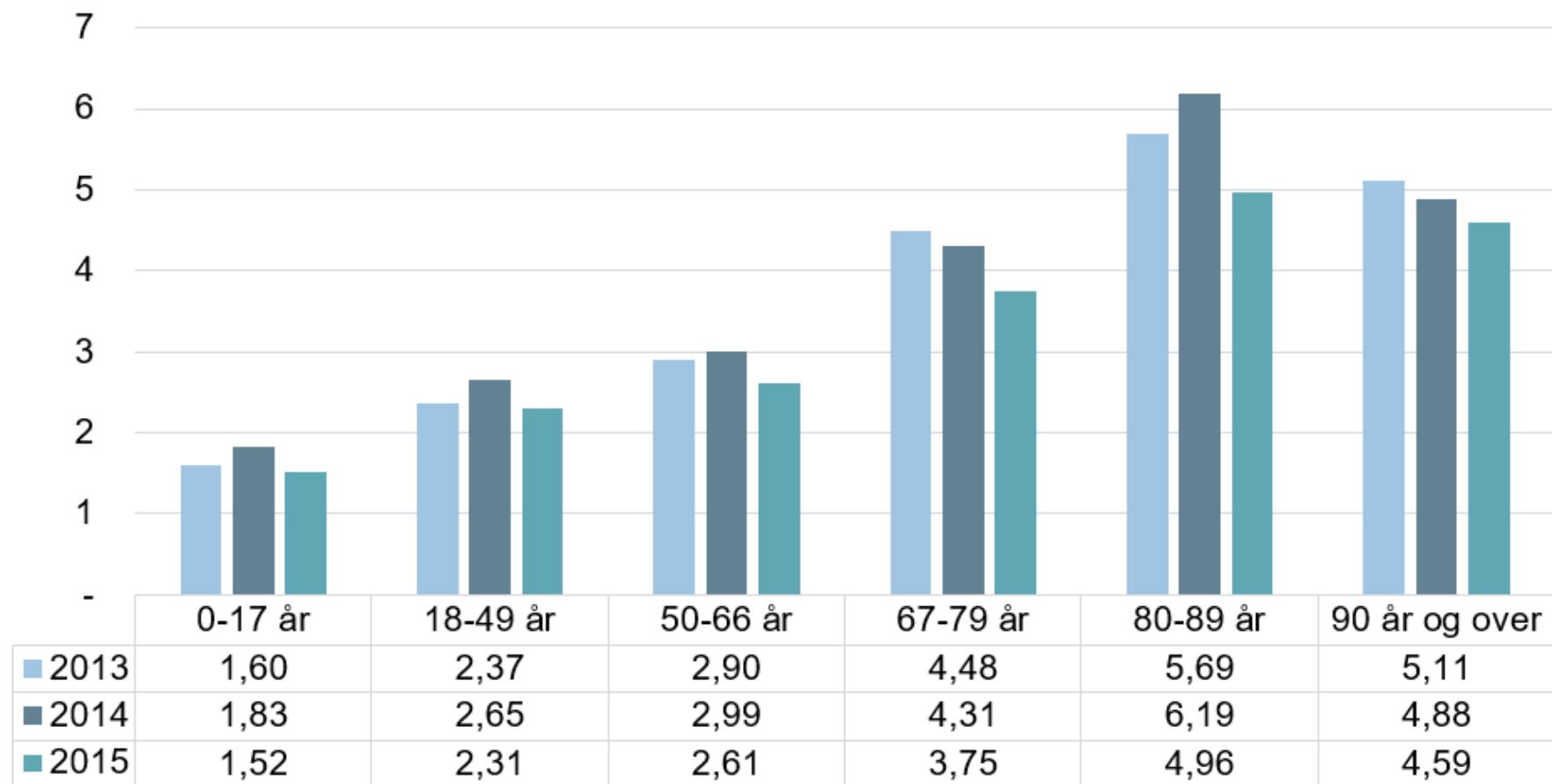
Konsultasjoner hos fastlege og legevakt i 2015 pr. innbygger i aldersgruppene

Tallene viser en liten nedgang pr. innbygger for 2015 for alle aldersgrupper

---

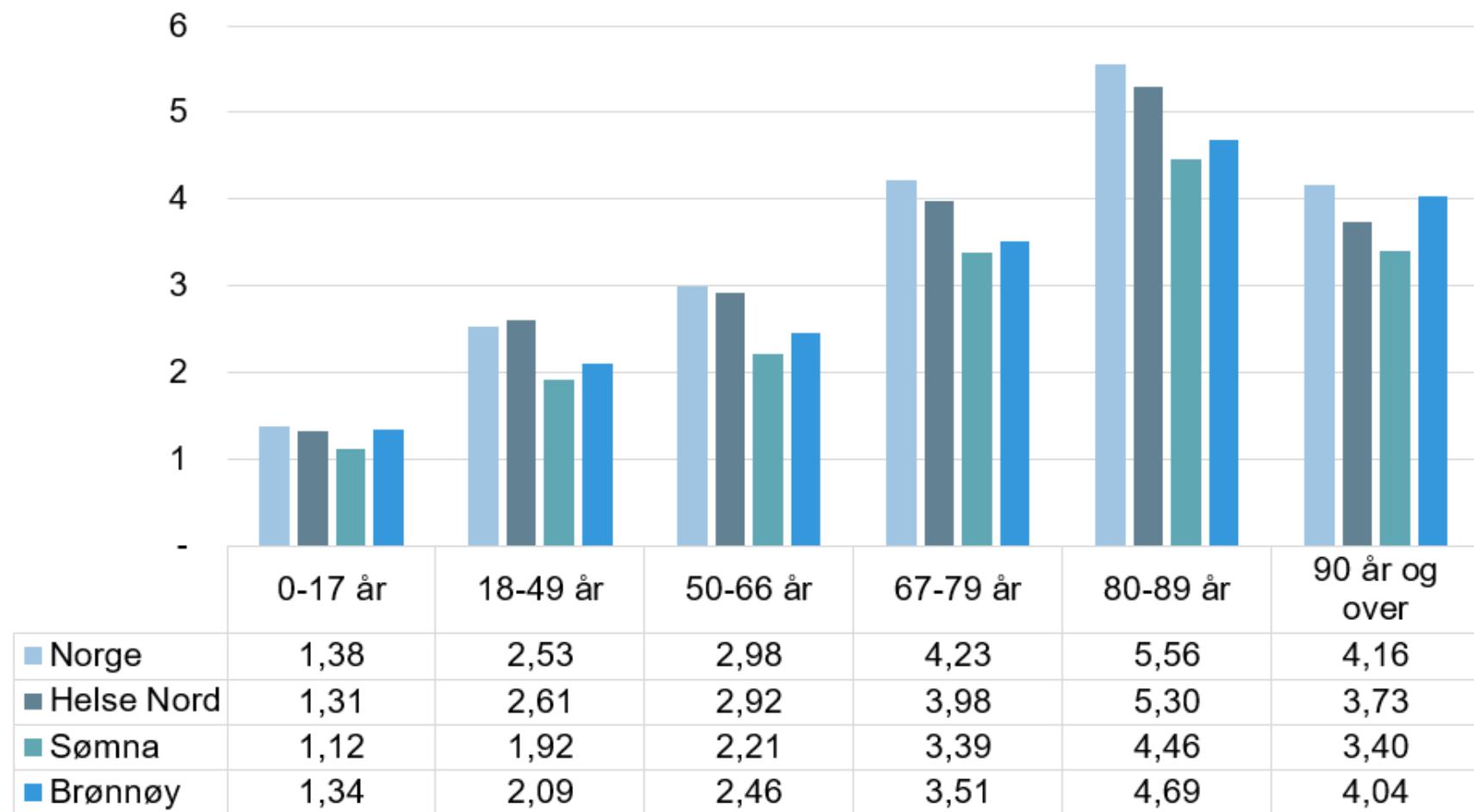
Fastlege- og legevaktkonsultasjoner pr. innbygger i Brønnøy
2013-2015 fordelt på aldersgrupper

Antall fastlegekonsultasjoner pr. innbygger er mindre enn lands-gjennomsnittet og Helse Nord for flere aldersgrupper, men høyere enn Sømna

---

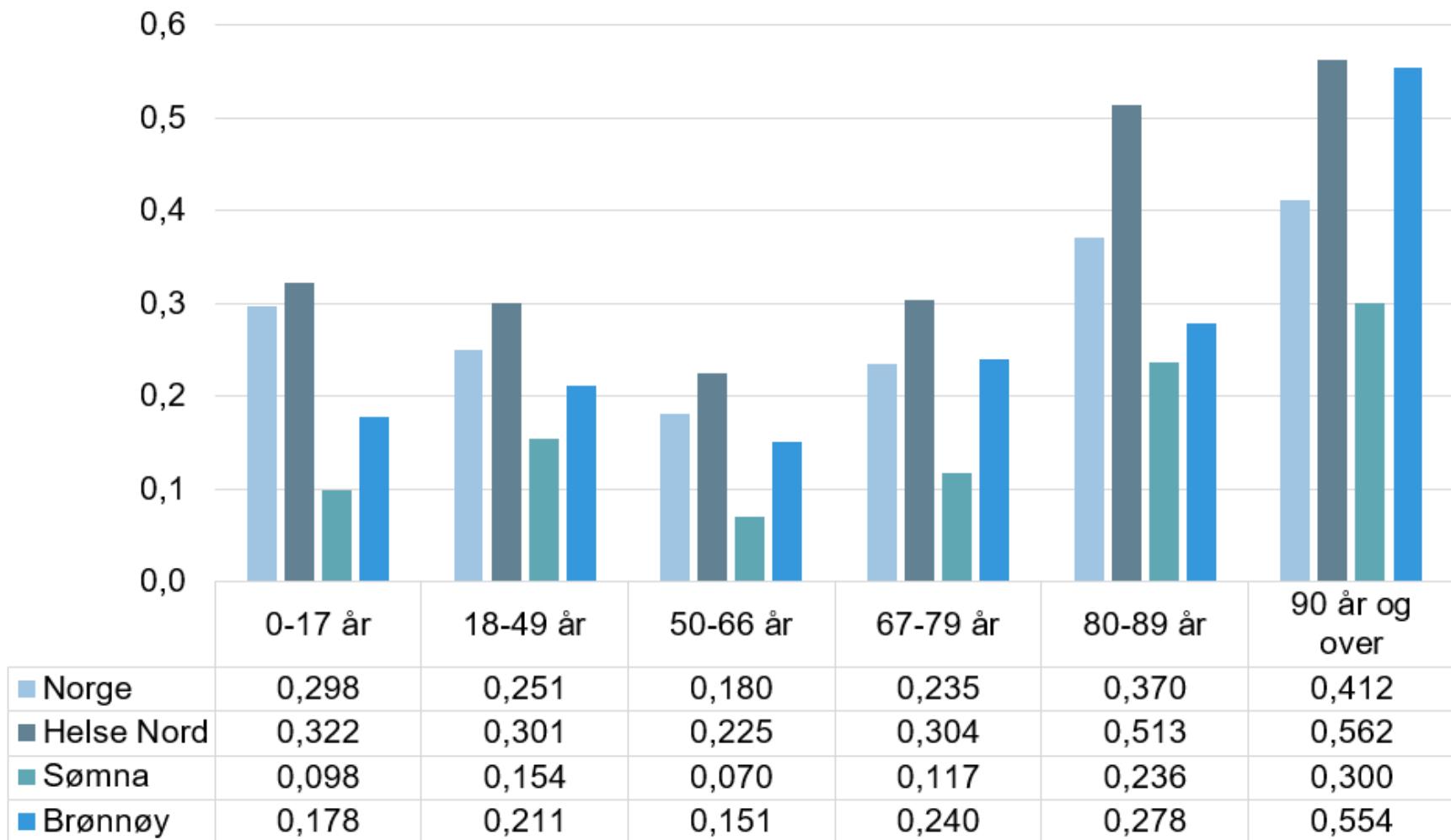
Fastlegekonsultasjoner pr. innbygger i aldersgruppene 2015

De eldste er oftest på legevakten

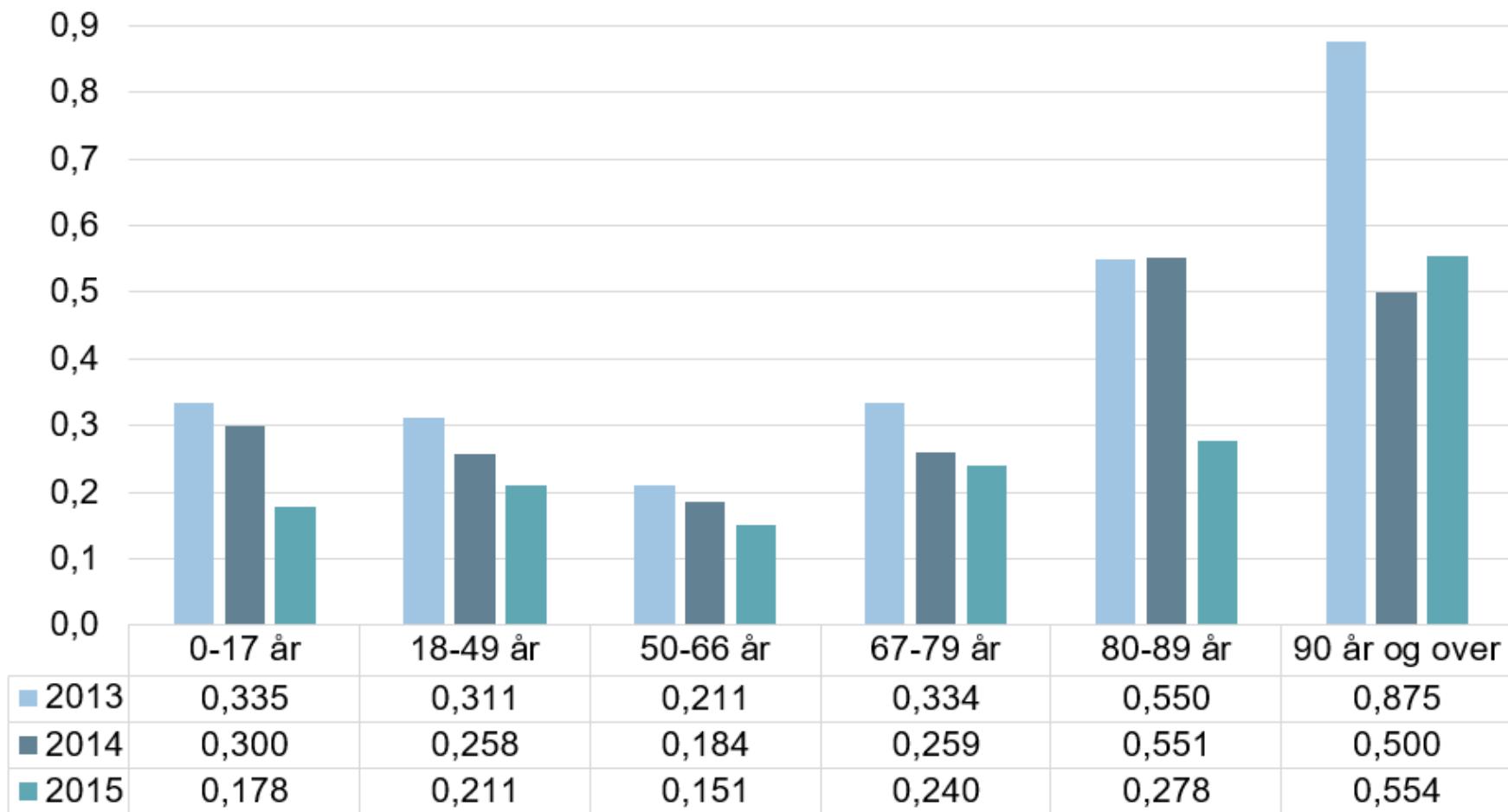
Legevaktkonsultasjoner pr. aldersgruppe 2015

Trenden er at det er nedgang i konsultasjoner i alle aldersgrupper

---

Legevaktkonsultasjoner pr. innbygger i aldersgruppene 2013-2015

Brønnøy ser ut til å ha en beregnet kapasitet hos fastlege som er mindre enn folkemengden, med en stor netto utpendling av pasienter eller innbyggere som ikke har fastlege

---

	Folke-mengde i alt	Antall fastlege-avtaler	Antall pasienter på fastlegeliste	Beregnet kapasitet hos fastlege	Antall fastlege-konsultasjoner i legens praksis-kommune	Antall fastlege-konsultasjoner er i pasientens bosteds-kommune	Antall fastlege-konsultasjoner pr innbygger i legens praksis-kommune	Antall fastlege-konsultasjoner pr innbygger i pasientens bosteds-kommune
Landet u Oslo	4 555 595	4080	4 495 611	4 589 104	12 138 308	12 208 225	2,66	2,68
Sømna	2 031	3	2 116	2 250	4 854	4 334	2,39	2,13
Brønnøy	7962	10	7289	7760	18068	18764	2,27	2,36
Nordland	241 906	252	234 320	243 442	649 466	651 957	2,68	2,70

Samlet oppsummering og analyse: Nytenkning i helse og velferdstjenestene er nødvendig for å møte framtidenes behov

---

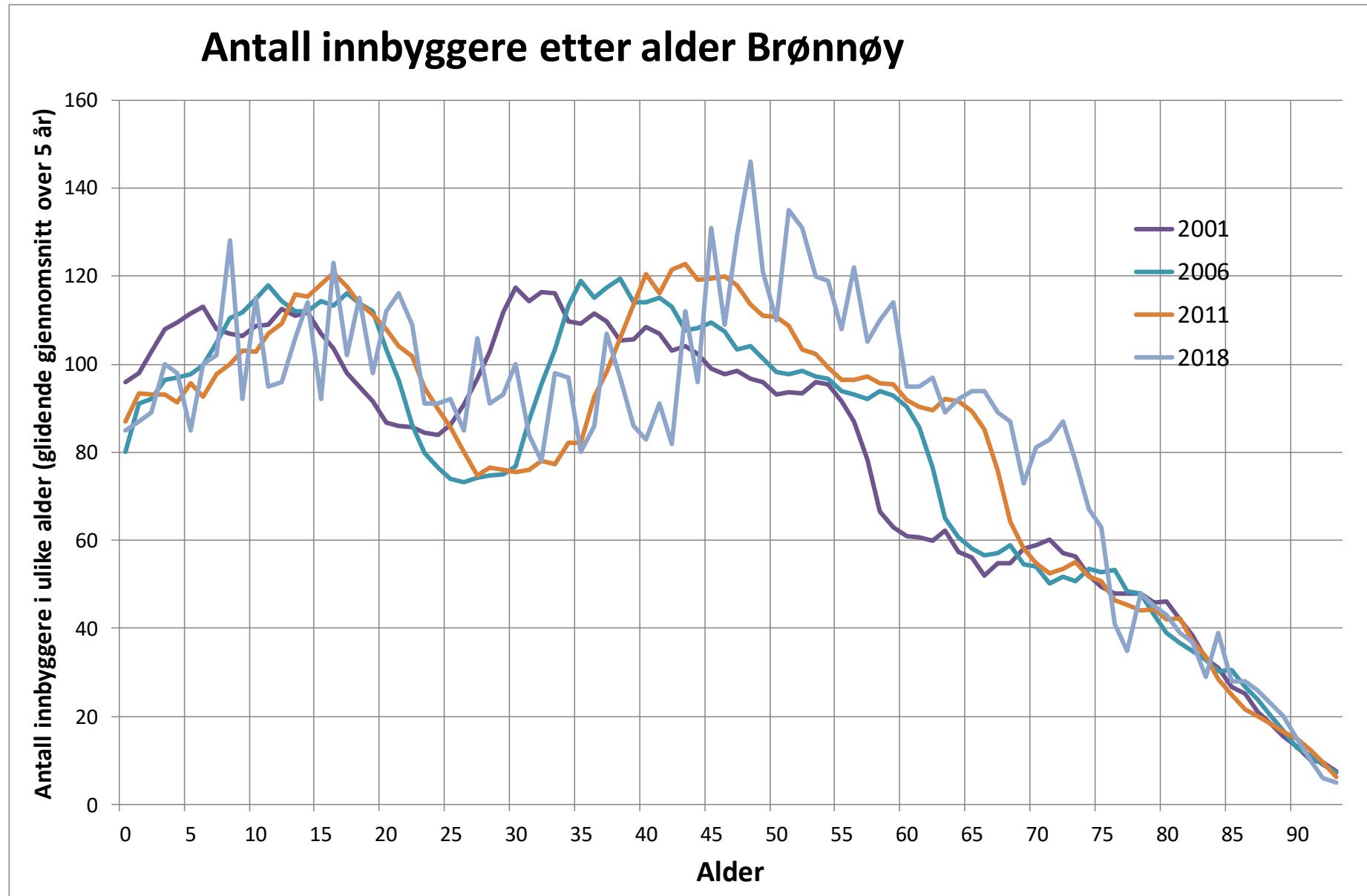
- ▶ **Folkehelseutfordringer** på mange områder
- ▶ **Høyt behov for helse- og omsorgstjenester** etter kriteriene for statens inntektssystem
- ▶ Høyt utgiftsnivå innen både pleie og omsorg, helse og administrasjon
- ▶ Høy og **økende lånegjeld** de siste årene, men driftsresultatet i 2016 er godt
- ▶ Høy dekningsgrad både på heldøgns omsorg og hjemmebaserte tjenester og enhetskostnadene på institusjon er høye
- ▶ **Innsparingspotensial** ved å dreie tjenesten mot mer hjemmebasert omsorg og hjelp til selvhjelp/hverdagsrehabilitering
- ▶ **Dyr helsetjeneste** med særlig høy dekning av leger og relativt dyr helsestasjonsdrift, mens det er satt av lite ressurser til forebyggende arbeid
- ▶ Barnevernet har **mange barn plassert utenfor hjemmet og kostnaden pr barn for disse tiltakene er høye**
- ▶ **Sosialhjelpsmottakerne går forholdsvis lenge på sosialhjelp**
  - ▶ Relativt få årsverk innen dette feltet, men høy andel årsverk som går til personer med rusproblemer

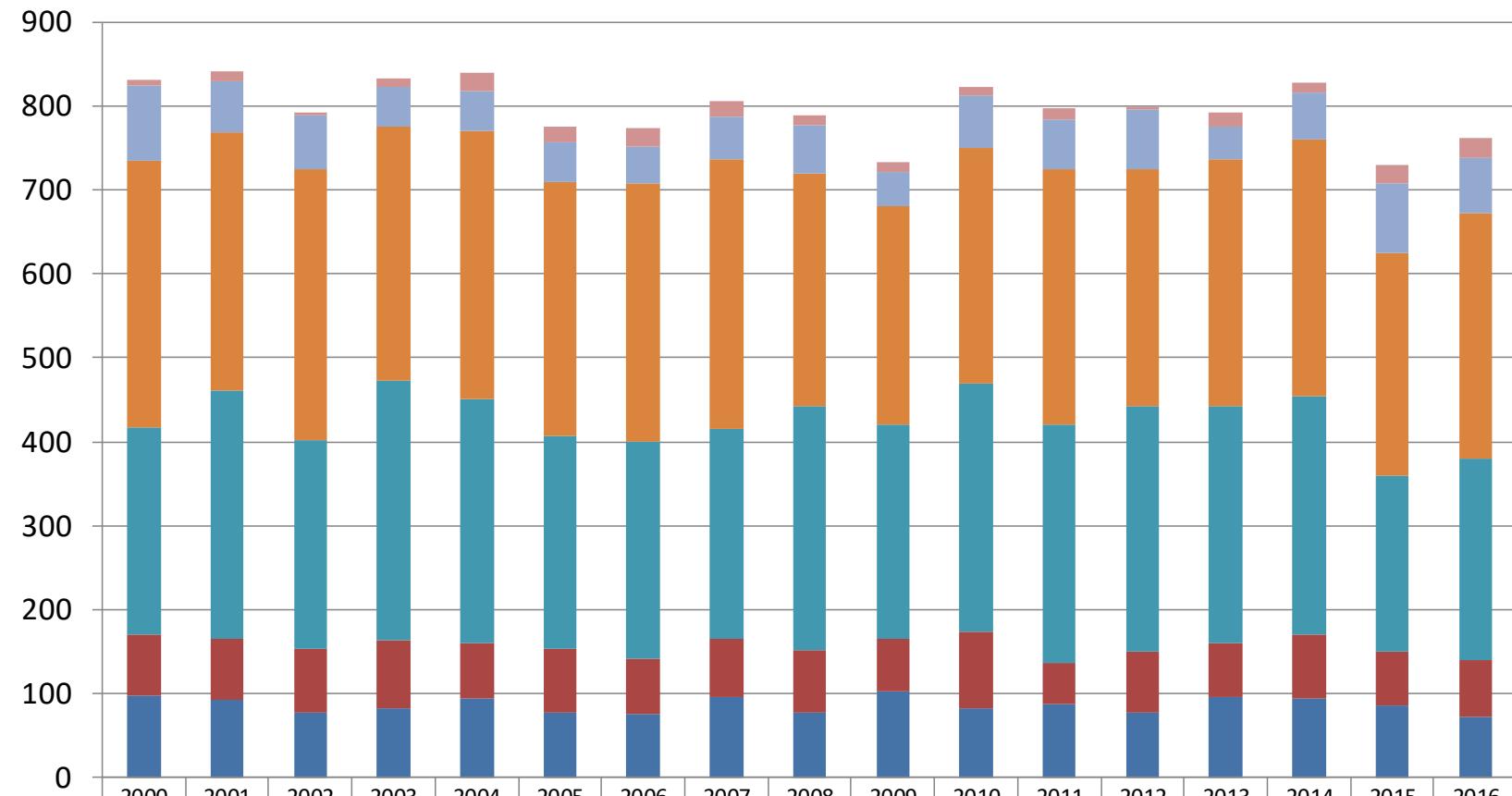
Demografi

Endringer i befolkningssammensetningen og
dens betydning for tjenesteproduksjon og
videre prioriteringer

Aldersfordeling og utviklingen i alderssammensetningen siden 2001

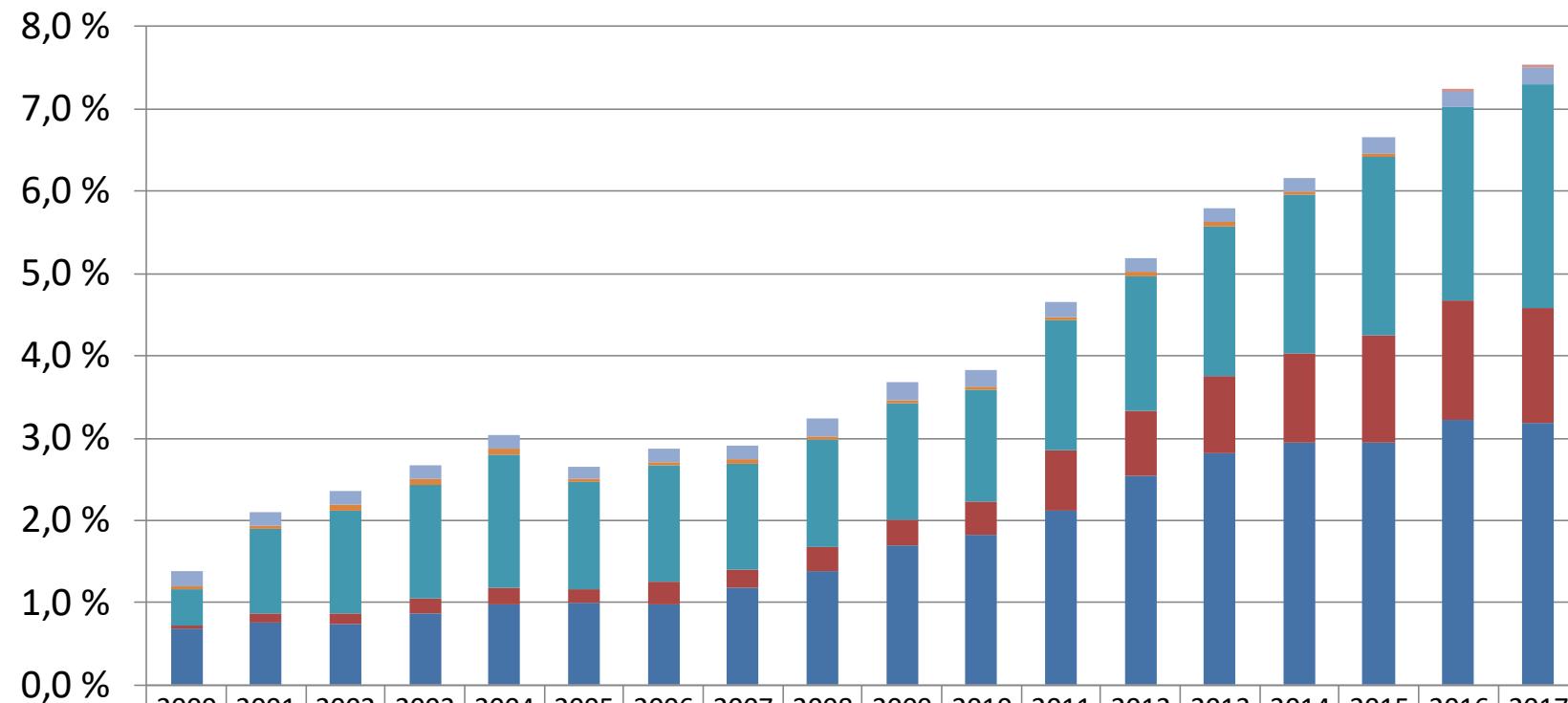

Befolkningsendring over kommunegrense Brønnøy

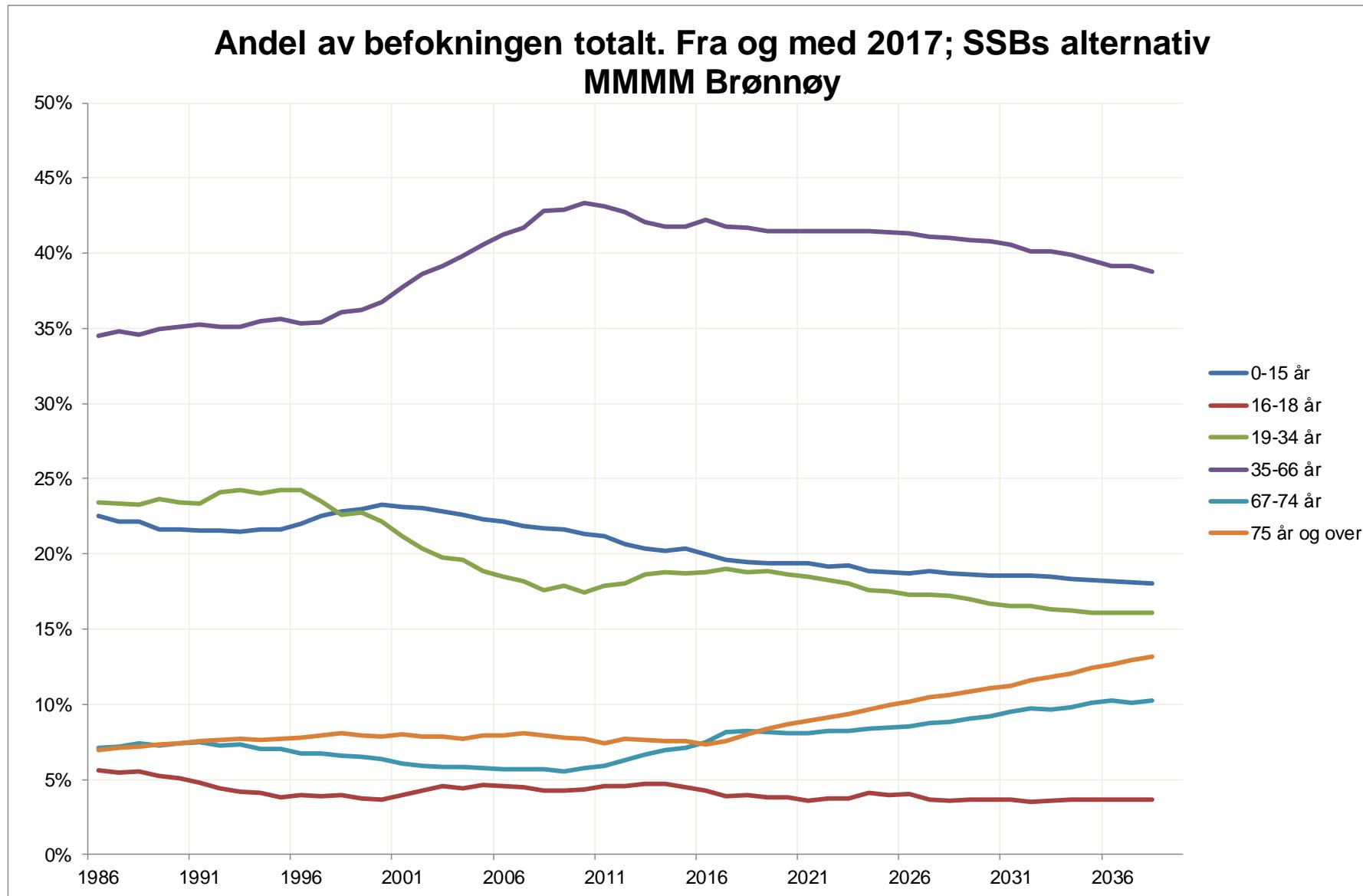
	Utvandring	Innvandring	Utflytting, innenlands	Innflytting, innenlands	Døde	Levendefødte
2000	7	90	317	247	72	98
2001	13	61	307	296	73	92
2002	5	64	322	248	76	78
2003	10	48	302	310	81	82
2004	22	46	320	290	66	95
2005	19	46	303	253	76	78
2006	23	43	307	260	65	76
2007	18	50	321	250	70	96
2008	12	58	276	291	75	77
2009	12	40	260	256	62	103
2010	10	63	281	295	92	82
2011	15	58	304	284	50	87
2012	4	70	282	292	73	78
2013	18	39	294	281	65	96
2014	12	56	305	284	77	94
2015	22	83	265	209	65	86
2016	23	65	293	240	68	72

Innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre. Andel av befolkningen. Brønnøy

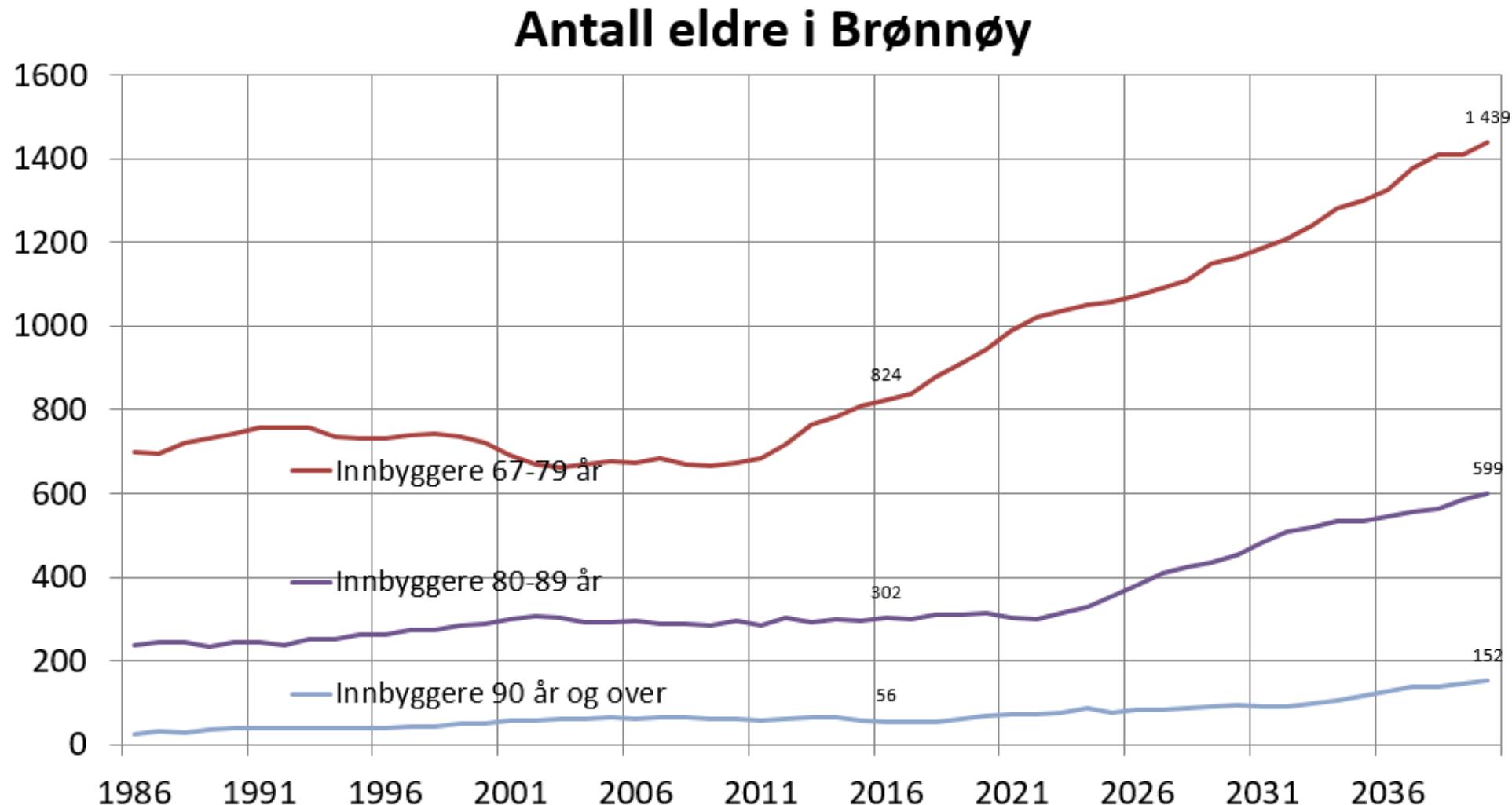

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Statsløse/ uoppgett	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Oseania	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Sør- og Mellom-Amerika	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Nord-Amerika	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Asia med Tyrkia	0,4 %	1,0 %	1,2 %	1,4 %	1,6 %	1,3 %	1,4 %	1,3 %	1,3 %	1,4 %	1,3 %	1,6 %	1,6 %	1,8 %	1,9 %	2,2 %	2,3 %	2,7 %
Afrika	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,3 %	0,2 %	0,3 %	0,3 %	0,4 %	0,7 %	0,8 %	0,9 %	1,1 %	1,3 %	1,4 %	1,4 %
Europa unntatt Tyrkia	0,7 %	0,8 %	0,7 %	0,9 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,2 %	1,4 %	1,7 %	1,8 %	2,1 %	2,5 %	2,8 %	3,0 %	3,0 %	3,2 %	3,2 %

Fram mot 2040 går andelen yrkesaktive ned, mens andelen over 75 år øker. Denne tendensen skjer allerede fra 2016

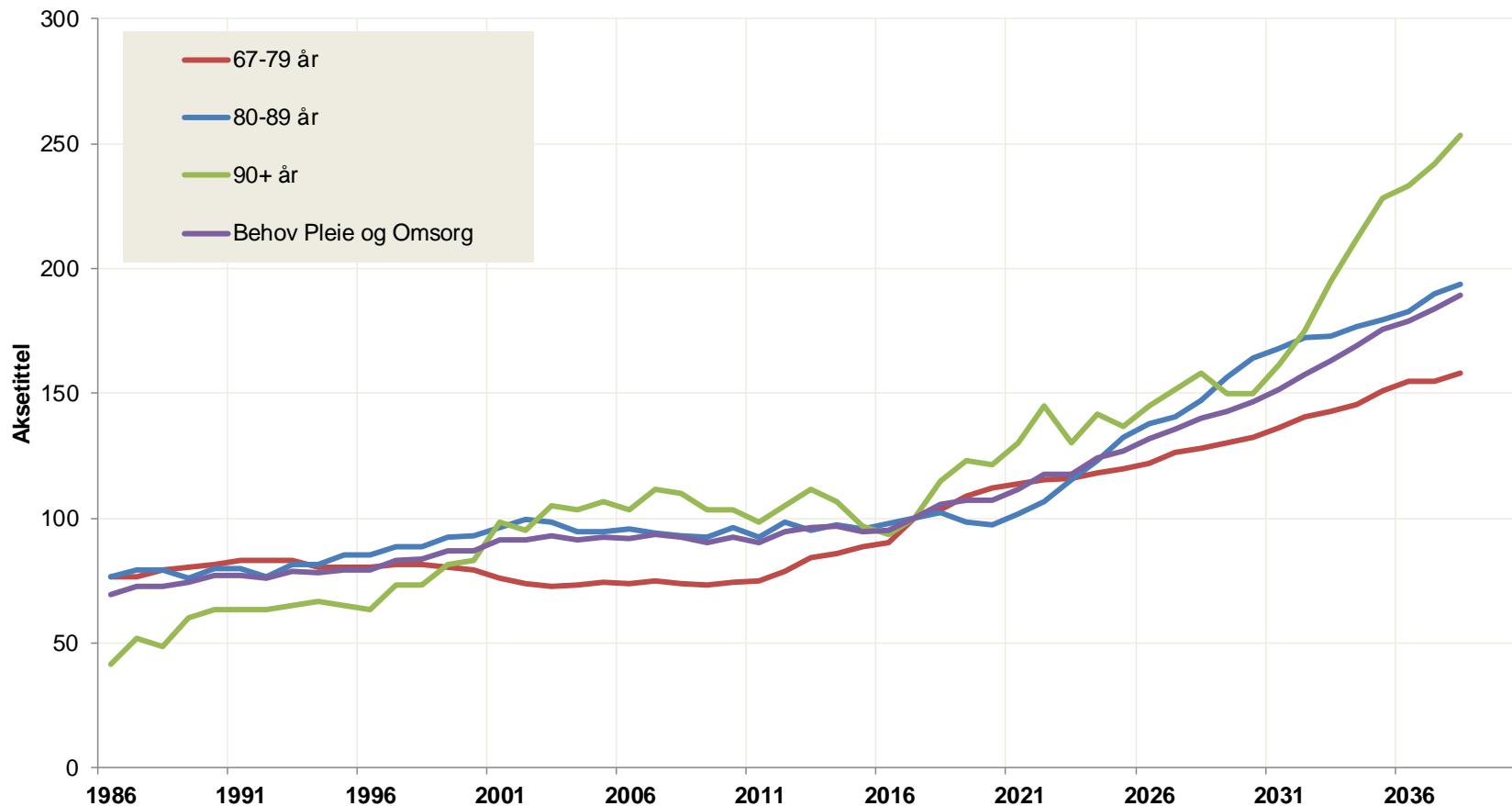
Antallet av de yngste eldre vil øke mest fram mot 2040 og det er først rundt år 2024 andelen av de over 80 øker fra dagens nivå

Kilde: Agenda Kaupangs egen beregning basert på SSB, oppdatert pr. 21. juni 2016, MMMM-alternativet, ift middels fruktbarhet, levealder, innenlands flytting og innvandring

Tjenestebehovet i pleie og omsorg vil øke til over det dobbelte av i dag fram til 2040

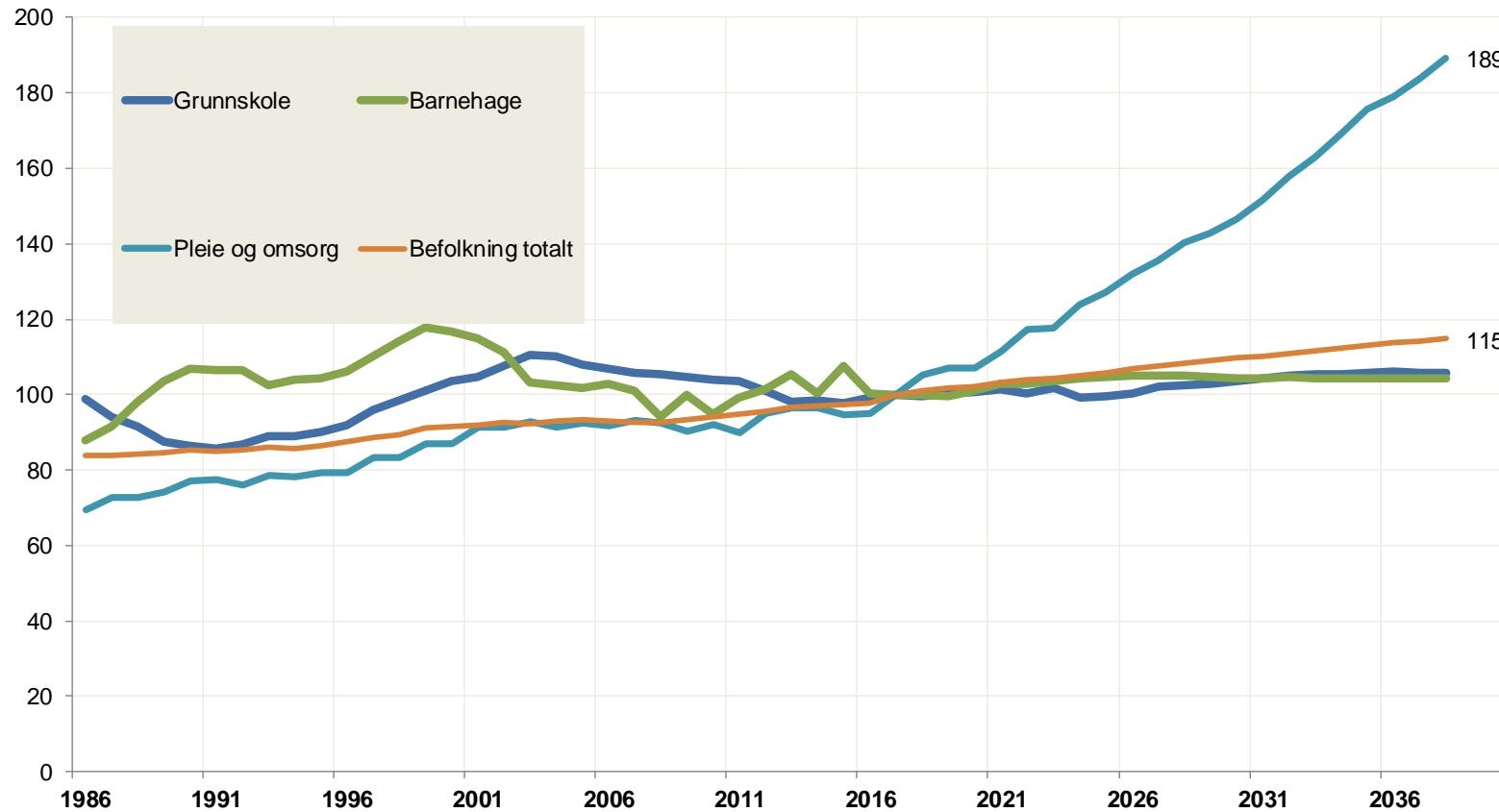
Yngre og eldre eldre, behov for PLO 2017 = 100 Brønnøy

Kilde: Agenda Kaupangs egen beregning basert på SSB, oppdatert pr. 21. juni 2016, MMMM-alternativet

Tjenestebehovet i pleie og omsorg vil øke med nesten det dobbelte fram til 2040 (+99%) dersom tjenesten løses på samme måte som i dag
- de øvrige store sektorene i kommunene vil ikke ha noe særlig vekst i behovet fra dagens nivå

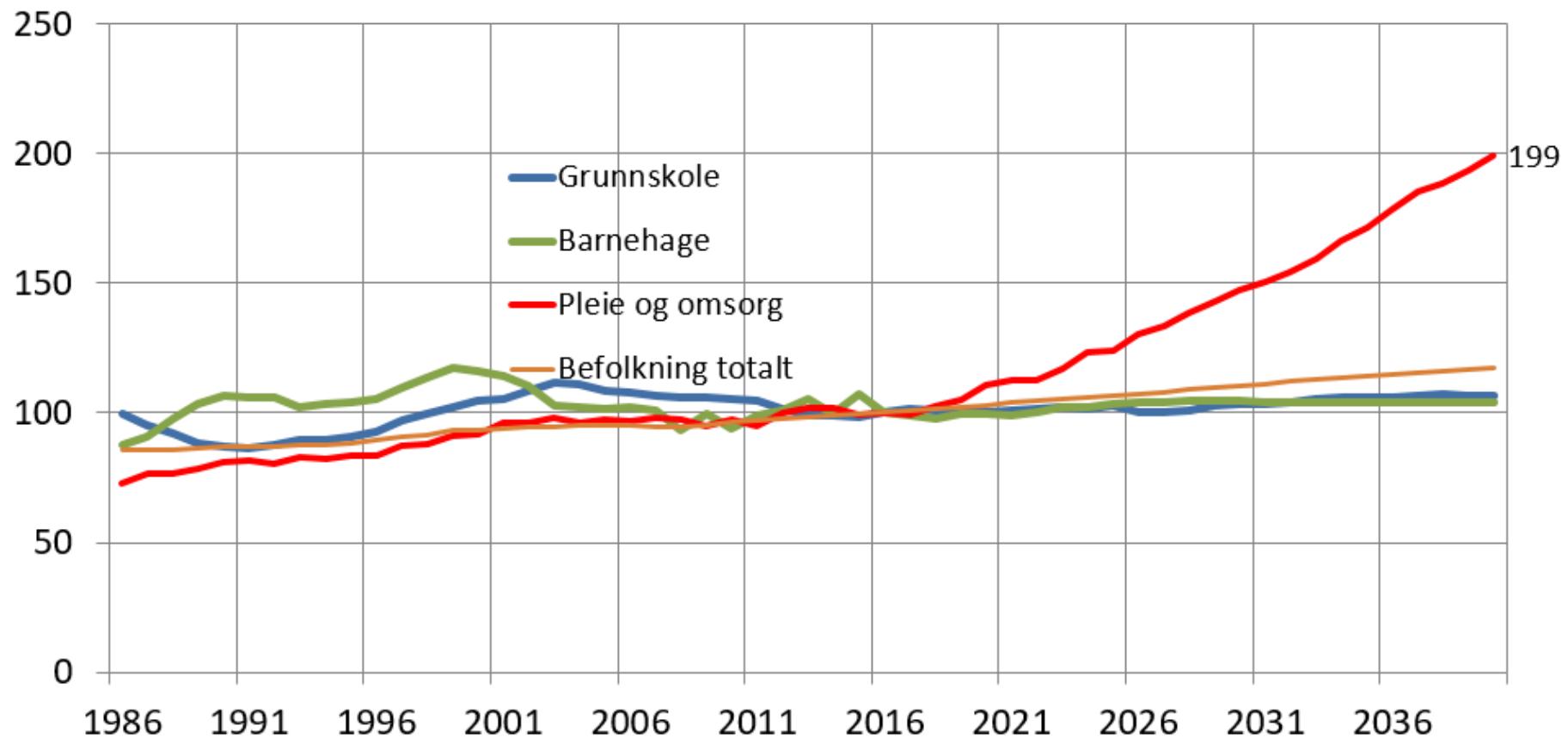
Beregnet behov for tjenester. 2017 = 100 Brønnøy

Kilde: Agenda Kaupangs egen beregning basert på demografikomponenten i statens inntektssystem og SSB,
oppdatert pr. 21. juni 2016, MMMM-alternativet

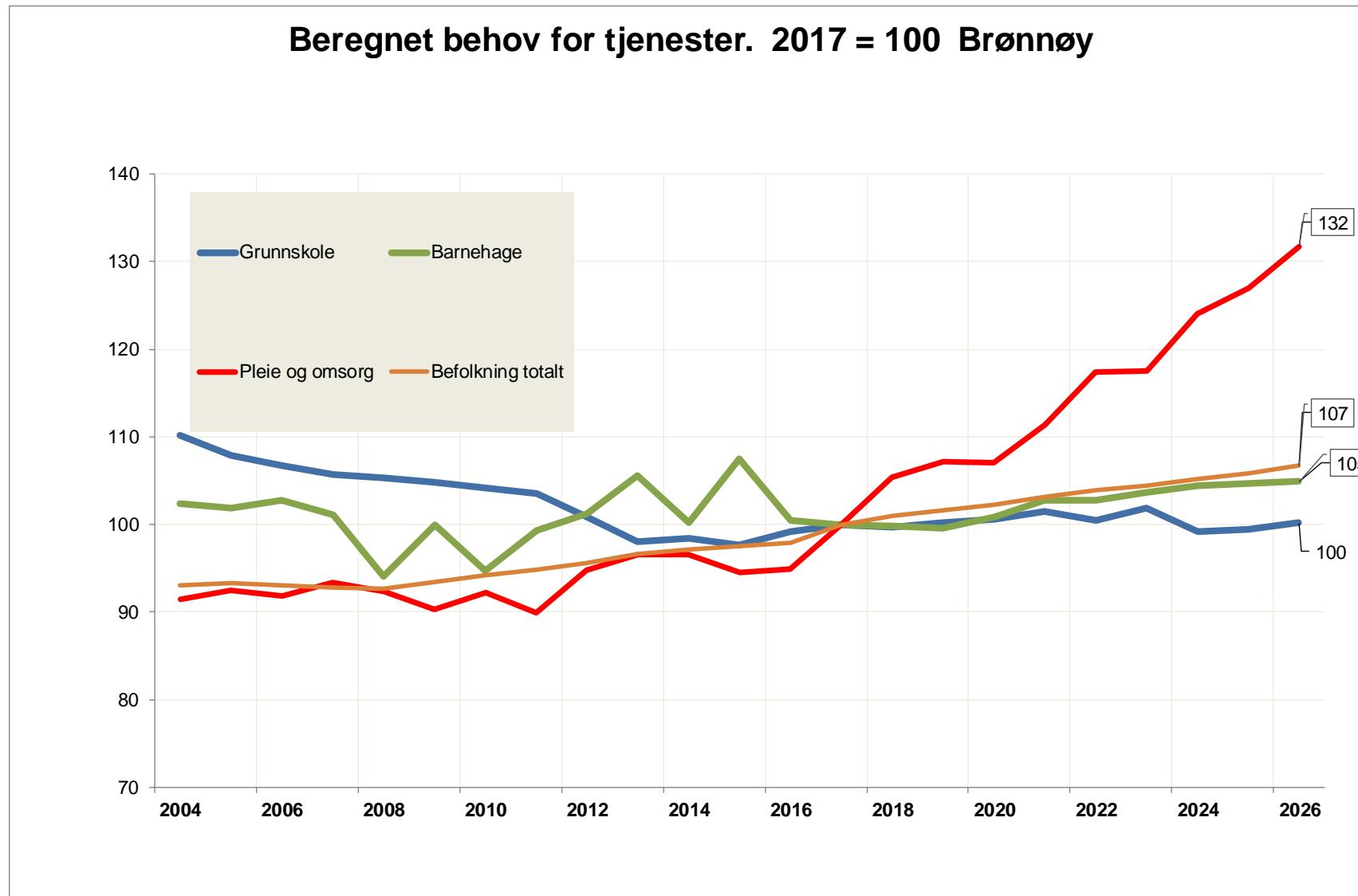
Tjenestebehovet i pleie og omsorg vil øke med nesten det dobbelte fram til 2040 (+99%) dersom tjenesten løses på samme måte som i dag
- de øvrige store sektorene i kommunene vil ikke ha noe særlig vekst i behovet fra dagens nivå

Beregnet behov for tjenester. 2016 = 100 Brønnøy

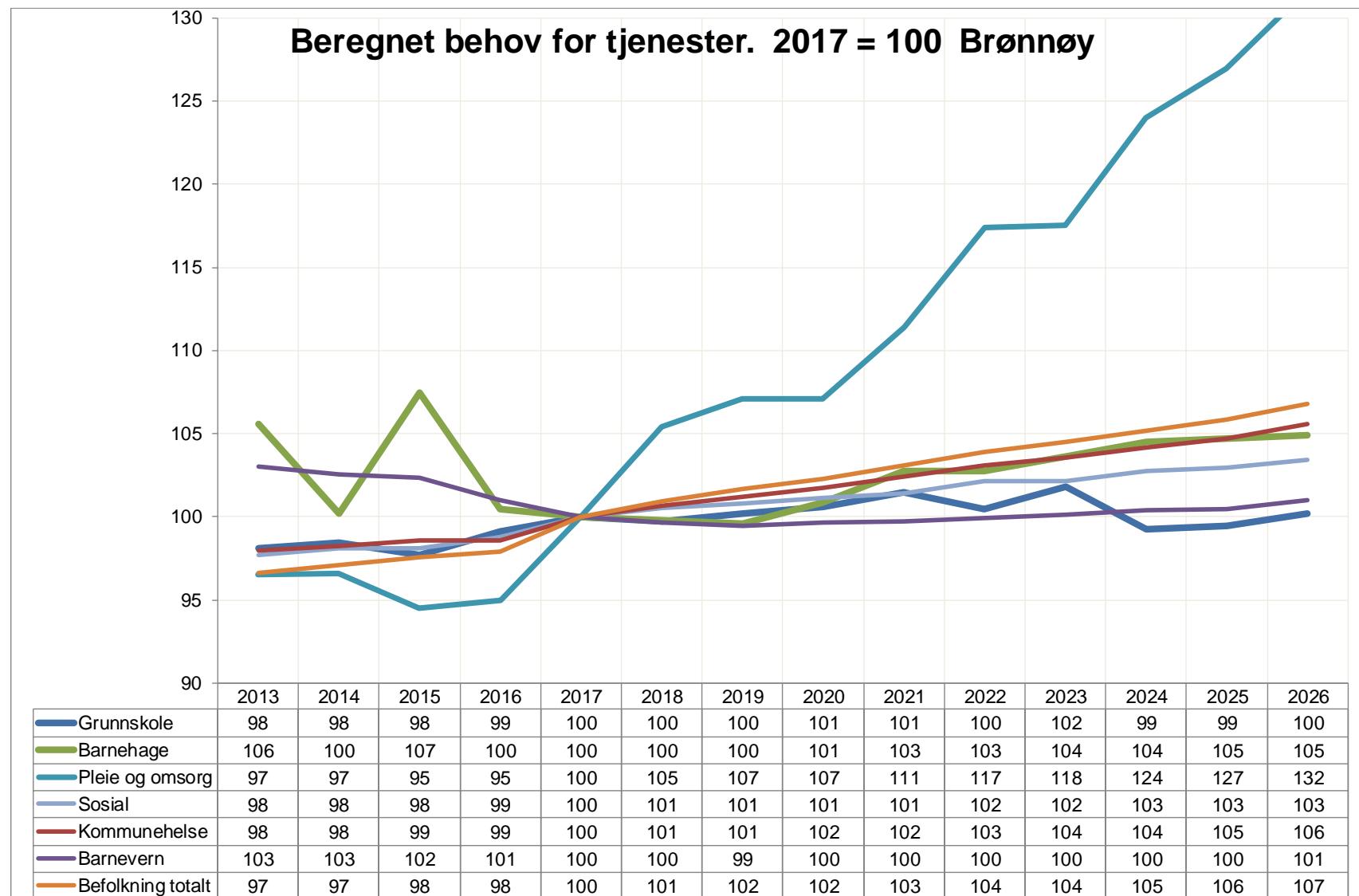
Kilde: Agenda Kaupangs egen beregning basert på demografikomponenten i statens inntektssystem og SSB,
oppdatert pr. 21. juni 2016, MMMM-alternativet

Også på kort sikt fram til 2024, vil det være tjenestebehovet i pleie og omsorg som vil ha den klart største veksten, 24 % opp fra dagens nivå

Kilde: Agenda Kaupangs egen beregning basert på demografikomponenten i statens inntektssystem og SSB, oppdatert pr. 21. juni 2016, MMMM-alternativet

Også på kort sikt fram til 2024, vil det være tjenestebehovet i pleie og omsorg som vil ha den klart største veksten, 24 % opp fra dagens nivå

Kilde: Agenda Kaupangs egen beregning basert på demografikomponenten i statens inntektssystem og SSB, oppdatert pr. 21. juni 2016, MMMM-alternativet

Framskrivning av behov og forekomst av demens

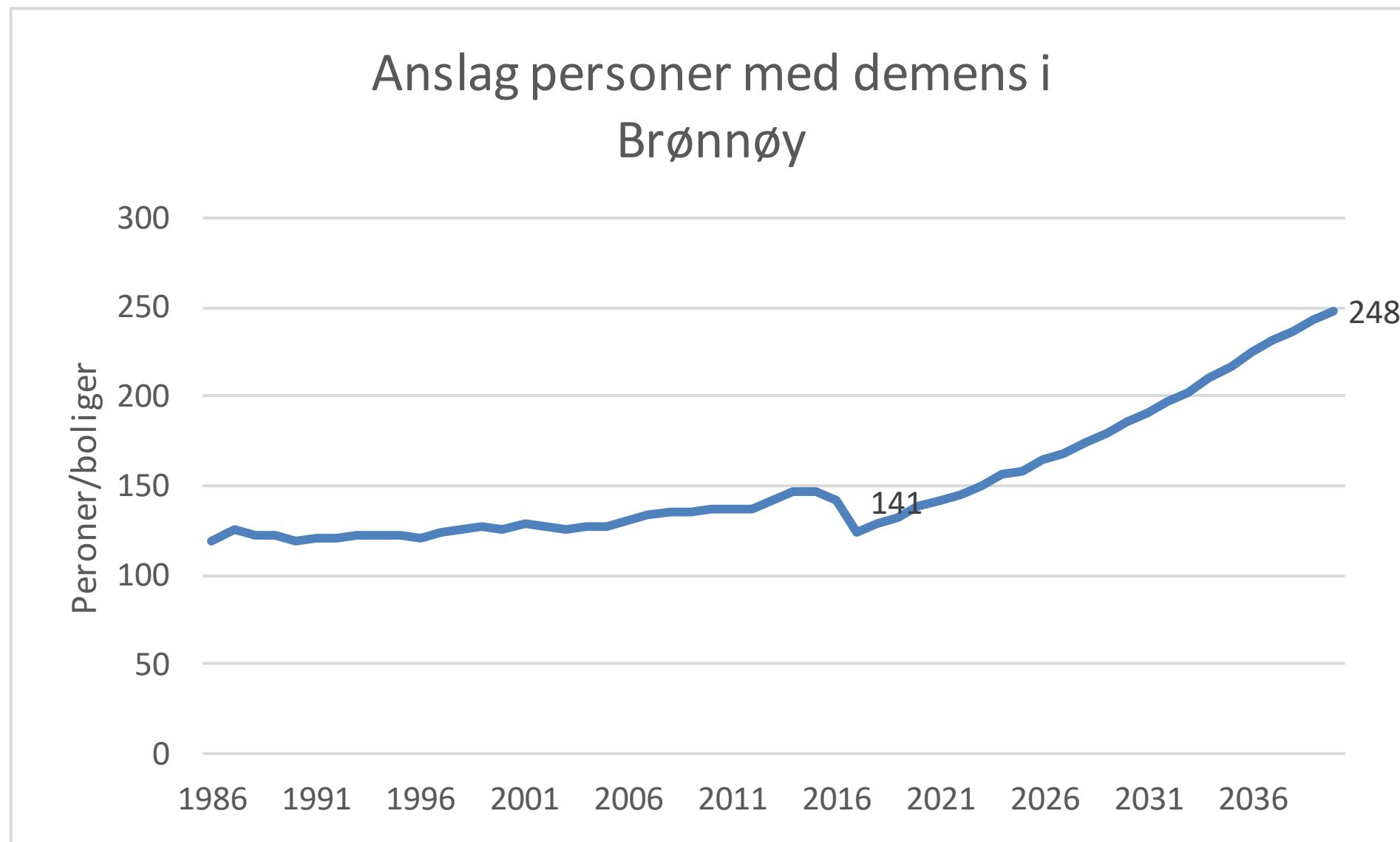
Analyser for Brønnøy kommune

Forekomst av demens-sykdom i Brønnøy fram mot 2040 fordelt på ulike aldersgrupper

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035	2040
<i>Personer</i>												
60-64 år	472	468	487	505	512	535	548	556	567	639	601	507
65-69 år	428	437	449	451	455	454	452	471	490	549	622	588
70-74 år	382	396	398	401	402	406	413	425	424	463	519	592
75-79 år	215	232	247	270	315	346	357	356	359	385	422	481
80-84 år	178	187	184	192	182	178	188	204	223	297	322	362
85-89 år	123	125	125	124	122	122	126	126	133	158	212	237
90 år	53	55	60	69	74	73	78	87	78	95	117	152
I alt over 60	1851	1900	1950	2012	2062	2114	2162	2225	2274	2586	2815	2919
<i>Andelen demente</i>												
60-64 år	1,6 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %
65-69 år	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %
70-74 år	4,3 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %	4,3 %
75-79 år	7,4 %	7,4 %	7,4 %	7,4 %	7,4 %	7,4 %	7,4 %	7,4 %	7,4 %	7,4 %	7,4 %	7,4 %
80-84 år	12,9 %	12,9 %	12,9 %	12,9 %	12,9 %	12,9 %	12,9 %	12,9 %	12,9 %	12,9 %	12,9 %	12,9 %
85-89 år	21,7 %	21,7 %	21,7 %	21,7 %	21,7 %	21,7 %	21,7 %	21,7 %	21,7 %	21,7 %	21,7 %	21,7 %
90 år	43,1 %	43,1 %	43,1 %	43,1 %	43,1 %	43,1 %	43,1 %	43,1 %	43,1 %	43,1 %	43,1 %	43,1 %
<i>Demente</i>												
60-64 år	8	7	8	8	8	9	9	9	9	10	10	8
65-69 år	11	11	12	12	12	12	12	12	13	14	16	15
70-74 år	16	17	17	17	17	17	18	18	18	20	22	25
75-79 år	16	17	18	20	23	26	26	26	27	28	31	36
80-84 år	23	24	24	25	23	23	24	26	29	38	42	47
85-89 år	27	27	27	27	26	26	27	27	29	34	46	51
90 år	23	24	26	30	32	31	34	37	34	41	50	66
I alt	124	128	132	138	142	144	150	157	158	186	217	248

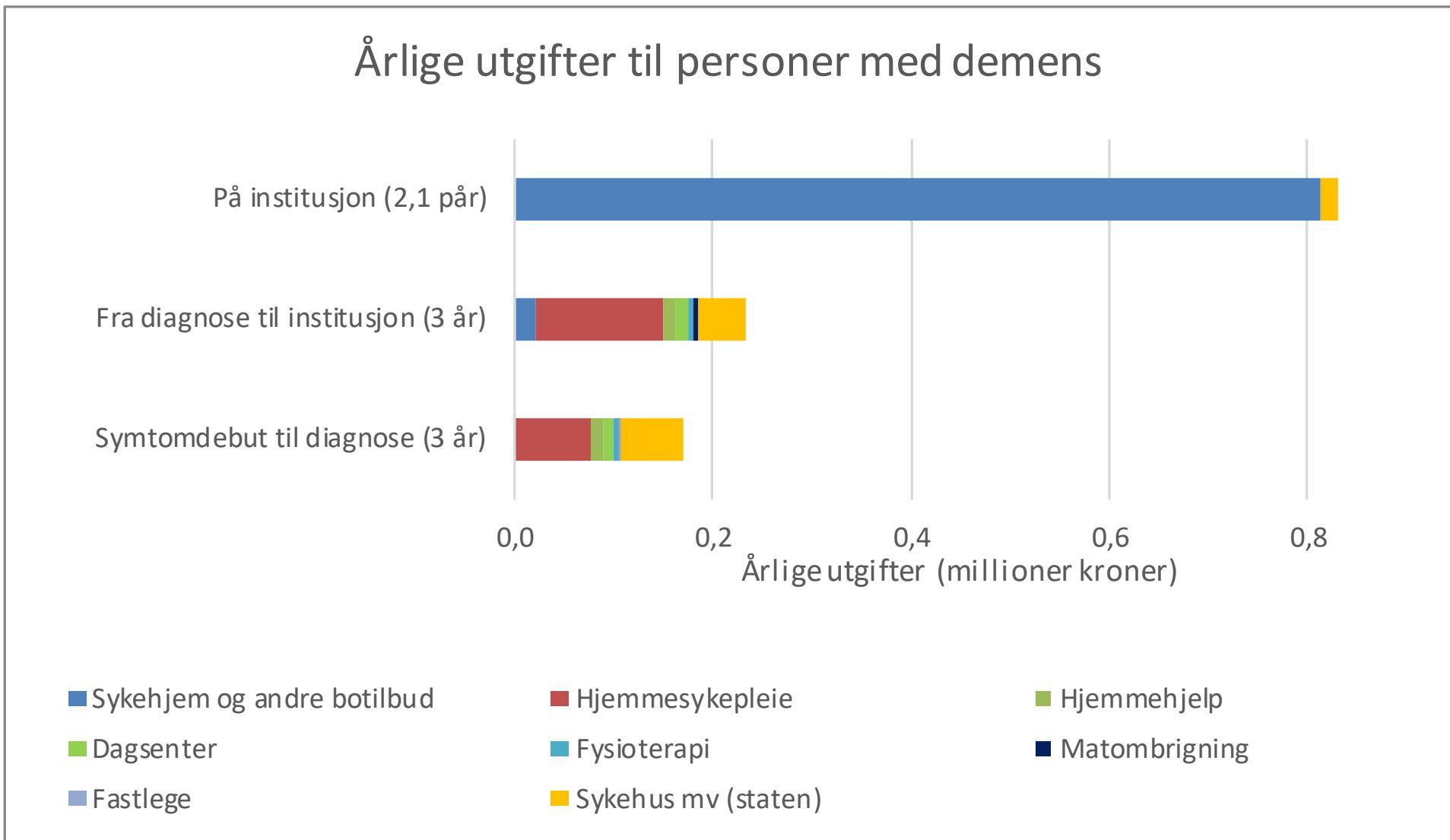
Kilde: Prince m.fl. fra 2013

Nærmere 248 personer med demensdiagnoser i Brønnøy i 2040 vil utfordre både kapasitet og sammensetningen på tjenestetilbudet

Kilde: Prince m.fl. fra 2013

Høye utgifter til personer med demens på institusjon, 30 % av personer med demens bodde i omsorgsbolig, ca. 20 % benyttet et dagsenter, halvparten fikk hjemmesykepleie

Kilde: Bearbeidet av Agenda Kaupang på grunnlag av Sykehuset Innlandet (2015)

Pårørende gjør en betydelig innsats

Kilde: Sykehuset Innlandet (2015)

- Pårørende gjør en betydelig innsats
  - Forskerne har kartlagt at 90 prosent av personer med demens mottar hjelp fra pårørende
  - Når demensdiagnosen blir stilt ytes det i den andre fasen i gjennomsnitt 60 til 85 timer hjelp i måneden
  - I den tredje fasen på institusjon faller bistanden fra pårørende til 7 timer i måneden
- Kartleggingen til forskerne viser hvilke tilbud som var vanlig i norske kommuner for noen år siden
  - Signalene i «*Demensplan 2020*» viser at statlige myndigheter har ambisjoner om å styrke tilbuet til personer med demens. Det er med andre ord behov for et mer omfattende tilbud enn kartleggingen over viser.

Legg til rette for at personer med demens kan bo hjemme lengst mulig

---

- ▶ I de første fasene av et demensforløp er hjemmebaserte tjenester mest aktuelt for personer med demens. En hovedstrategi bør være at en større del av tilbudet skal gis på de nederste trinnene i omsorgstrappen
- ▶ En slik generell vridning av tilbudet vil være fornuftig for personer med demens. I tillegg kan man tenke seg noen tiltak spesielt rettet mot personer med demens. Eksempler på tiltak:
  - ▶ Pårørendeskole og pårørendegrupper, samt arrangere temakvelder om demens for pårørende og frivillige
  - ▶ Å utvikle tilbudet og kapasiteten på ulike avlastningstiltak for pårørende
  - ▶ God kapasitet og gode aktivitetstilbud på dag- og kveldstid og i ferier til alle hjemmeboende tjenestemottakere med demens i samarbeid med frivillige, inkludert økt satsing på blant annet turgrupper, «Inn på tunet» mv.
  - ▶ Etablere et demensteam/demenslag i den ambulante hjemmetjenesten med ansvaret for alle vurderinger og vedtak på tjenester til nye brukere
  - ▶ Velferdsteknologi som kan bidra til trygghet og mestring av hverdagsaktiviteter og avlastning for pårørende

«101 år i egen egnet bolig»

«Nytenkning i helse og omsorg er nødvendig for å møte framtidenes behov»

Presentasjon av Boligtrappen i Brønnøy
6. juni 2018

Overordnede analyser

Samlet utgiftsnivå og utfordringer – juni 2018

Metode og sammenligningsgrunnlag

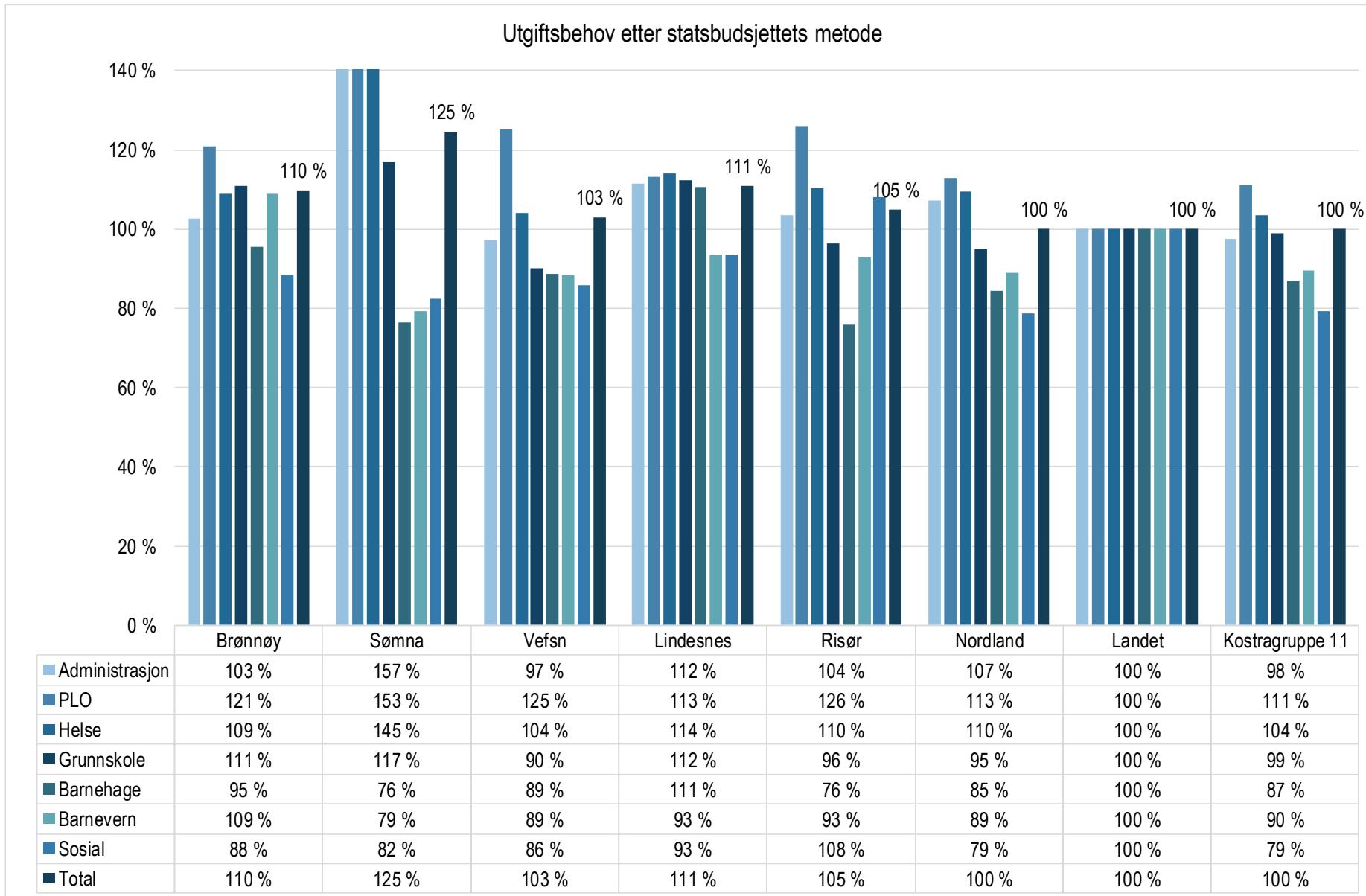
- Datauttrekk pr. 15. juni 2017 med kriteriesettet i inntektssystemet for 2018 tilpasset ny kommune
- Vi er mest opptatt av netto utgifter pr. relevant innbygger i ulike tjenester, korrigert for behov. Vi må korrigere for forskjeller i demografi, sosiale forhold og geografi. Dette gjøres etter modellen fra statsbudsjettet. I inntektssystemet for kommunene har KMD beregnet utgiftsbehovet i ulike tjenester og samlet for hver kommune
- I analysen har vi benyttet nærliggende kommuner som Sømna, Vefsn, kommuner som Agenda Kaupang kjenner godt og kan ha noe å lære bort som Lindesnes og Risør, KOSTRA gruppe 11, gjennomsnittet i Nordland fylke og i landet utenom Oslo.
- Brønnøy tilhører i 2017 kommunegruppe 11 som er «mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter» og består av rundt 50 kommuner
- Brønnøy har ca. 2,5% lavere behovskorrigerte frie inntekter og eiendomsskatt per innbygger enn landsgjennomsnittet

Kommuner	Innbyggere 1.1.2013	Innbyggere 1.1.2017	Vekst i folketallet siste 5 år %	Areal km ²	Innbyggere pr. km ²	Kommune- gruppe	Behovskorrigerte frie inntekter pr. innb. % av landsgjennomsnitt
Brønnøy	7 897	7 948	1 %	1 046	8	EKG11	97,5 %
Sømna	2 047	2 020	-1 %	195	10	EKG03	101,6 %
Vefsn	13 286	13 448	1 %	1 929	7	EKG12	98,4 %
Lindesnes	4 853	4 938	2 %	316	16	EKG02	95,5 %
Risør	6 899	6 882	0 %	193	36	EKG11	95,7 %
Nordland	240 877	243 335	1 %	38 481	6	0	105,0 %
Landet	5 109 056	5 295 619	4 %	323 772	16	0	100,0 %
Kostragruppe 11	423 304	429 843	2 %	43 069	10	EKG11	100,6 %

- Kostnadsanalysen står og faller på kvaliteten i det kommunale regnskapet. Ved å sammenligne med en stor gruppe kommuner (KOSTRA gruppe) blir analysen mindre utsatt for tilfeldige feil. Vår erfaring er at det en del feil i KOSTRA-regnskapene i mange kommuner.
- Utvalgte nøkkeltall som kan si noe om utgiftsnivå, prioriteringer, kvalitet mv.
  - KOSTRA har lite data knyttet til kvalitet, vi supplerer derfor med noen data fra kommunebarometeret
  - Vi tar også med sentrale opplysninger fra Folkehelseprofilene som Folkehelseinstituttet utarbeider

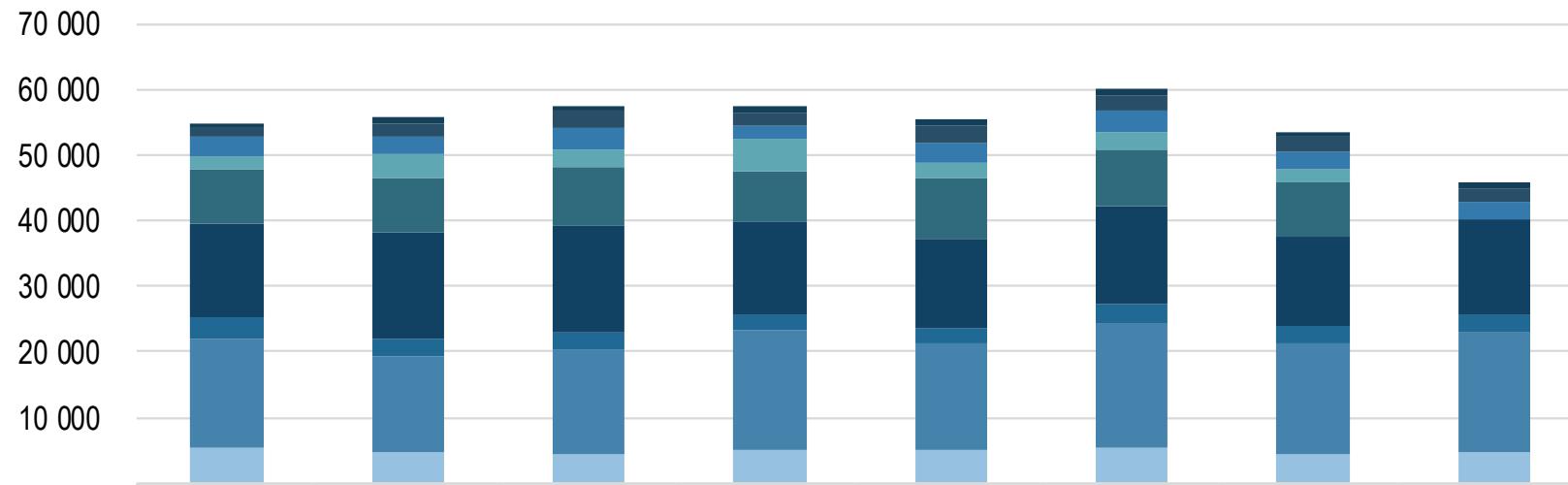
Utgiftsbehov etter statsbudsjettets metode, - bakgrunn for behovskorrigeringen

- Brønnøy har 10% (høyere behov enn landsgjennomsnittet totalt 7 % i 2016), Sømna 26 % høyere, Pleie og omsorg og skole gir økt behov, delvis også helse og barnevern

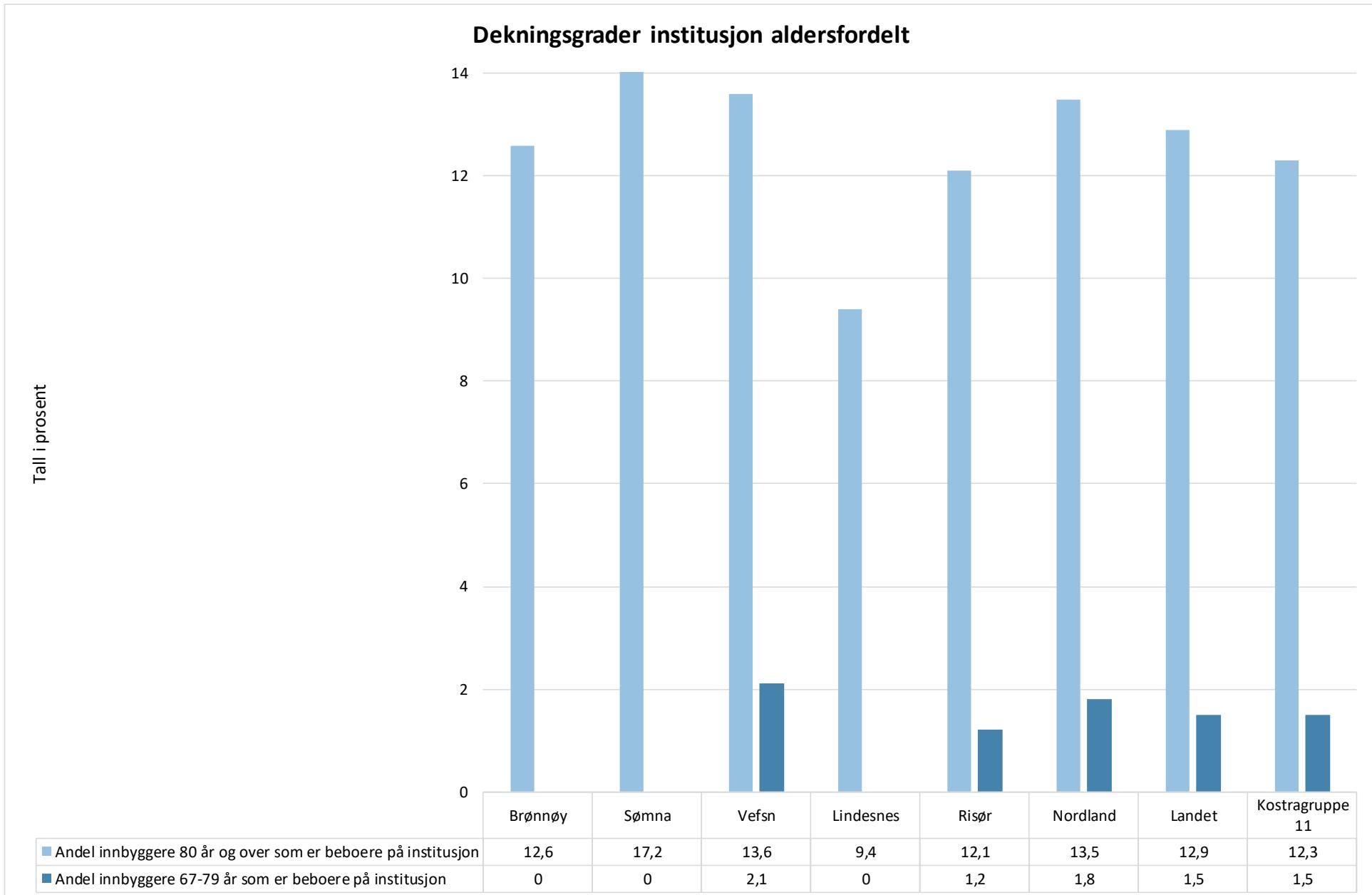
**Netto driftsutgifter per innbygger korrigert for behov i 2017 fordelt på ulike sektorer:
Brønnøy har høye netto driftsutgifter pr innbygger, korrigert for behov, innen pleie og
omsorg, helse, sosial og administrasjon**

Netto driftsutgift per innbygger korrigert for behov

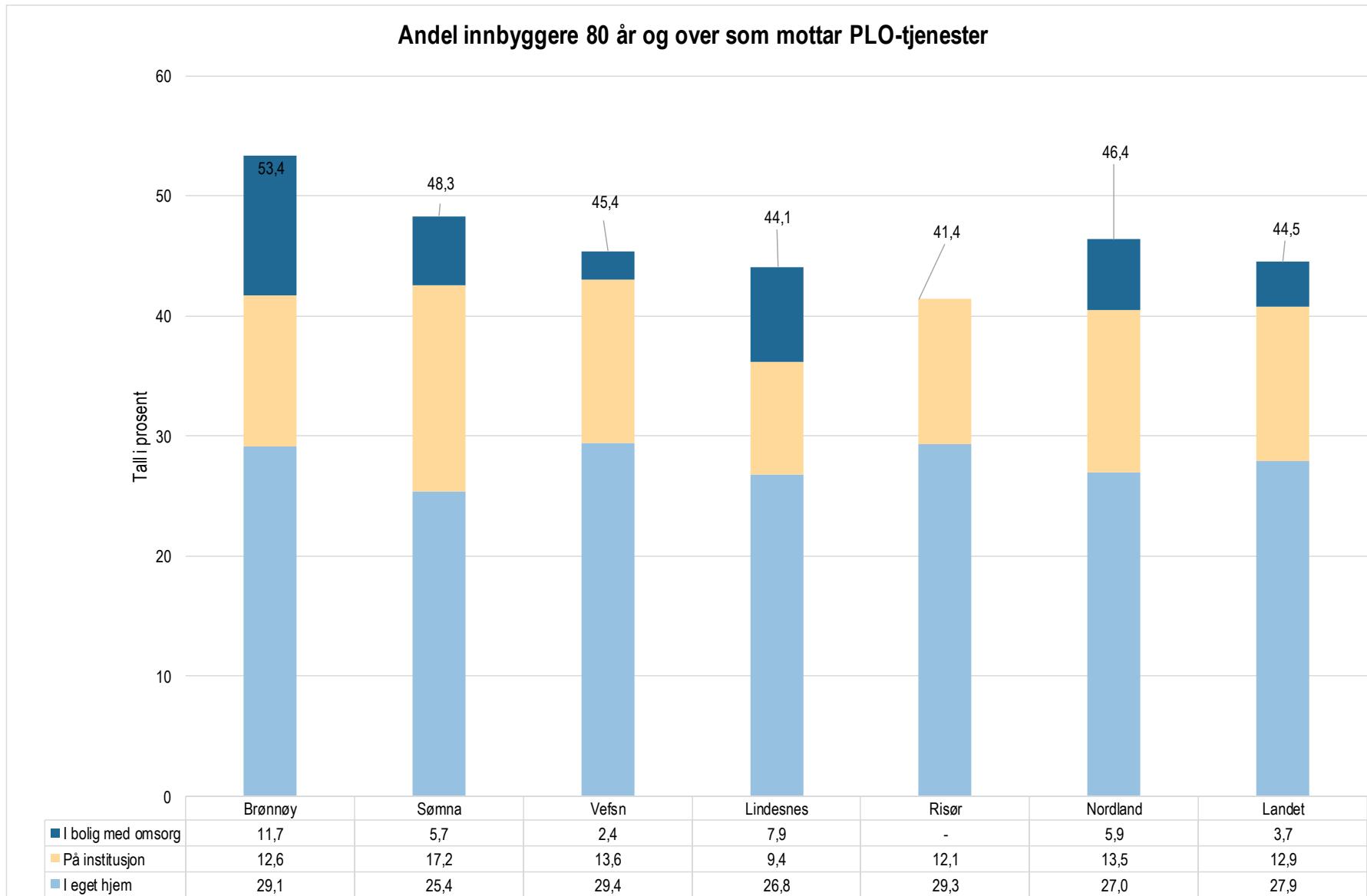

	Brønnøy	Sømna	Vefsn	Lindesnes	Risør	Nordland	Landet	Kostragruppe 11
Kirke	586	1 177	558	988	754	772	643	724
Kultur	1 501	1 887	2 835	2 132	2 657	2 450	2 292	2 104
Sosial	2 995	2 878	3 158	1 821	3 231	3 311	2 522	2 816
Barnevern	1 985	3 399	2 637	5 021	2 102	2 538	2 190	-
Barnehage	8 215	8 218	9 085	7 618	9 464	8 682	8 360	-
Grunnskole	14 066	16 427	16 286	14 091	13 557	14 890	13 349	14 304
Helse	3 320	2 600	2 454	2 494	2 133	3 121	2 603	2 818
Pleie og omsorg	16 784	14 441	16 179	18 241	16 545	18 912	17 198	18 192
Administrasjon	5 331	4 904	4 290	5 038	4 928	5 353	4 255	4 727

Dekningsgraden for beboere på institusjon >80 år er som landsgjennomsnittet (Kilde KOSTRA 2017)

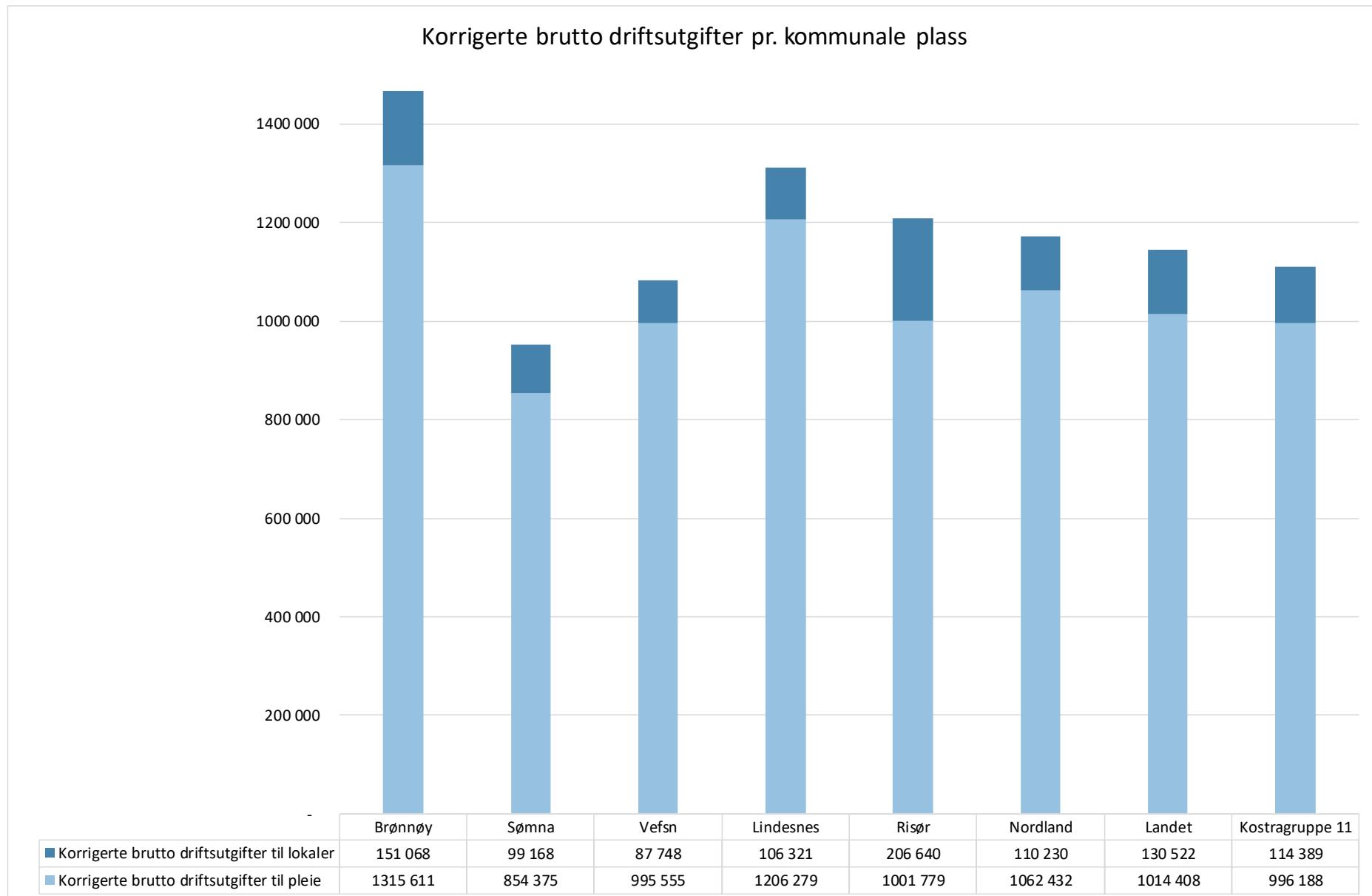

Generell høy andel over 80 år får pleie- og omsorgstjenester, mange på institusjon, men ingen bor i bolig med heldøgns bemanning

Relativt høye enhetspriser på institusjon, gjelder både utgifter til pleie og til lokaler

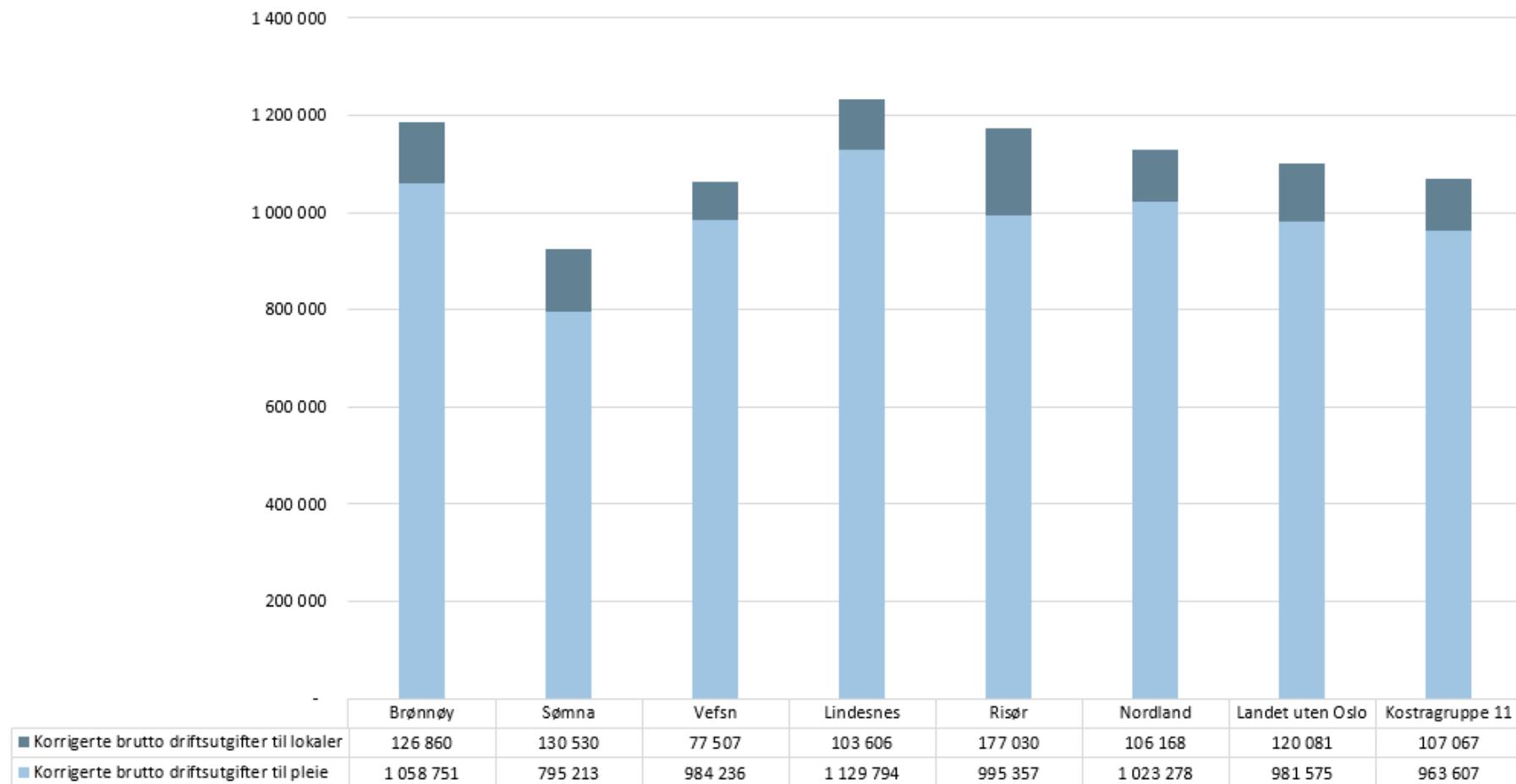
Tallene må kvalitetssikres av kommunen, er sannsynligvis for høye – se tilsvarende analyser for 2016 på neste lysark

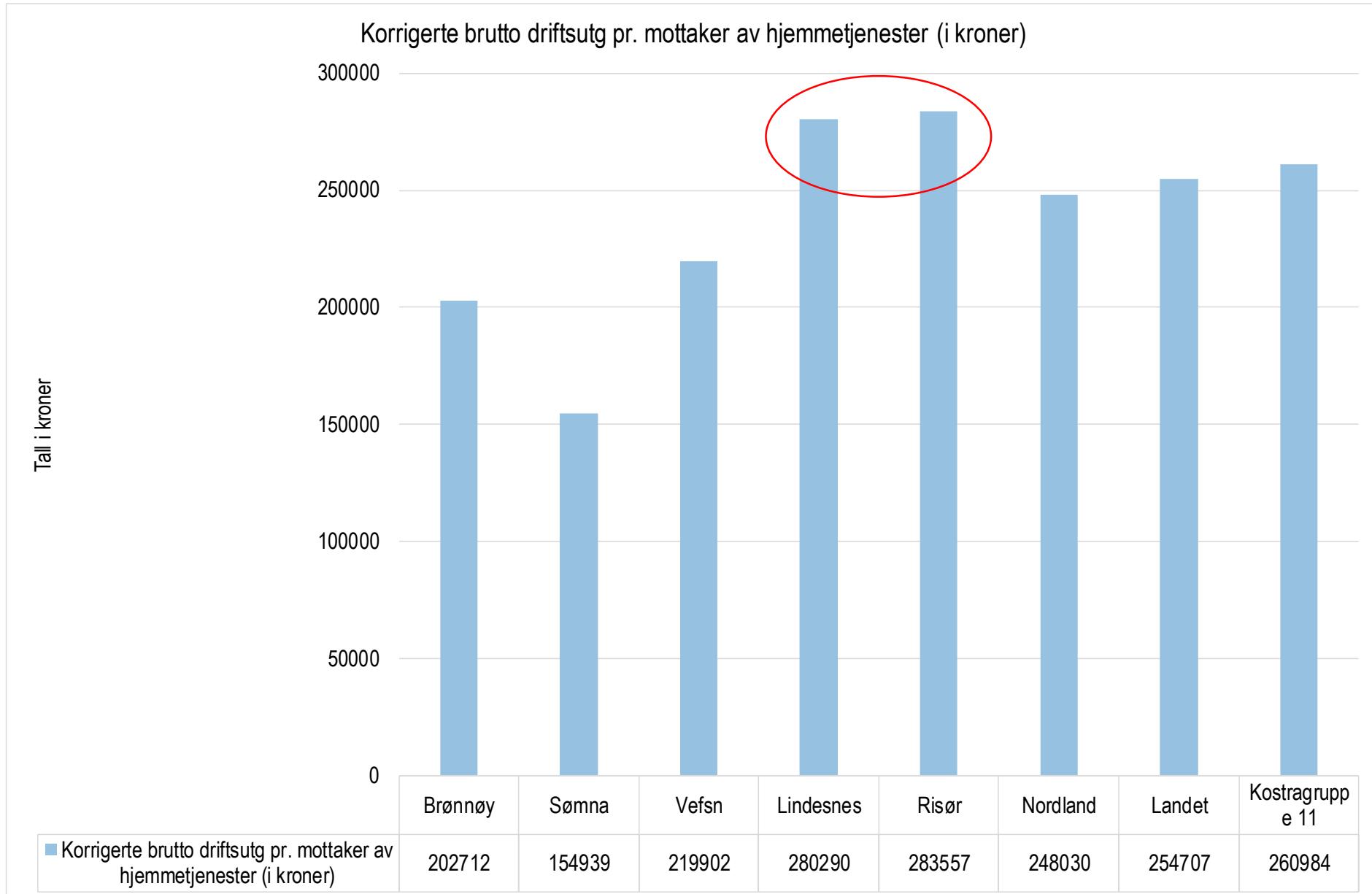
2016: Relativt høye enhetspriser på institusjon, gjelder både utgifter til pleie og til lokaler

---

Korrigerte brutto driftsutgifter pr. kommunale plass

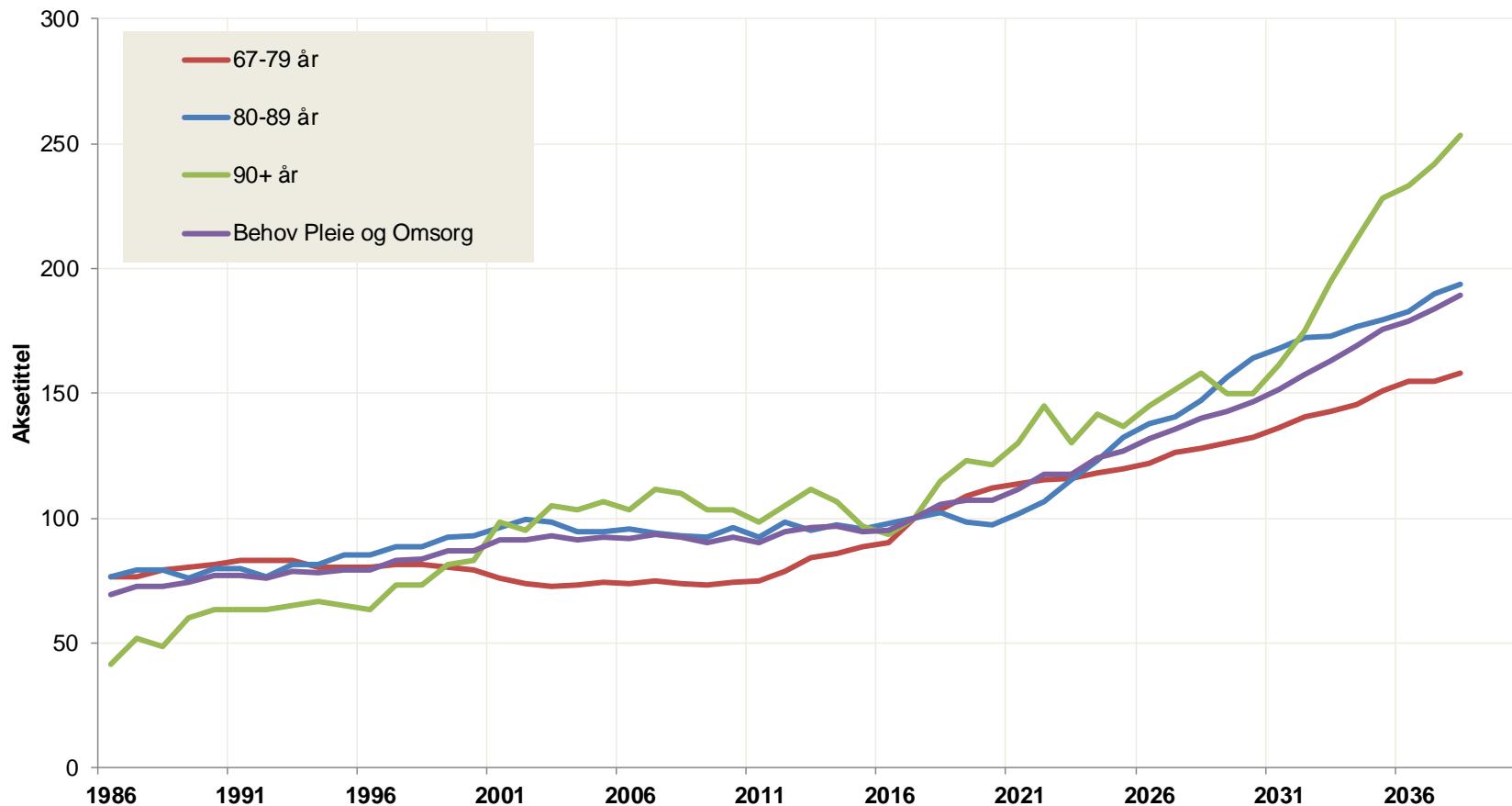

Forholdsvis lave enhetskostnader pr. hjemmetjenestemottaker

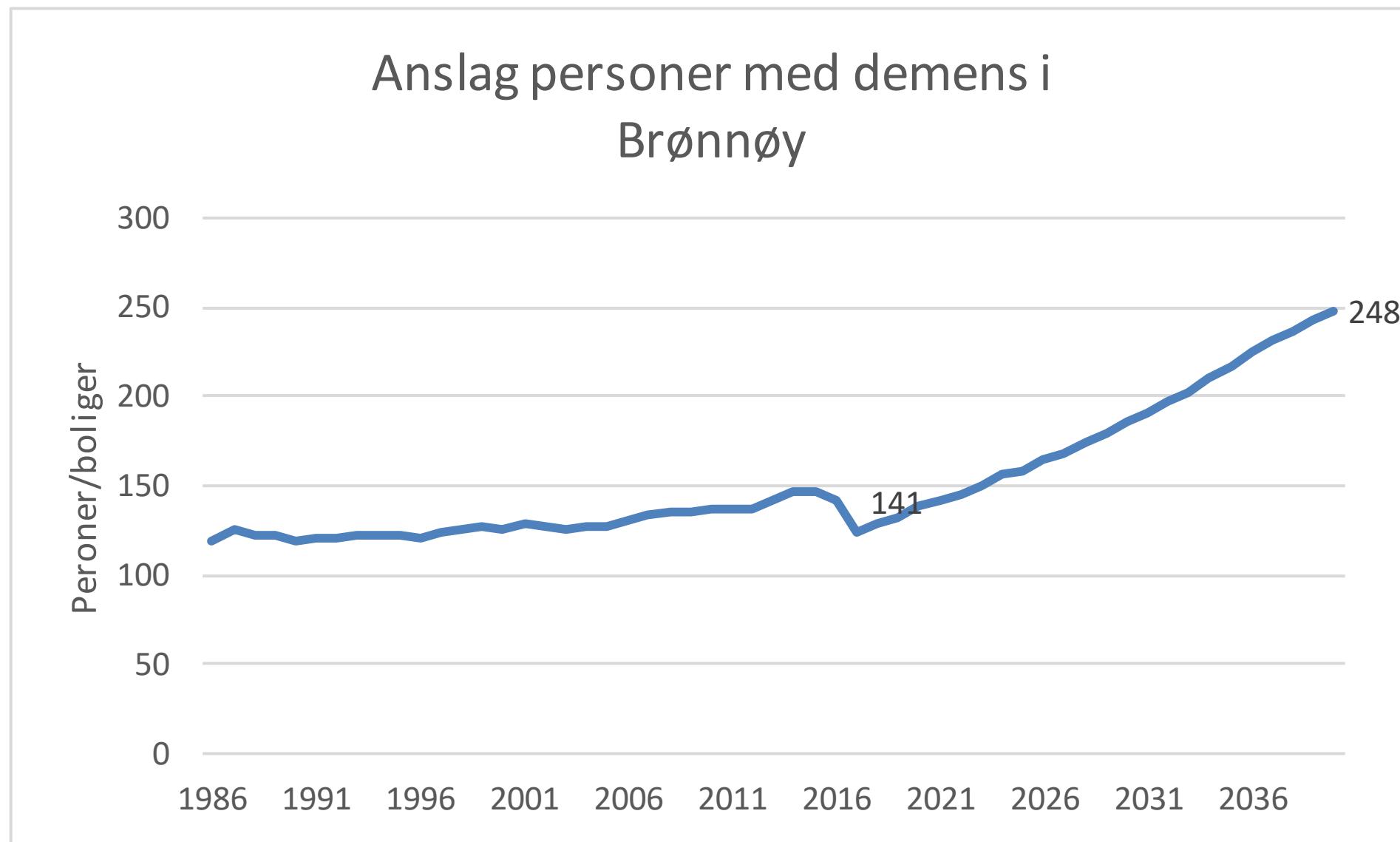
Tjenestebehovet i pleie og omsorg vil øke til over det dobbelte av i dag fram til 2040

Yngre og eldre eldre, behov for PLO 2017 = 100 Brønnøy

Kilde: Agenda Kaupangs egen beregning basert på SSB, oppdatert pr. juni 2017, MMMM-alternativet

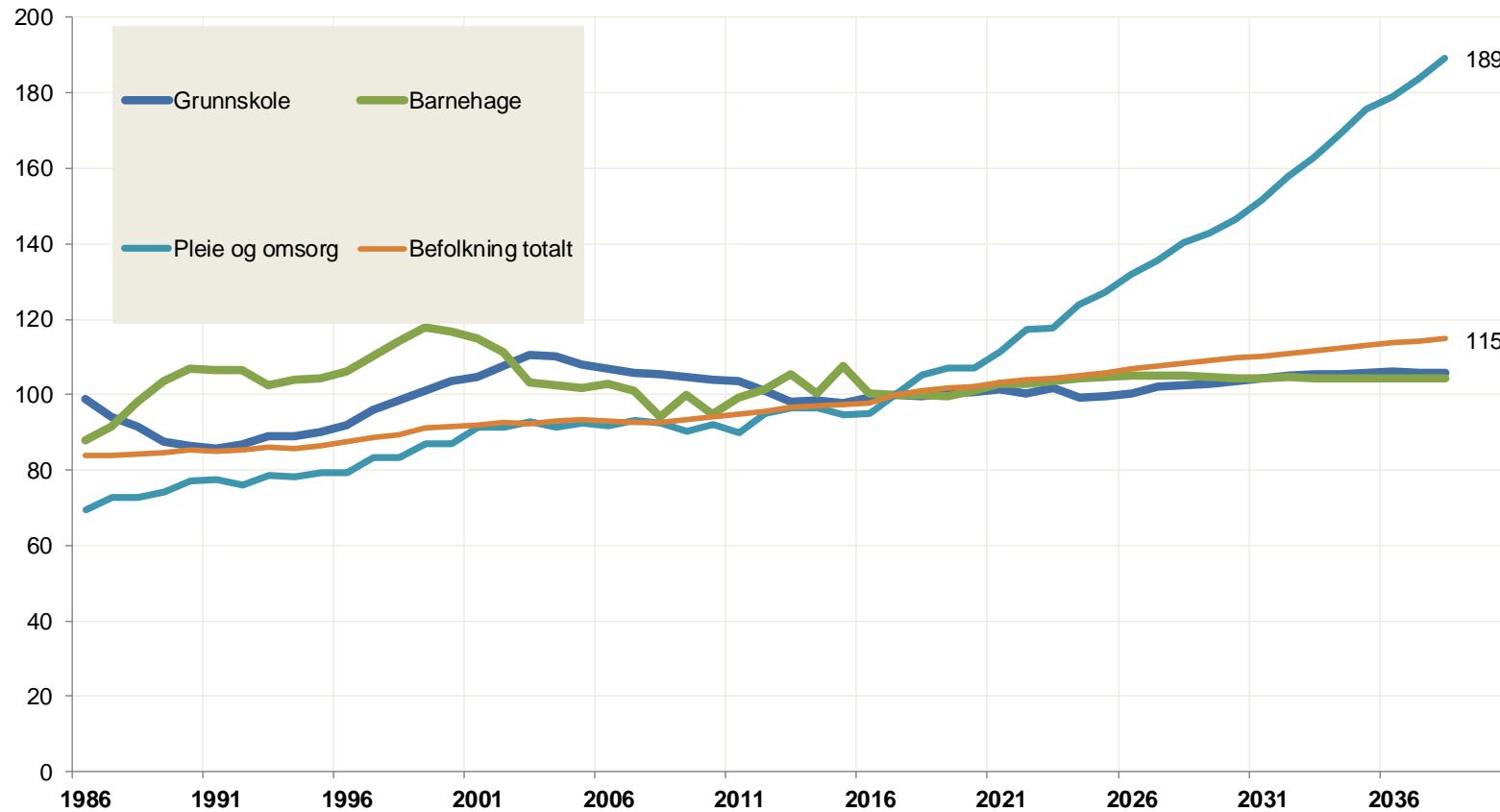
Nærmere 248 personer med demensdiagnoser i Brønnøy i 2040 vil utfordre både kapasitet og sammensetningen på tjenestetilbudet

Kilde: Prince m.fl. fra 2013

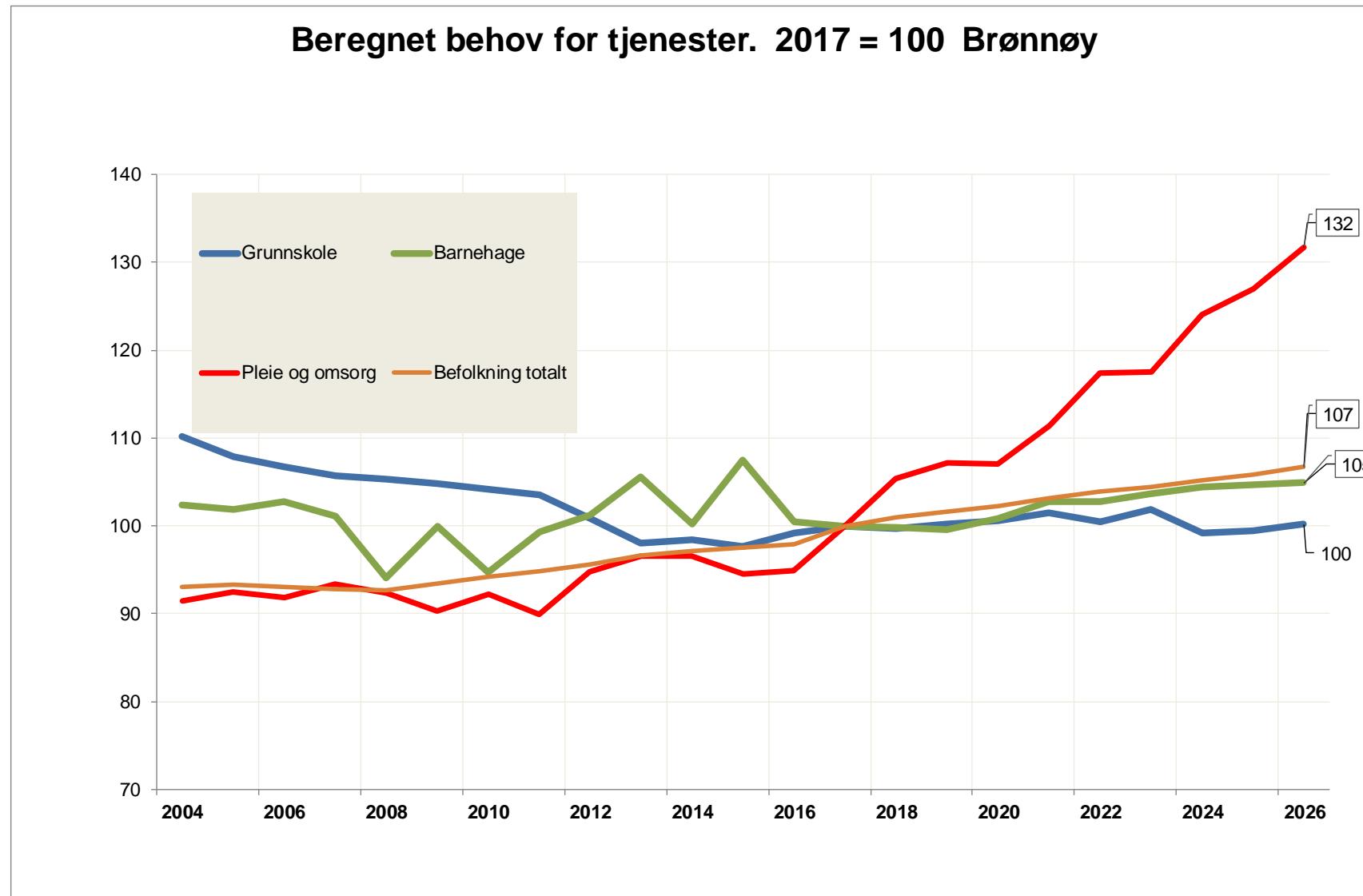
Tjenestebehovet i pleie og omsorg vil øke med nesten det dobbelte fram til 2040 (+99%) dersom tjenesten løses på samme måte som i dag
- de øvrige store sektorene i kommunene vil ikke ha noe særlig vekst i behovet fra dagens nivå

Beregnet behov for tjenester. 2017 = 100 Brønnøy

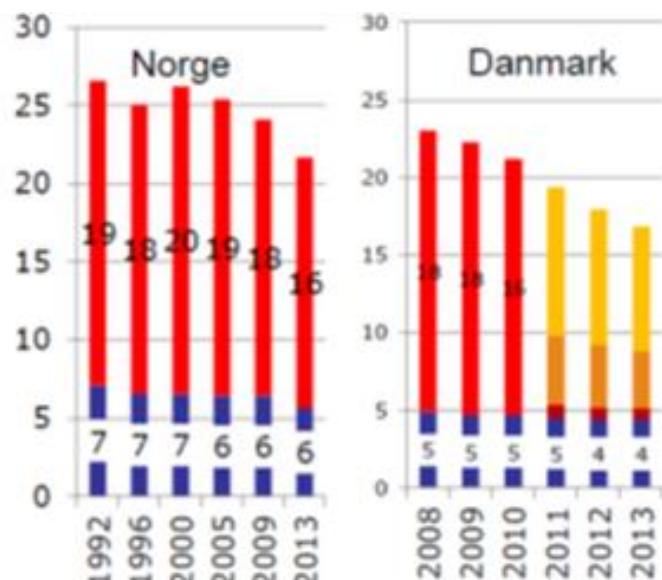
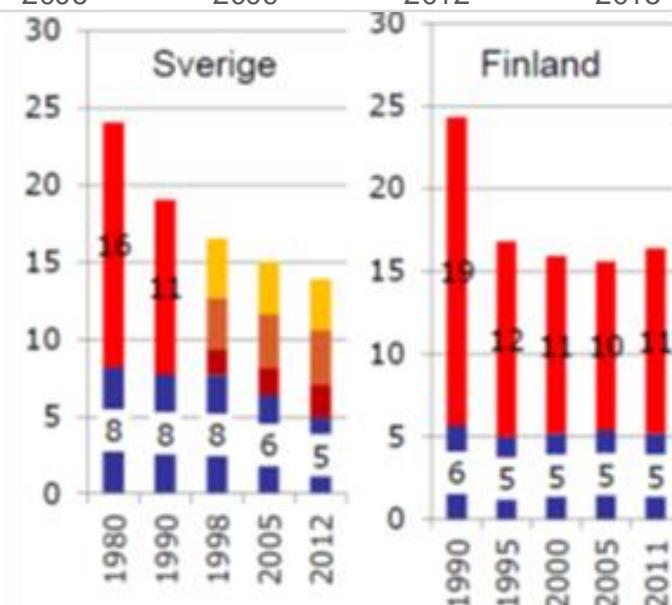
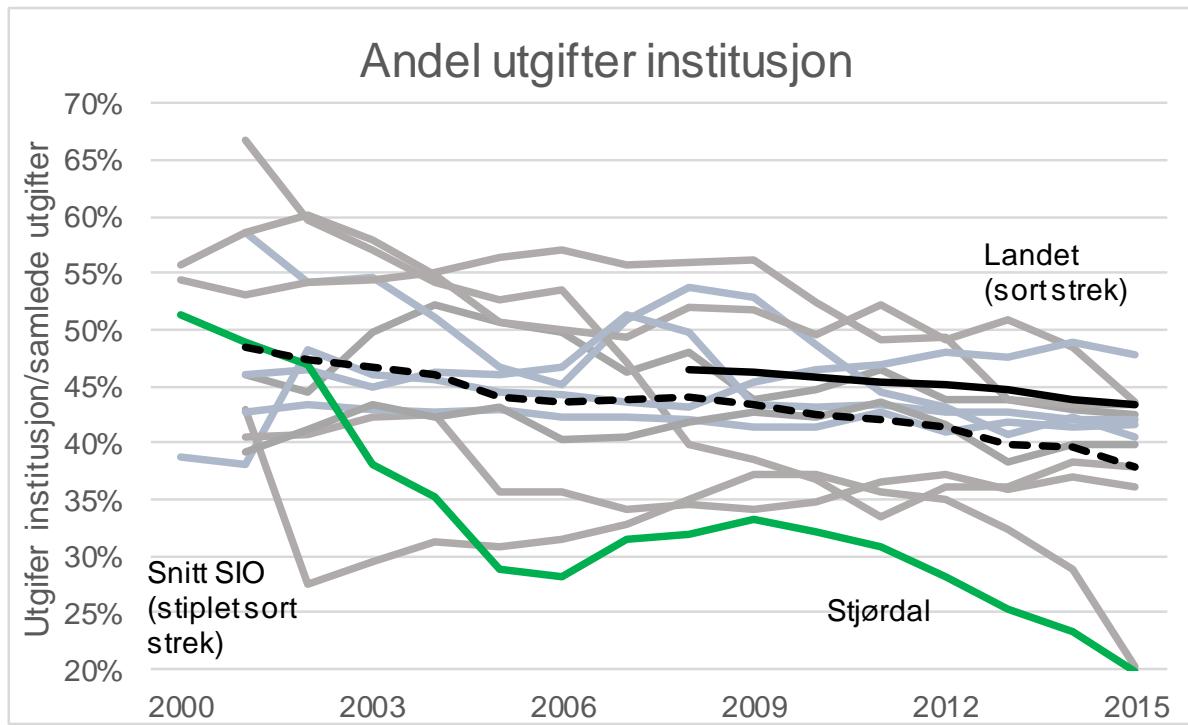
Kilde: Agenda Kaupangs egen beregning basert på demografikomponenten i statens inntektssystem og SSB,
oppdatert pr. juni 2017, MMMM-alternativet

Også på kort sikt fram til 2024, vil det være tjenestebehovet i pleie og omsorg som vil ha den klart største veksten, 24 % opp fra dagens nivå

Kilde: Agenda Kaupangs egen beregning basert på demografikomponenten i statens inntektssystem og SSB, oppdatert pr. juni 2017, MMMM-alternativet

Dreining fra institusjon til hjemmebasert omsorg på landsbasis, høyest dekning i Norge, fallende dekning i alle de nordiske landene

Heldøgns omsorg omfatter svært ulike tilbud

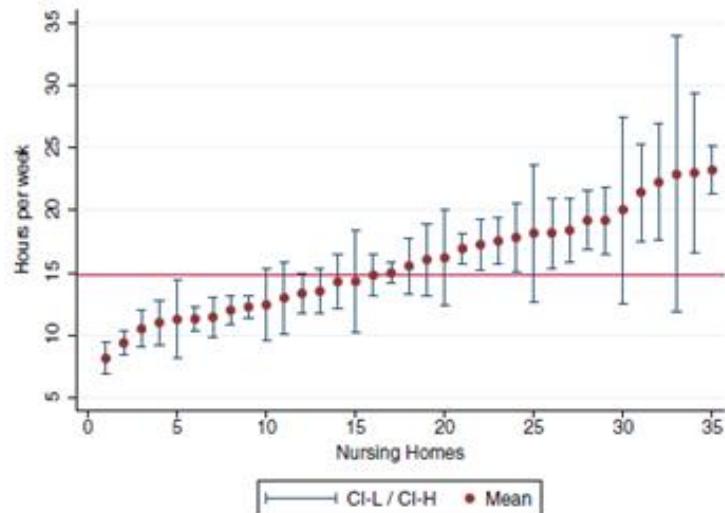

Figure 1 Variation in individual care. Mean and 95% confidence interval for each nursing home. Total average = 14.8

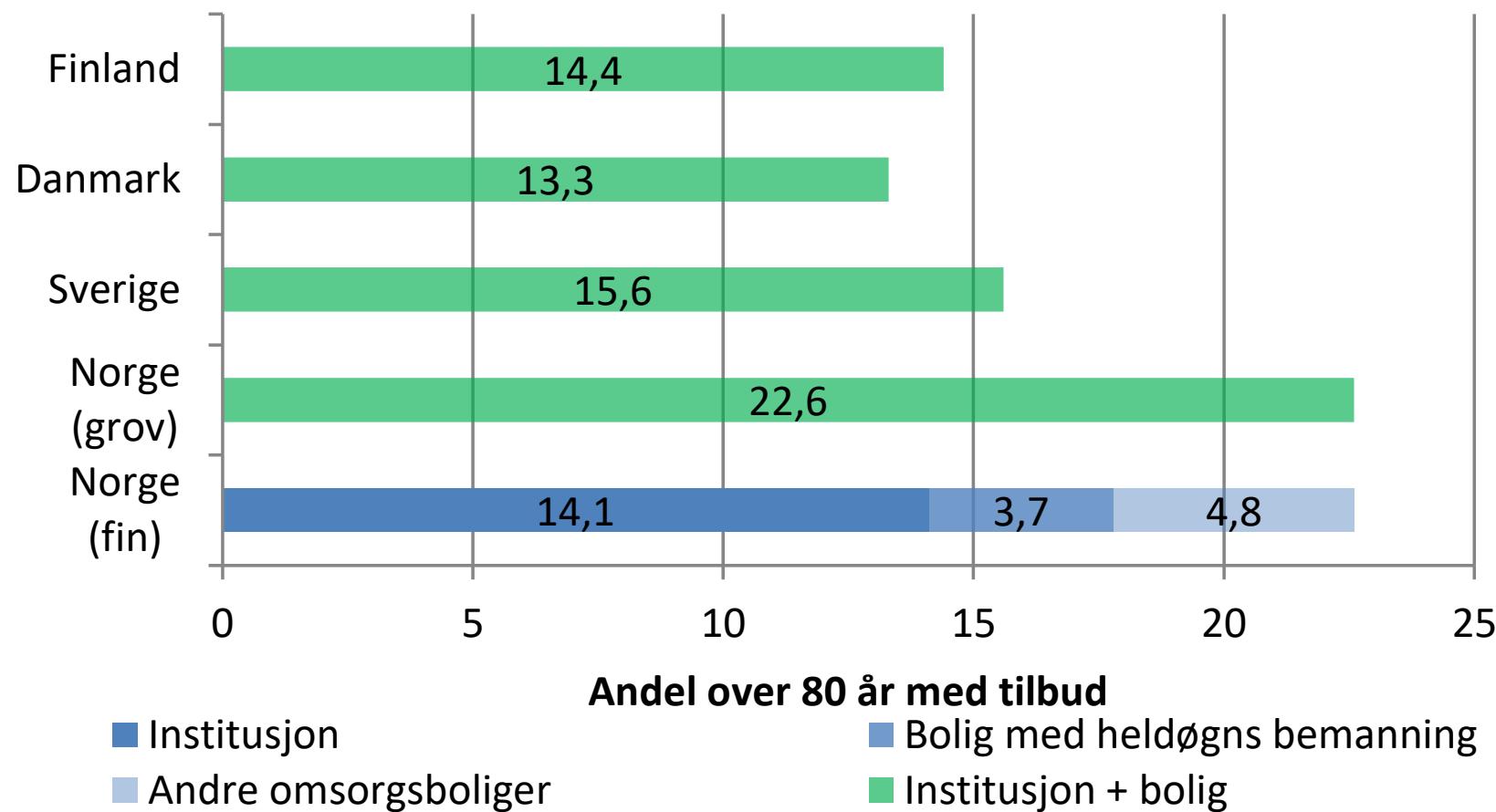
Store forskjeller i registrerte timer i sykehjem/omsorgsboliger i Trondheim

... og enda større forskjeller i boliger i andre kommuner

	Gjennomsnittlig antall tildelte timer							
	Bærum	Asker	Oslo	Kristiansand	Os	Fjell	Kristiansund	Tromsø
Bolig med fast tilknyttet personell hele døgnet	17,9	17,1	8,7	20,9	38,9	43,8	19,5	16,7
Bolig med fast tilknyttet personell deler av døgnet	.	5,3	6,4	8,3	.	.	8,9	13,1
Bolig uten fast tilknyttet personell	.	4,8	7,3	9,1	9,2	8,1	6,6	.
Bolig oppgitt bemanning	11,4	.	5,3	.	.	.	.	.
Tjenestemottakere i egen bolig	4,3	5,1	5,3	4,8	5,6	5,1	5,7	6,0

Botilbud til eldre er 50 % høyere i Norge enn i resten av Norden

Dekning Norden 80+ i 2011/2012

Anbefaling for å møte framtidens behov for boliger - bygg demensvennlige boliger som en del av en helhetlig boligpolitikk for eldre

---

- ▶ Bygging av sykehjem og omsorgsboliger innebærer betydelige investeringer for Brønnøy kommune. Bygging vil ha stor betydning for driftsutgiftene i årene som kommer. Det er viktig å se utbygging i kommunal og privat regi i sammenheng.
- ▶ I Norge har det vært en betydelig økning i antall personer over 50 år som kjøper ny bolig. Mange ønsker seg lettstelte sentrumsnære boliger med mulighet for sosial kontakt. Bygging av flere slike boliger reduserer behovet for et kommunalt botilbud til denne gruppen.
- ▶ Bygging av gode seniorboliger i privat regi kan bidra til at flere eldre kan ta ansvar for egen egnet bolig. Ofte kan det være lurt å flytte inn i slik bolig før det er aktuelt og funksjonene faller som følge av økt alder.
- ▶ Noen eldre har ikke nok egenkapital til å kjøpe en ny egnet bolig. Det bør derfor være mulig å leie boliger. Kommunen kan gi råd til eldre om hva som finnes av støtteordninger i kommunal og statlig regi, og kanskje også hjelpe til med å ta opp lån på det private markedet.
- ▶ Bygningen av slike boliger kan gjøres i dialog med private utbyggere. Som planmyndighet kan kommunen stille krav om for eksempel fellesarealer, slik at boligene er egnet for å utvikle gode fellesskapsløsninger for eldre. Det er også mulig å vurdere om kommunen skal etablere personalbaser i private bygg, slik enkelte kommuner har gjort.
- ▶ For personer med demens kan universell utforming og tilpasning av omgivelsene bidra til å eliminere eller redusere forhold som virker funksjonshemmede.

Boligtrappa i Brønnøy

Analyse av dagens situasjon og utviklingen de siste årene
Framskrivning i tre alternativer

58 sykehjemsplasser og 64 boliger med personell hele døgnet

Sykehjem og boliger med personell hele døgnet	Antall plasser disponibelt for innbyggere i kommunen inkl. de som dere kjøper	Kommentarer (Lokalisering, leverandør, brukergruppe, nivå på bemanning (dag/kveld/natt) mv)
Sykehjem spesialplass langtid (demente)	15	
Sykehjem langtid (somatisk)	32	
Rehabiliteringsplasser	1	
Plasser egen palliativ enhet	2	
Korttidsplasser inkl avlastningplasser for eldre	6	
Forsterket korttidsplasser		
Ø-hjelps plasser	2	
Plasser i aldershjem		
Barn - mennesker med psykisk utviklingshemming/utviklingsforstyrrelser		
Avlastningsplasser barn		
Barnebolig		
Sykehjemsplasser totalt	58	
Institusjonsplasser inkl barne-/ avlastningsboliger	58	Definert i KOSTRA som institusjon

Bolig med personell hele døgnet for eldre og fysisk funksjonshemmede	50	Hestvadet og Velfjord omsorgssenter
Bolig med personell hele døgnet for mennesker med psykisk utviklingshemming/utviklingsforstyrrelser mv	14	Tauterhaugen, Farmenveien, Jektskipperveien
Bolig med personell hele døgnet for psykisk syke		
Bolig med personell hele døgnet for personer med rusproblemer		
Bolig med personell hele døgnet for enslige mindreårige flyktninger		
Bolig med personell hele døgnet - totalt	64	

► Kommunens egen kartlegging 1. januar 2018

► Kommunen kjøper ingen heldøgns tilbud

Status «boligtrapp» pr. 25. januar 2018

Status sykehjem pr. 25.01.2018	25.01.2018	Ledige				25.01.2018
		<67 år	67-79	>80-89år	>90 år	
Sykehjem langtid (somatisk)	35	1	11	15	8	0
Sykehjem spesialplass langtid (personer med demens)	12	0	4	7	1	0
Korttid-/rehabiliteringsplasser	9	0	4	4	1	0
Korttidsplasser til avlastning	0	0	0	0	0	0
Plasser til kommunal øyeblikkelig hjelp (KAD)	2	0	0	0	0	0
Kjøp av plasser	0	0	0	0	0	0
Institusjonsplasser	58	1	19	26	10	0
Status boliger med heldøgns bemanningpr. 25.01.2018						
Omsorgsboliger for eldre med heldøgns bemanning	25.01.2018	Ledige				25.01.2018
		<67 år	67-79	>80-89år	>90 år	
Omsorgsboliger for eldre med heldøgns bemanning	50	2	10	26	13	0
Omsorgsboliger for eldre med heldøgns bemanning	50	2	10	26	13	0
Totalt antall plasser med heldøgns bemanning	108	3	29	52	23	0
Status boliger uten fast bemanning pr. 25.01.2018						
Omsorgsboliger uten fast bemanning	25.01.2018	Ledige				25.01.2018
		<67 år	67-79	>80-89år	>90 år	
Private omsorgsbolig-løsninger i samarbeid med kommunen	18	0	10	8	0	0
Ulike omsorgsboligløsninger uten fast bemanning	36	0	23	8	0	5

- ▶ Hestvadet, Velfjord omsorgssenter har 50 omsorgsboliger for eldre med heldøgns bemanning
- ▶ Velfjord alderstun har 18 boliger uten fast bemanning

Status «boligtrapp» pr. 25. januar 2018

Nr	Lokasjoner = konkrete adresser og navn på evt. bofelleskap	Eies av kommunen JA/NEI	Totalt antall leiligheter/boenheter (sum gule felt)	Eldre	Brukergrupper						Kommentarer - detaljert kartlegging		
					Mennesker med psykisk utviklingshemming/utviklingsforstyrrelser	Psykisk helse	Rus	Flyktninger	Andre (Beskriv i kommentarfeltet)	Egnet botilbud for brukergruppen JA/NEI (evt. kommentar)	Egnet som bokollektiv/boliger med mulighet for fast døgn-bemanning JA/NEI	Beholdes som omsorgsbolig JA/NEI	
1	Biskop Rosings gate	ja	8	8		0	0			ja	nei	ja	
2	Farmenveien (annenbolig til omsorgformål)	ja	18		10	4		4		ja	nei	ja	
3	Bryggeveien	ja	4	2		2				ja	ja	ja	
4	Svingen (annen bolig til omsorgsformål)	ja	8		4	4				ja	ja	ja	
5	**	ja	2				1		1	ja	nei	nei	
6	**	ja	3		1		2			ja	nei	nei	
7	Skules vei (trygdebolig)	ja	10	8					2	ja	nei	ja	
8	Salhus Alle` (annen bolig til omsorgsformål)	ja	10			4	4	2		ja	ja	ja	
9	**	ja	2				2			ja	nei	nei	
10	**	ja	3	1	1		1			ja	nei	nei	
11	Lenningsveien	ja	7			7				nei	nei	nei	
12	**	ja	2						2	nei	nei	nei	
1	**	ja	1						1	nei	nei	nei	
14	**	ja	1						1	nei	nei	nei	
15	**	ja	1						1	nei	nei	nei	
16	**	ja	1						1	nei	nei	nei	
17	Tauterhaugen	ja	6		6					ja	ja	ja	
20	Velfjord alderstun	nei	18	13						ja	nei	ja	
Totalt antall boenheter			105	32	22	21	10	6	9				

► Administrasjonen mener at 23 av boligene ikke bør beholdes som omsorgsboliger

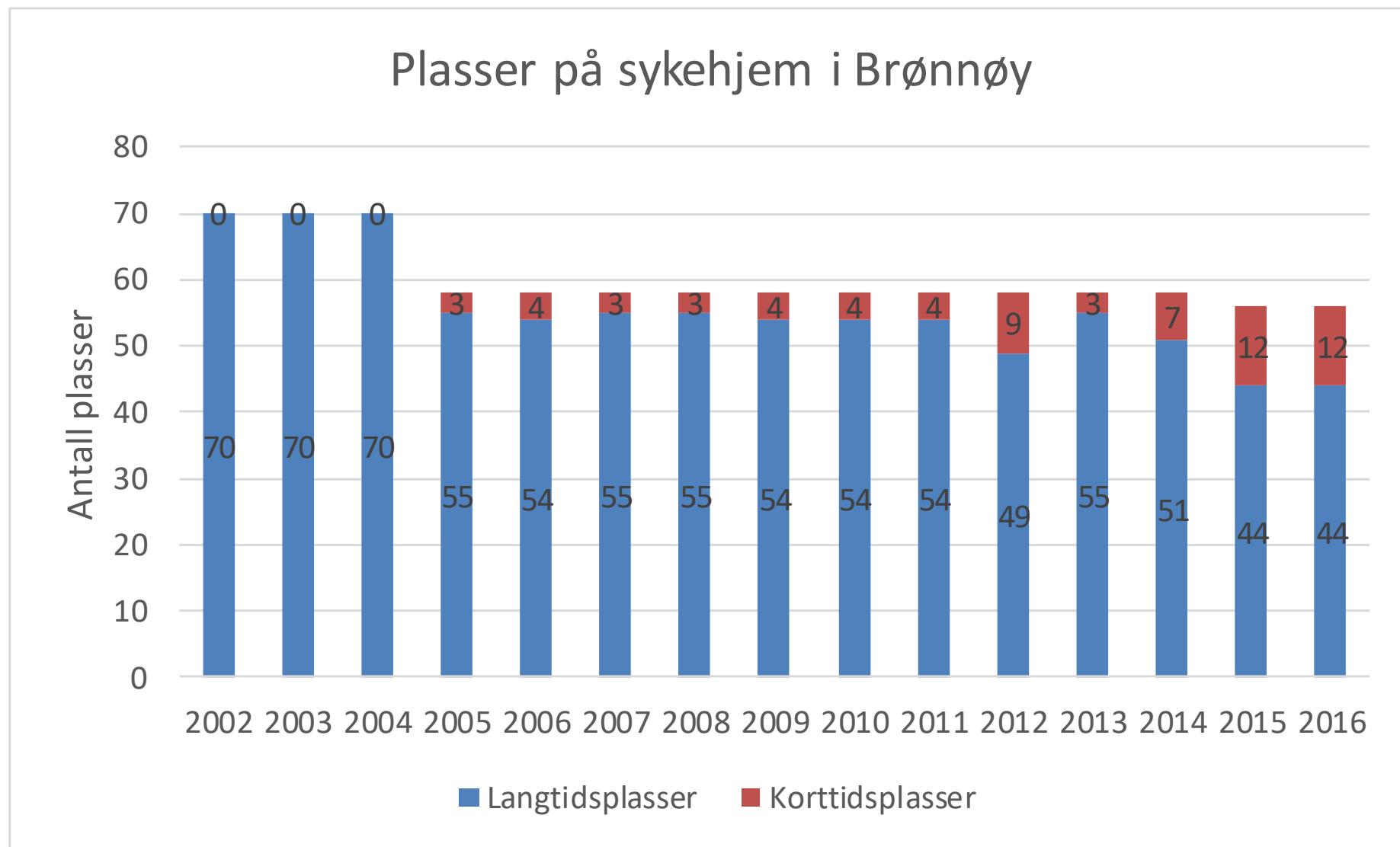
Status hjemmebasert omsorg i eget privat hjem pr. 01.11.2017

Status hjemmebasert omsorg i eget privat hjem pr. 01.11.2017	2017	<67 år	67-79	>80-89år	>90 år
Kun hjemmesykepleie	78	21	18	34	5
Hjemmesykepleie og praktisk bistand	77	51	26	56	24
Kun praktisk bistand/hjemmehjelp	72	26	17	22	7
Antall personer som får hjemmebasert omsorg i eget privat hjem	227	98	61	112	36

- I tillegg har 80 personer vedtak på både praktisk bistand og hjemmesykepleie i boliger med heldøgns omsorg

Omtrent like mange med sykehjemsplasser som i 2005

► Økt andel korttidsplasser de siste årene

Dekningsgrader for tre aldersgrupper

	Personer	Dekning
<i>Under 67 år</i>		
Sykehjem - langtid (inkl kjøp)	1	0,0 %
Sykehjem korttid, rehabilitering og KAD	0	0,0 %
Kommunale boliger med døgnbemannning	2	0,0 %
Kommunale boliger uten døgnbemannning	0	0,0 %
I alt	3	0,0 %
<i>67-79 år</i>		
Sykehjem - langtid (inkl kjøp)	15	1,8 %
Sykehjem korttid, rehabilitering og KAD	5	0,6 %
Kommunale boliger med døgnbemannning	10	1,2 %
Kommunale boliger uten døgnbemannning	23	2,7 %
I alt	53	6,3 %
<i>Over 80 år</i>		
Sykehjem - langtid (inkl kjøp)	31	8,6 %
Sykehjem korttid, rehabilitering og KAD	6	1,7 %
Kommunale boliger med døgnbemannning	39	10,8 %
Kommunale boliger uten døgnbemannning	8	2,2 %
I alt	84	23,3 %

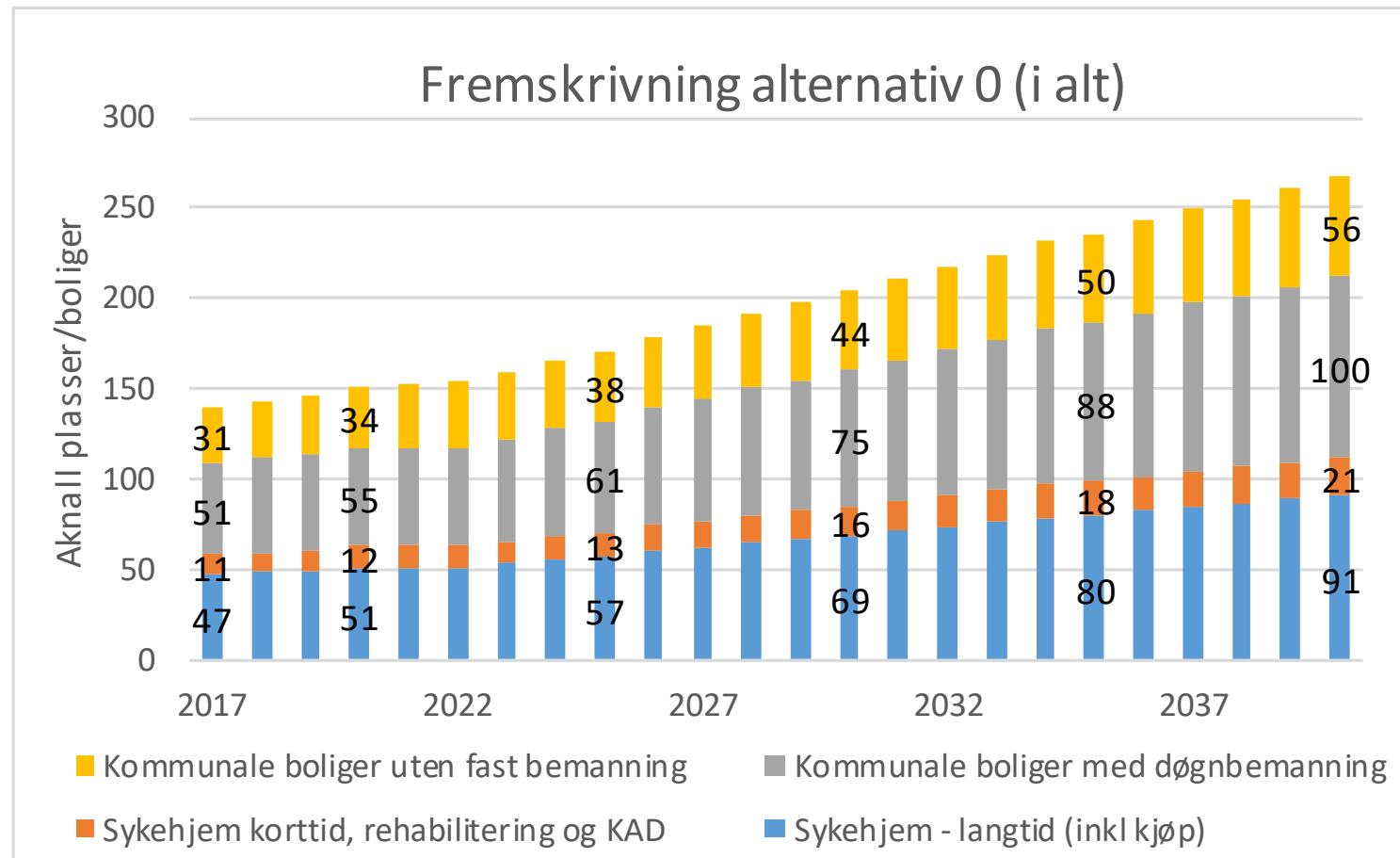
- Av eldre over 80 år er det 10,3 % med plass på institusjon (**landet =12,7 i 2017 og 13,3% i 2016**), 10,8 % har tilbud om boliger med heldøgns bemanning (**landet =3,5%**) og 2,2 % har bolig uten døgnbemannning (**landet =7,6%**)
- Tilbudet om døgnomsorg er langt over snittet for landet
- Døgnomsorgen blir gitt på Brønnøy sykehjem og på Hestvadet og Velfjord omsorgssenter
- Tilbudet på Velfjord alderstun er ikke døgnomsorg, men registreres i 2017 som institusjon
- Kartlegging av enhetskostnad ville gitt nyttig informasjon om nivået på bistanden på de ulike tilbudene

Nullalternativet - forutsetninger

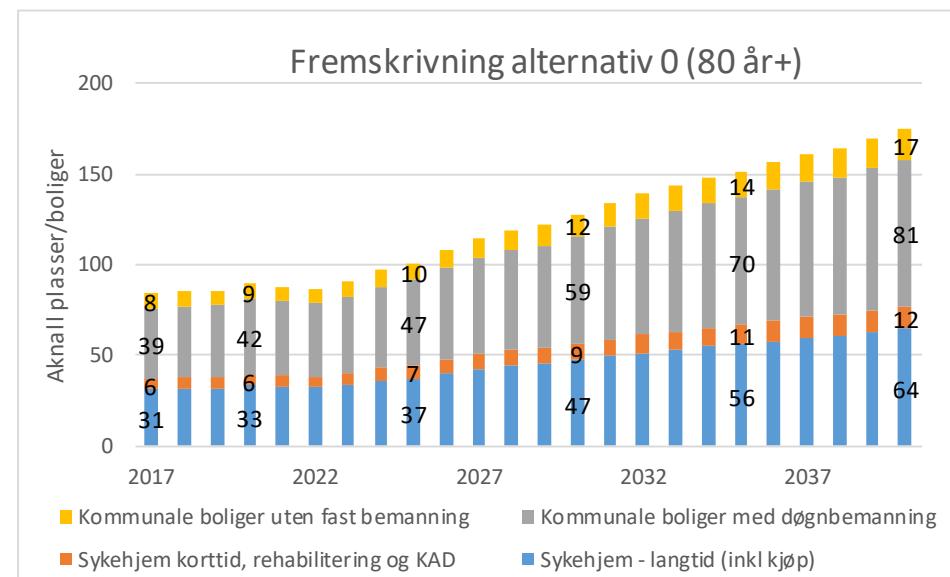
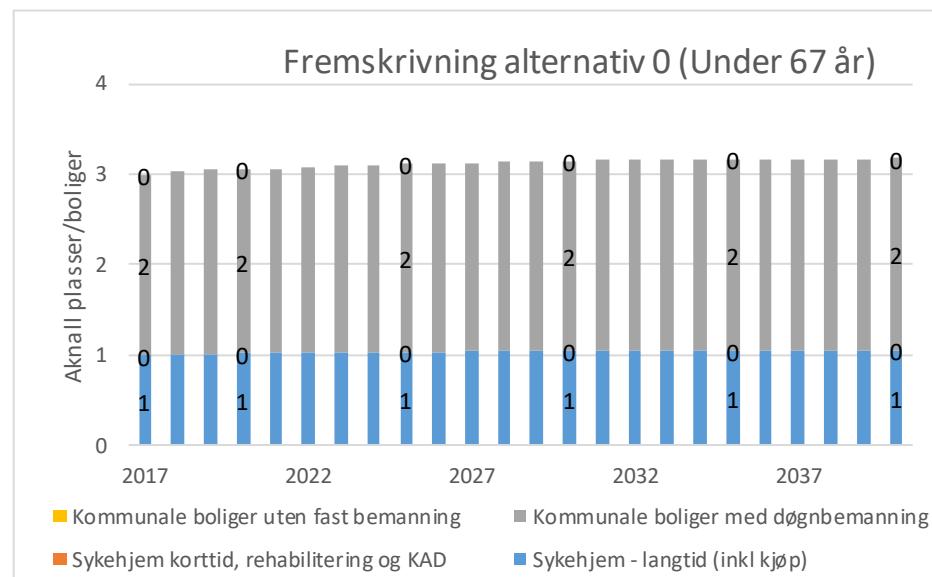
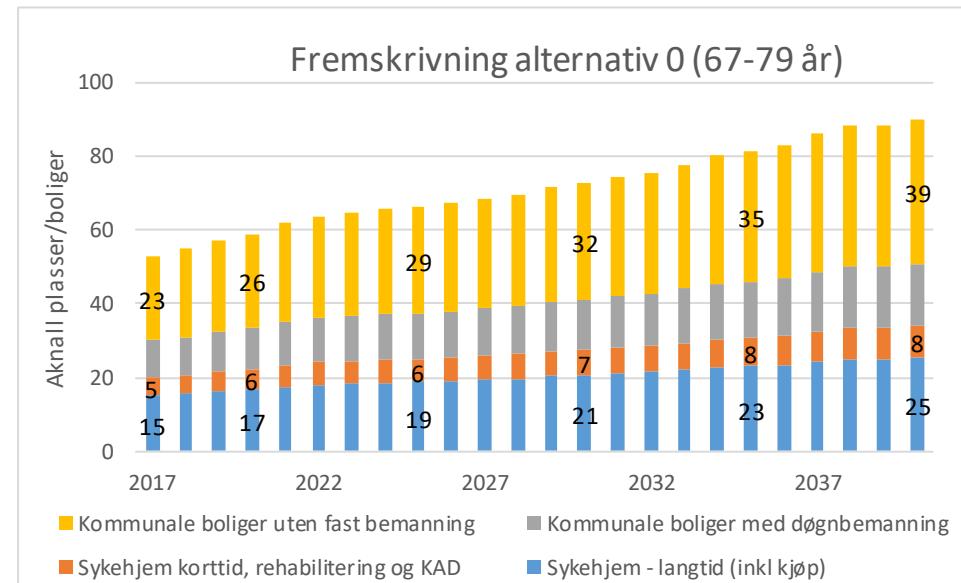
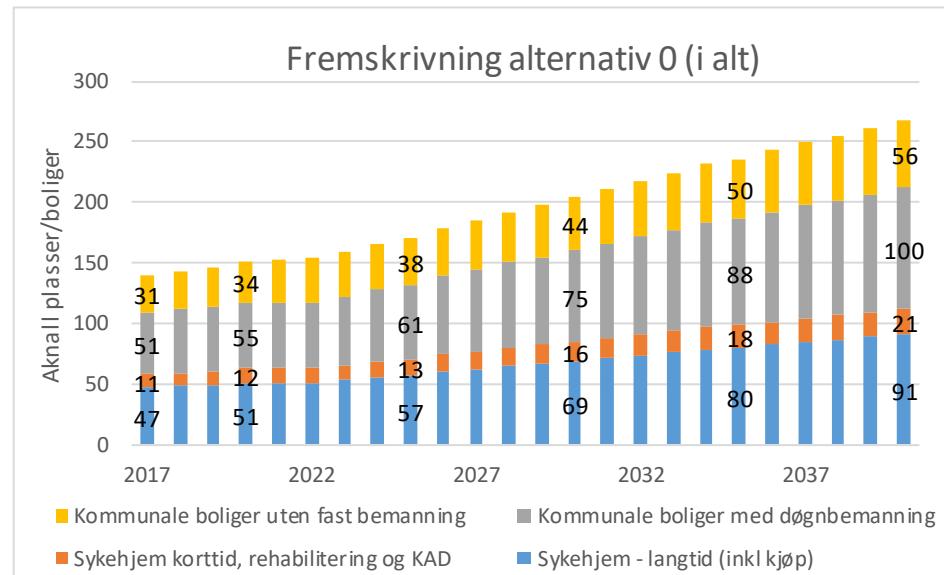
- ▶ Behovet for plasser er beregnet på grunnlag av videreføring av dekningsgrader for tre aldersgrupper og befolkningsfremskrivingen til SSB (MMMM)
- ▶ Aldersgruppene: Under 67 år, 67-79 år og over 80 år
- ▶ Nullalternativet innebærer altså en videreføring av dagens praksis
- ▶ Nullalternativet er ment som en referanse for et eller flere alternativer med endret praksis

Fremskrivning av dagens tilbud

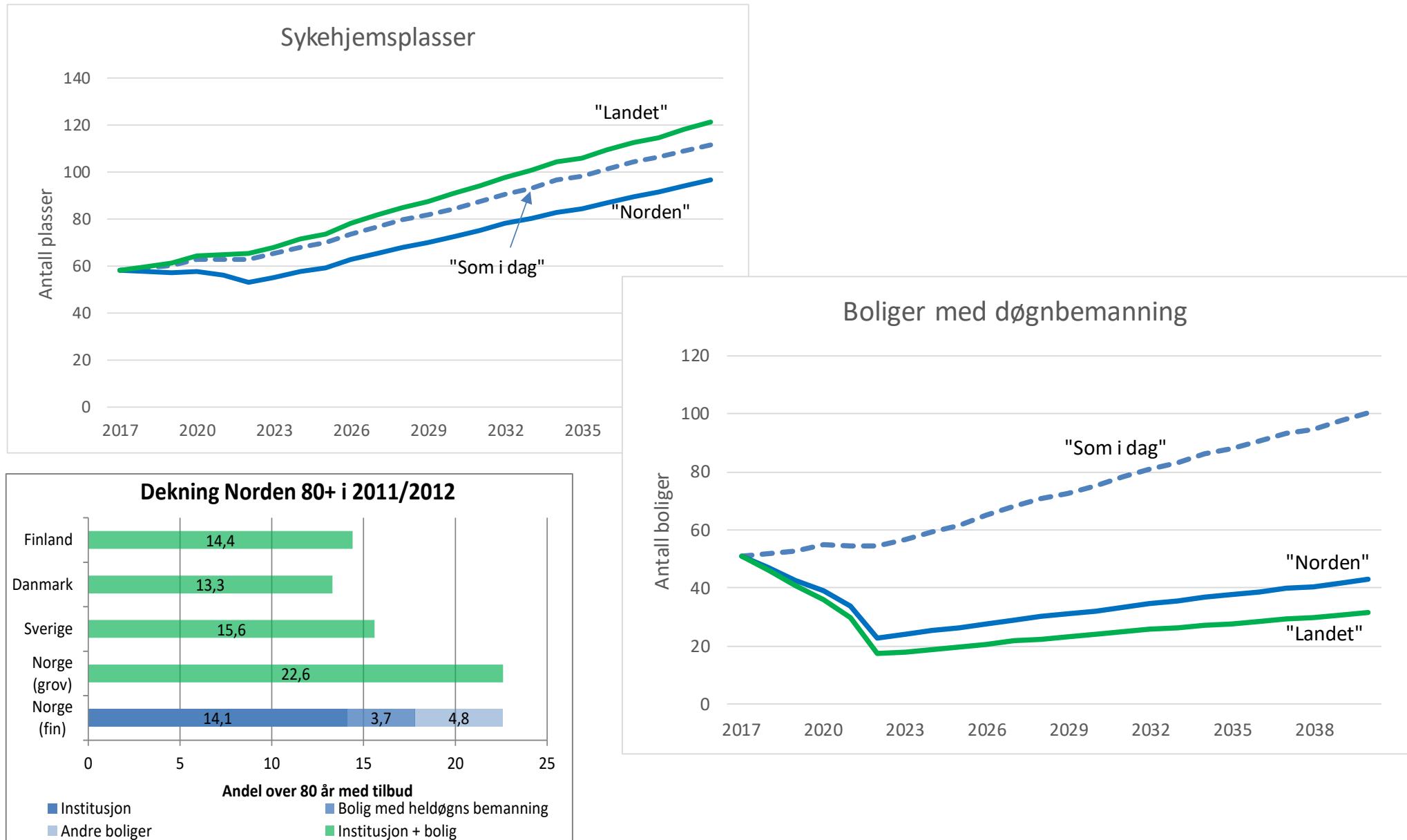

- Behovet for plasser øker fra 140 plasser/boliger i 2017 til rundt 268 plasser/boliger i 2040
- Behovet for sykehjemsplasser øker fra 58 i 2017 til rundt 112 i 2040
- Behovet øker allerede fra 2017, og veksten blir sterkere på 2025-tallet

Fremskrivning for tre aldersgrupper

Anbefalt alternativ «Norden» - en samlet dekning for korttids- og langtidsplasser sykehjem på 10 % i 2022. For boliger med døgnbemanning er det lagt til grunn en dekning på 5 % i 2022

Planlegg en framtidig dekningsgrad fram mot 2040 basert på det «nordiske» alternativet

- Brønnøy kommune bør i årene fremover satse på å gi gode hjemmebaserte tjenester, samlokalisere korttidsplassene for behandling og rehabilitering og bygge flere boliger med mulighet for heldøgns bemanning
- På denne måten vil behovet for sykehjemsplasser og investeringer framover holdes på et lavt nivå (Alternativ Norden). Behovet for plasser tilrettelagt for heldøgns bemanning øker sterkest etter 2030, når de store etterkrigskullene etter hvert blir over 80 år
- Det «nordiske» alternativet i beregningene våre betyr
  - en samlet dekning for korttids- og langtidsplasser institusjon på 10 % i 2022
  - For boliger med døgnbemanning er det lagt til grunn en dekning på 5 % i 2022
  - Det samlede nivået for døgntilbudet blir omtrent på linje med det som er vanlig i resten av Norden
  - Dekningen som vi anbefaler på sykehjem i 2022 er på linje med de kommunene i Norge med lavest dekning i 2017
- Ved inngangen til 2017 er det i bruk 58 plasser på sykehjem og 51 plasser i boliger med heldøgns bemanning
- **I 2030 vil det med det nordiske alternativet totalt være behov for 105 heldøgns plasser, omtrent samme antall som i 2017**
- I alternativ «Norden» vil det ikke bli behov for flere langtidsplasser på sykehjem enn i dagens situasjon (2017) før i 2024
- I alternativet «Norden» øker behovet til 97 institusjonsplasser totalt i 2040

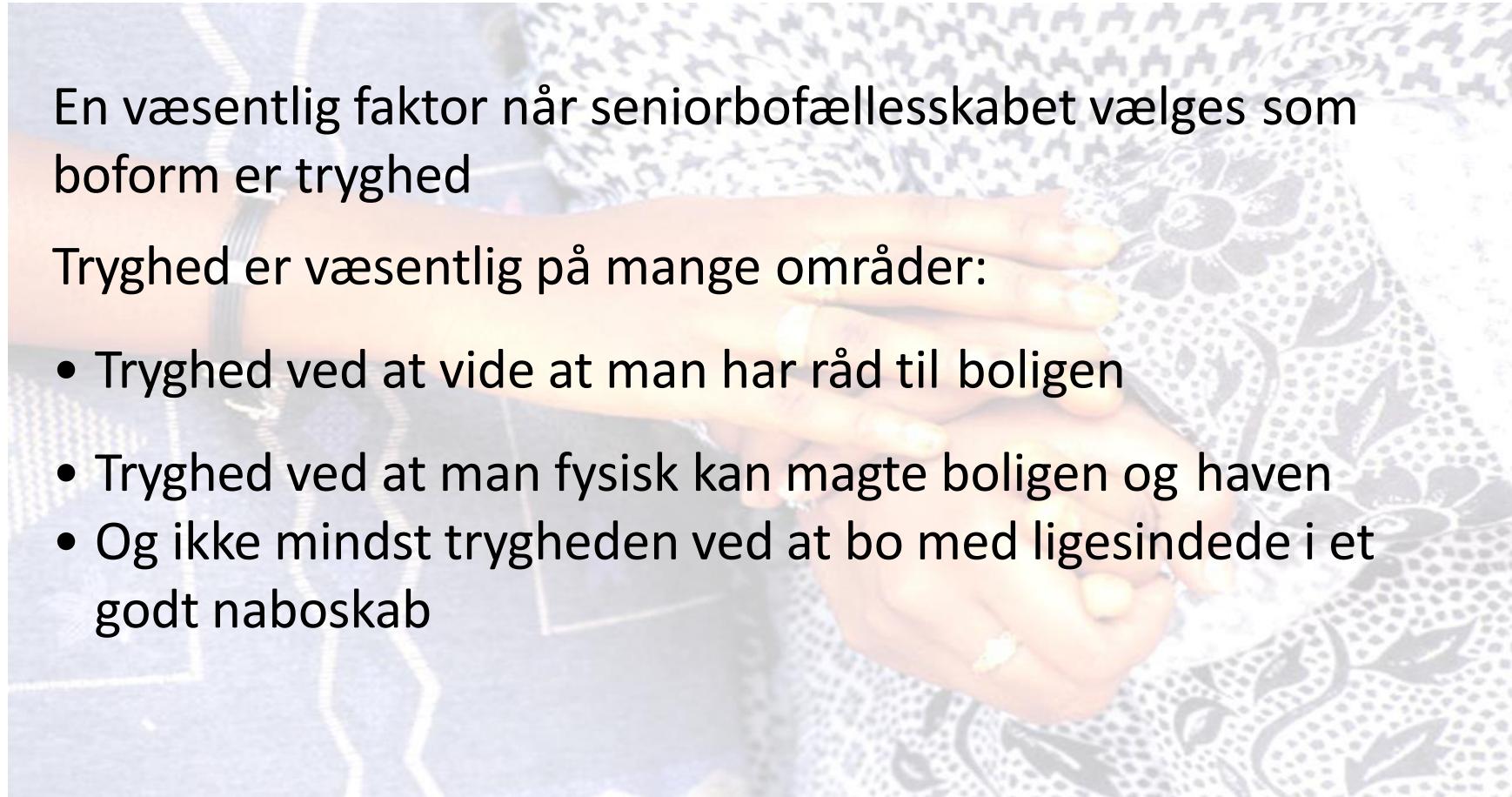
Brønnøy kommune	2017	2018	2022	2026	2030	2040
Sykehjem						
Alternativ 0	58	59	63	74	85	112
Alternativ "Norden"	58	58	53	63	73	97
Alternativ "Landet"	58	60	65	78	91	121
Kommunale boliger med døgnbemanning						
Alternativ 0	51	52	54	65	75	100
Alternativ "Norden"	51	47	23	28	32	43
Alternativ "Landet"	51	46	17	21	24	32
Totalt heldøgns plasser "Norden"	109	105	76	91	105	139

Grep som Brønnøy bør gjennomføre for at flere eldre skal kunne klare seg selv lengst mulig aktive i egen bolig – «101 år i egnet bolig»

- ▶ Lag en helhetlig boligpolitikk
  - ▶ Kommunen må jobbe aktivt for å styre innbyggernes forventninger mot at de selv har ansvaret for å skaffe sin egen tilpassede bolig
  - ▶ Vi tror en slik helhetlig strategi fram mot 2040 vil kunne redusere behovet for sykehjemsplasser
  - ▶ Samtidig vil dette skape en vekst i behovet for flere omsorgsboliger og seniorvennlige leiligheter/«plussleiligheter» med mulighet for personalbase og heldøgns bemanning
    - ▶ Denne utbyggingen bør skje i tett samarbeid med aktører i det private markedet
  - ▶ Kommunens må aktivt benytte sin mulighet som reguleringsmyndighet og tilrettelegge for hensiktsmessige utbyggingsavtaler med krav til fellesareal og servicefunksjoner i byggene inkludert i husleien, slik at boligene er egnet for å utvikle gode fellesskapsløsninger for eldre
  - ▶ Det er også mulig å vurdere om kommunen skal etablere personalbaserte i private bygg, slik enkelte kommuner har gjort
- ▶ Legg til rette for at personer med demens kan bo hjemme lengst mulig
- ▶ Styrk hjemmetjenesten med bruk av fagteam og korttidsplassene
- ▶ Etabler eget innsatsteam/egen rehabiliteringsavdeling i hjemmetjenesten
- ▶ Styrk aktivitetstilbudet og avlastningstjenester for pårørende for å kunne redusere behovet for sykehjem og andre tjenester

Eksempel på seniorbofællesskap fra Danmark

En væsentlig faktor når seniorbofællesskabet vælges som boform er tryghed

Tryghed er væsentlig på mange områder:

- Tryghed ved at vide at man har råd til boligen
- Tryghed ved at man fysisk kan magte boligen og haven
- Og ikke mindst trygheden ved at bo med ligesindede i et godt naboskab

"Buen", Hillerød v. Arkitektfirmaet MW

Analyser av dagens tjenesteprofil og framtidig behov for tjenester som utgangspunkt for en presis dialog og ny helse- og velferdsplan

- Vedlegg til Helse og velferdsplanen 2018-2028

**AGENDA
KAUPANG**

Agenda Kaupang bidrar til omstilling og utvikling av offentlig sektor. Vi bistår ledere og medarbeidere med faktabaserte beslutningsgrunnlag og effektivisering av prosesser. Agenda Kaupang gjennomfører analyser og rådgiving innen ledelsesutvikling, styring, økonomi, organisasjonsutvikling og digitalisering.